БАЊАЛУКА, сриједа, 11. септембра 1985.
Број 4504 Година XLII Цијена 30 динара

ГЛАС

ЛИСТ СОЦИЈАЛИСТИЧКОГ САВЕЗА РАДНОГ НАРОДА

ИЗЛАЗИ СВАКОГ ДАНА ОСИМ НЕДЈЕЉЕ

ДАНАС У „ГЛАСУ" — „ГЛАС ДЕЛЕГАТА"

О гријању и дугорочном развоју

● Како се остварују закључци о припремама за наредну сезону гријања, под којим условима грађани могу ограничити гријање на одређеном стамбеном простору, какви су задаци у остваривању дугорочног програма развоја општине - теме су о којима информише данашњи број „Гласа делегата" пред сједницу Скупштине општине Бањалука

ПРИПРЕМЕ ЗА СЕЗОНУ ГРИЈАЊА У БАЊАЛУЦИ

ЗИМА - ИПАК ЛАВ!?

● Резервоари Градске топлане још нису пуни ● Стање топловодне мреже није најбоље, али може задовољити ● За искључење 120 захтјева

Страна 8.

ЗБОГ ЧЕГА СТОТИЊАК РАДНИКА ООУР- а „СТАНДАРД" ИЗ БАЊАЛУКЕ НИЈЕ РАДИЛО У ПЕТАК, СУБОТУ И ПОНЕДЈЕЉАК

Лаж обуставила рад

● Лажна вијест да је бод шест а не девет динара, као што је одлучио Раднички савјет, обуставила рад ● Изгубљено ће се надокнадити ● Радници се вратили на посао

БАЊАЛУКА, 10. септембра - Стотињак радника ООУР-а „Стандард" се након тродневне обуставе рада вратило редовном послу. У петак ујутро су радници овог колектива, који послује у саставу ГРО „Крајина", Чланице СООУР-а ГИК „Козара", одложили алат и престали да раде. Разлог: градилиштима се пронијела вијест да је вриједност бода за августовски лични доходак шест, а не девет динара, као што је то одлучио Раднички савјет.

У помоћ је прискочио Комитет за ОНО и ДСЗ ОК СК Бањалука (од суботе до данас одржане су три сједнице) тако да су семајстори „Стандарда" вратили свом послу у производној хали, на Паприковцу и у насељу Мејдан пет. Одлучено је да се изгубљено радно вријеме надокнади.

Истина је да је пад животног стандарда грађевинских радника очигледан, али је непорецива чињеница да овдје пробијају рокове, губе на цијенама или, примјера ради, дневно изостаје 112 радника или 9,6 одсто запослених - због боловања.

Очигледно је да је уз незадовољство зарадама обустави рада кумовала и лоша информисаност радних људи која је била плодно тло за дезинформацију - чисту лаж након које су градилишта стала.

А. КАСИПОВИЋ
Снимио Р. ОСТОЈИЋ

Брука је што смо обуставили рад, могли смо то и другачије ријешити, али нешто се мора мијењати - радници на објекту - М-1

Страна 3.

ОД СУТРА НОВИ ФЕЉТОН „ГЛАСА"

Комунисти на оптуженичкој клупи

КРОЗ РЕШЕТКЕ - СЛОБОДА

Овај фељтон говори о судбинама југословенских револуционара, који су били жртве полицијско-судског режима између два рата. Многи од њих су, послије монтираних суђења, инсцениранних од стране државног апарата, завршили свој живот у тамницама и робијашницама Краљевине. Умирали су стоички, достојанствено и храбро како је и доликовало борцима против капиталистичке експлоатације и политичког прогона. Намјера овог фељтона је да се извуку из заборава многа потресна свједочанства и многи узорни ликови револуционара који су се на нашем тлу борили као истурени одред радничког покрета и КПЈ између два рата.

ЗАКАСНЈЕЛО ПИТАЊЕ ИЗ ЗРЕЊАНИНА

КАКО ЈЕ НЕСТАЛО МИЛИОН ФУНТИ?

● Некадашњи житељ Зрењанина Антон Кулендер завјештао тестаментом свом родном граду 1,3 милиона фунти ● Послије намирења адвоката и пореза у град на Бегеју стигло само нешто више од 4.000 фунти

Страна 6.

ДЕЛЕГАЦИЈА РАТНЕ МОРНАРИЦЕ ПОСЈЕТИЛА ЦЕНТАР „ЈОСИП БРОЗ ТИТО"

ПОШТА ВРХОВНОМ КОМАНДАНТУ

БЕОГРАД, 10. септембра (Тањуг) - Поводом 10. септембра Дана Ратне морнарице, поморства и ријечног бродарства СФРЈ, данас је делегација Ратне морнарице посјетила Меморијални центар „Јосип Броз Тито", положила цвијеће на гроб Врховног команданта маршала Тита, одала пошту и уписала се у спомен-књигу посјетилаца. У делегацији су били вицеадмирал Свето Летица и контраадмирал Петар Шимић и Љубиводе Јокић.

ПРЕМИЈЕРЕ

Симболи класичне приче

● Послије дуге паузе ансамбл Дјечијег позоришта у Бањалуци поново пред својом публиком: извели су премијеру представе „Љепотица и звијер" у режији Милоша Шамија

Страна: 7.

PROIZVODNJA MESA

Kamate jedu koncentrat

Da li će ponovo doći do povećanja cijena mesa? Mesari su bili spremni da promijene cijene, ali za to nisu dobili podršku republičkih organa. To, naravno, ne znači da je došlo do dugotrajnijeg zatišja i da cijene, bez obzira na sve što se dešava na tržištu, neće biti korigovane. Slobodno formiranje cijena mesu omogućava mesarima da „iskroje" cijene u skladu sa troškovima proizvodnje. Drugo je pitanje hoće li potpuno iskoristiti tu mogućnost. U uslovima osjetnog pada životnog standarda svako novo povećanje cijena značilo bi i dalji pad potrošnje ovog izuzetno značajnog prehrambenog proizvoda. Mesari su zbog toga oprezniji u podizanju cijena mada je izvjesno da će korekciju morati učiniti.

Poslije određene stagnacije, pa i pada cijena, stoci za klanje je porasla vrijednost. Na to su, u velikoj mjeri, uticali visoki troškovi ishrane i kamate na kredite bez kojih se ne može organizovati tov stoke. Proizvođači su, htjeli to ili ne, prisiljeni da uzimaju skupe kredite koji sve više opterećuju proizvodnju. U tovu nekih kategorija stoke došlo se dotle da su kamate skuplje od koncentrata!

Da bi se vidjelo koliko kamata učestvuje u troškovima proizvodnje mesa, iznijećemo nekoliko brojčanih pokazatelja. Koncentrat u cijeni kilograma prirasta teleta (od 120 do 240 kilograma) učestvuje sa 47,4, a kamata sa 30,62 odsto. Dok tele dobije 120 kilograma, kamata naraste na 14.987 dinara! Za utrošenih 120 kilograma sijena, osiguranje, zdravstvenu zaštitu, naknadu kooperantu i organizatoru proizvodnje izdvoji se, u istom periodu, samo 10.760 dinara.

Prevede li se utovljeno tele u štalu za uslužni tov od 240 do 450 kilograma (za 210 dana tova kamata dostigne iznos od 43.402 dinara. Ona, dakle, u svakom kilogramu prirasta juneta učestvuje sa 206,7, a koncentrat sa 178 dinara. Ovo je, istina, najdrastičniji primjer, s obzirom na to da je u drugim slučajevima učešće kamata niže, koji najbolje govori koliko kamata poskupljuje proizvodnju mesa.

Očigledno je da meso, koje se sve rjeđe nalazi u jelovnicima potrošača s niskim primanjima, ne može podnijeti toliku kamatu.

Stočari nisu krivi što se ne može skratiti period tova i time sniziti kamatu koja, uz troškove ishrane, najviše opterećuje proizvodnju mesa. U posljednje vrijeme se sve više orijentišu na jeftiniju ishranu zamjenjujući skupe koncentrate, koliko je to moguće, silažom. Sve to, ipak, nije dovoljno da se osjetnije snize troškovi ishrane i lakše podnese udar kamata. Rješenje se mora tražiti u smanjenju kamate na kredite kojima se kreditira proizvodnja hrane. Bez toga se na jeftinije meso u mesnicama ne može računati. Prije treba očekivati, ako se ne stvore povoljniji uslovi za proizvodnju, da će doći do daljeg pada potrošnje što bi ugrozilo i primarnu proizvodnju. Ima puno razloga da se pokuša naći rješenje koje će zadovoljiti stočare, mesare i potrošače.

M. OSMANČEVIĆ

MALE OLIMPIJSKE IGRE

OSNOVCI NA PROVJERI

Završna smotra Malih olimpijskih igara, koja je prošle godine održana u Banjaluci i susjednim komunama Kotor-Varošu, Čelincu i Laktašima, dala je novi impuls razvoju i unapređenju olimpijskog pokreta među osnovcima.

I ono što je zacrtano u programu MOI za novu školsku godinu je u duhu olimpizma. Međutim, poveliki upitnik bi valjalo staviti kada je riječ o načinu organizovanja svih silnih takmičenja, počev od školskih, međuškolskih, opštinskih i regionalnih do republičkih. Ne bez razloga upiremo prstom na organizaciju takmičenja, jer su se bar do sada, uglavnom svodila na uži broj učenika. Događalo se, i to vrlo često, da jednu školu predstavljaju maltene jedni te isti učenici, svestrani sportisti, koji su dobri fudbaleri, plivači i rukometaši... Ako se gleda iz takmičarskog ugla, onda je takav potez osnovnih i srednjih škola donekle i opravdan. Na kraju, rezultati se pamte. I nisu škole krive zbog toga, nego kriteriji po kojima se i vrednuju MOI. Kada bi se rezultati gurnuli u drugi plan, a prevagu na tasu imala masovnost pokreta MOI, došlo bi se do drugih, mnogo vrijednijih saznanja. Ne bi tada odbojka, rukomet, fudbal... bila uska specijalnost manjeg broja talentovanih učenika, nego bi svi, bez obzira bio talentovan sportista ili analfabeta, učestvovali u nizu takmičarskih disciplina.

Moglo bi se postaviti i pitanje - šta je korisnije imati u ciklusu takmičenja 10-15 hiljada učenika, ili dva-tri pobjednika na republičkoj finalnoj smotri?
Jeste, i takmičenje ima svoju draž. Radovati se pobjedi i medalji je sasvim svakog sportiste, pa i malih olimpijaca. Zbog toga i ne treba „gušiti" takmičarski duh olimpizma, ali bi valjalo, u ukupnom vrednovanju škola, u prvi plan isticati masovnost, organizaciju takmičenja, aktivnost sportskih društava.

Baš tim sportskim društvima u školama će ove i naredne školske godine Koordinacioni odbor MOI posvetiti posebnu pažnju. Škole, koje budu formirale društva, biće bolje vrednovane, pa se vrlo lako može dogoditi da Banjaluku na republičkoj finalnoj smotri predstavlja neka škola, koja nije sveukupni pobjednik u nekoj od disciplina.

Ostavljena je i mogućnost slobodnog izbora i dopune sportskih disciplina, a vrednovače se i svaki drugi organizovan oblik aktivnosti osnovaca, bilo da je riječ o zajedničkim izletima, izložbama, logorovanju, planinarenju...

S. RISOVIĆ

GRAĐEVINARSTVO

NEVOLJE S ROKOVIMA

Osnovna organizacija udruženog rada visokogradnje „Una" ne može se uvijek pohvaliti poštovanjem ugovorenih rokova izgradnje stambenih i drugih objekata. Ovaj epitet, međutim, može se, bez bojazni da se pogriješi, pripisati i većini građevinskih organizacija širom zemlje. Razlozi se mogu tražiti i u slaboj organizaciji, pomanjkanju potrebnih građevinskih materijala i u drugim slabostima i teškoćama. Rijetko se, međutim, pominje svjesno prihvatanje nerealnih rokova što neminovno vodi u nemala zakašnjenja.

- Mi ponekad moramo prihvatiti i rokove za koje smo unaprijed svjesni da ih ne možemo održati i da nećemo ostvariti gotovo nikakvu akumulaciju. Ali kapacitete moramo zaposliti pa makar to plaćali i takvom cijenom kao što je poslovanje s gubicima ili na ivici rentabiliteta. Uz to, odmah nas u našoj sredini bije glas da smo neposlovni i neažurni - kažu u „Uni".

Zašto je tako? I kako svjesno ići u neki posao za koji se unaprijed zna da neće na vrijeme biti završen? To su pitanja na koja se sam od sebe nameće odgovor. U eri nestašice poslove i sva manje zaposlenosti kapaciteta u građevinskim organizacijama pojavljuju se, odnosno, nude brojne pogodnosti za investitora, pa i fantastično kratki rokovi. Takva situacija i bosanskodubičkim građevincima, koji objektivno uspješno izvršavaju svoje zadatke i grade veoma kvalitetno, diktira ponašanja koja nisu u skladu sa dobrim poslovnim moralom. Valja, međutim, reći da ulažu maksimalne napore kako bi sve poslove pravovremeno obavili.

A primjera nerealnih rokova ima napretek. Dva su ipak u najmanju ruku čudna. Poodavno je već „Šipad inžinjering" počeo da gradi Banju u Mlječanici sa ugovorenim rokom od četiri mjeseca, a do završetka će proći i više od dvije godine. U RO „Knežopoljka" na izgradnji novog objekta zakasnili su čak i poslovni Slovenci. Nije onda nikakvo čudo što bosanskodubički građevinci prihvataju ponekad nerealne rokove, kada to nameću i daleko renomiranije radne organizacije.

S. ALIMPIĆ

PRENOSIMO **BORBA**

KADROVSKE SPREGE

Da praksu otvorenih razgovora o najbitnijim i najkonkretnijim problemima zaista treba ustaliti kao način svakodnevnog ponašanja u radu Saveza komunista i njegovih organa - sve više potvrđuje i to kako radi Predsjedništvo CK SK Crne Gore. Iako stanje u Ulcinju nije posebno incidentno, nedavni sastanak Predsjedništva CK pokazao je da ima puno razloga i za njegovo, ali i ne samo njegovo angažovanje, kako bi se iz verbalne podrške zvaničnoj politici, a to znači i stavovima CK Crne Gore, prešlo na konkretnu izmjenu stanja.

Razloga za takav postupak zaista ima mnogo. Nije ni prilika ni potreba za stvaranje afera, a takvih namjera i nije malo, ali je ipak krajnje vrijeme da se neki odnosi, ponašanje i stanje u ovoj opštini nazovu pravim imenom. Tamo su na bezbroj sastanaka bili i najodgovorniji funkcioneri Crne Gore, brojne radne grupe, njihovi podaci i utisci govore da zaista postoje mnoge devijacije. Prije svega, osnovna je ocjena da su društvene interese nadvladali sitnosopstvenički, biznis je postao opredjeljujući način ponašanja. Malo je onih, pa i najodgovornijih ljudi, koji su od toga imuni. To je, uostalom, pogodovalo i stvaranju klime političkog nejedinstva.

U Ulcinju na sastancima postoji verbalno jedinstvo, ali u praksi paraliza akcije. Otpori su veoma snažni, oportunizam caruje, naravno i kod rukovodstva, pa je stvorena svojevrsna sprega direktora i političara. Organi uprave su praktično van života da li svjesno ili zbog neznanja pitanje je na koje takođe, treba dati odgovor. Da se drugačije do sada radilo sigurno ne bi bilo uzurpirano preko 2.000 hektara izuzetno bogatog poljoprivrednog zemljišta uz samu gradsku teritoriju. Ne bi se dogodilo da Solana radi sa svega 15 odsto tek instaliranih modernih kapaciteta, da se podigne nova Uljara a masline tek sade, da se za regulaciju Vladimirske rijeke potroši 10 milijardi starih dinara, a potom utvrdi da ona prolazi i kroz albansku teritoriju, da je nenaplaćeno 7 milijardi starih dinara poreskih obaveza, i tako dalje.

Za sve to još niko nije odgovarao. Mnogo je prepucavanja, mnogo je ogovaranja, grupašenja. Mnogo je na žalost, praznih sastanaka na kojima se uglavnom svako odbranaški ponaša i, naravno, rezultata nema. Zato bi pomenuta sjednica Predsjedništva CK trebalo da znači korak naprijed za izmjenu stanja, uključujući tu kadrove, jer je očigledno da sadašnji nisu u stanju ni da pokrenu a kamoli sprovedu neku ozbiljniju akciju.

S. VUKAŠINOVIĆ

!?

ŠUME

Pluća svijeta, kako još uvijek nazivaju najbogatije šumsko područje na našoj planeti, u dolini rijeke Amazon, smanjuju se iz godine u godinu. Prema procjenama organizacije Ujedinjenih naroda za poljoprivredu i hranu FAO, u svijetu godišnje nestaje 11 miliona hektara šuma.

Prema podacima FAO pošumljavanjem se nadoknadi tek manji dio. Na 10 hektara prokrčenih šuma, godišnje se pošumi tek jedan hektar.

REKLI SU...

SVESTRANA PODRŠKA

Jugoslavija, kao jedan od osnivača pokreta nesvrstanih zemalja, uvijek je pružala punu podršku borbi naroda Afrike za oslobođenje od kolonijalizma i strane dominacije, za nezavisnost i slobodu. Naša podrška nije bila samo političke i moralne prirode...

(Raif Dizdarević, savezni sekretar za inostrane poslove u intervjuu angolskoj novinskoj agenciji ANGOP)

PROTIV KRPLJENJA

Veoma su izraženi i dogmatski pogledi na naš aktuelni privredno-politički trenutak. Oni se očituju kroz opredeljenje za sitnije popravke i krpljenje tamo gde su neophodni odlučni prodori...

(Vidoje Žarković, predsjednik Predsjedništva CK SK Jugoslavije)

SAMO DOKAZANI

U svakoj našoj radnoj i životnoj sredini bi trebalo temeljito preispitati stanje i praksu, ocijeniti dosadašnji rad i dati povjerenje samo onima koji su se u tom radu potvrdili i dokazali, a ne onima koji su sebe i svoje interese stavljali u prvi plan. To, treba očekivati da će upravo sada pred izbore takvi razvijati „svoju" aktivnost i pokušati stvarati svoje agitacione grupe.

(Mika Špiljak, na svečanosti u Ludbreškom Ivancu)

Siniša DAVIDOVIĆ

„GLAS" List Socijalističkog saveza radnog naroda

Opštine osnivači: Banjaluka, Bosanska Gradiška, Čelinac, Kotor-Varoš, Laktaši, Prnjavor, Skender-Vakuf, i Srbac.

Izdaje i štampa NIGRO „Glas" Banjaluka, Ulica AVNOJ-a 93.

Predsjednik Poslovodnog odbora NIGRO „Glas" Edhem Čizmić

Direktor i odgovorni urednik Nebojša Radmanović

Uređuje Redakcijski kolegij: Mirko Kisjan, (banjalučka hronika) Emin Krkić, (popodnevni desk) Tomo Marić, (sport), Miloš Milinović (Bosanska krajina), Arif Sitaics (tehnička redakcija), Sabira Piragić (desk), Nada Puvačić (kultura), Nebojša Radmanović (direktor i odgovorni urednik), Fadil Smajić (hronike), Dragiša Soremo (Nedjeljni Glas).

Novinski savjet lista „Glas" Ivan Andričić, Nusreta Borić (predsjednik) Edhem Čizmić, Milenko Čerketa, Jovo Kerkez, Radojka Kuzmanović, Predrag Lazarević, Oto Marušić, Islam Mehdić, Branko Pivašević, Nebojša Radmanović, Grozda Regodić, Nenad Trifunović, Franjo Vardić.

Prvi broj „Glasa" izašao je kao organ NOP-a za Bosansku krajinu u Župici kraj Drvara, 31. jula 1943. godine. Poslije oslobođenja „Glas" izlazi u Banjaluci kao organ Oblasnog narodnog fronta do juna 1951. Od IX 1953. izlazi kao organ SSRN pod imenom „Banjalučke novine", a od 29. novembra 1955. pod imenom „Krajiške novine". Od 13. maja 1963. list ponovo izlazi pod imenom „Glas". Ukazom Predsjedništva SFRJ od 19. jula 1968. „Glas" je odlikovan Ordenom zasluga za narod sa srebrnim zracima. Od 8. februara 1983. „Glas" izlazi kao dnevni list.

ZBOG ČEGA STOTINJAK RADNIKA OOUR-a „STANDARD" IZ BANJALUKE NIJE RADILO U PETAK, SUBOTU I PONEDJELJAK

Laž obustavila rad

● Lažna vijest da će bod biti šest, a ne devet dinara, kako je odlučio Radnički savjet, kumovala obustavi rada ● Radnici su se u ponedjeljak oko osam sati i 30 minuta vratili na posao ● Odlučeno da se propušteno vrijeme nadoknadi

BANJALUKA, 10 avgusta - Radnici OOUR-a „Standard", koji posluje u sastavu GRO „Krajina", jedne od članica SOUR-a GIK „Kozara, su nakon trodnevne obustave rada prionuli na posao danas oko 8 sati i 30 minuta. Šada, kada se klupko događaja koji su tema dana među građevinarima „Standarda" počelo odmotavati izbija na vidjelo činjenica da je obustavi rada kumovala dezinformacija, čista laž da će se avgustovski lični dohoci isplaćivati po vrijednosti boda od šest dinara.

Jezgro štrajka je bilo u „Standardovoj" proizvodnoj hali. Umjesto da rade ljudi su se okupili, njih pedesetak, i počeli priču.

- Razgovarali su do devet sati i petnaest minuta i nakon toga otišli da doručkuju. Poslije su, normalno, počeli da rade. Odmah je sazvana sjednica Komiteta za ONO i DSZ. U toku te sjednice dobili smo vijest da se ne radi u naselju Mejdan pet. Ljudi su zahtijevali veći bod - kaže Avgustin Vodnik, vršilac dužnosti direktora OOUR-a „Standard".

Krenuo kran, krenuli ljudi, propušteno valja nadoknaditi

A VRIJEME TEČE

Iako je Radnički savjet donio u četvrtak odluku da isplatni bod bude devet dinara, gradilištima je prostrujala vijest da je on skresan na šest. Neko, zasad se ne zna ko je to bio, pronio je ovu glasinu. I - gradilišta su stala. Kao i obično u takvoj situaciji dešava se i to da se gomilaju i druga pitanja na koja - nema odgovora.

Ne radi stotinjak ljudi. Pročulo se to i na Paprikovcu. Staju građevinari na nizu „jedan" i „dva", ali nakon tri, četiri sata nastavljaju da rade. Objekti M-1, M- 2, M-6 i M-8 u subotu pružaju jednu sliku. Radnici u grupama stoje i razgovaraju. Ne radi se. A vrijeme - teče.

- Odmah smo se uključili da bismo pomogli koliko se to može. Za ova dva dana održane su tri sjednice Komiteta za ONO i DSZ. Uz puno razumijevanje za težak položaj građevinara, zbog niskih ličnih dohodaka, neprihvatljiv je svaki metod pritiska da se dođe do nekih ciljeva. Mjerilo viših ličnih dohodaka, pa samim tim i standarda, mora biti bolji i produktivniji rad - kaže **Fikret Tucek**, sekretar Predsjedništva OK SK Banjaluka.

O tome da radni ljudi ovog kolektiva ne mogu i ne smiju čekati „čarobni štapić" koji bi odgurnuo sve njihove teškoće govori i **Ante Mačinković**, predsjednik Opštinskog vijeća Saveza sindikata.

- Osim teškoća, koje u posljednje vrijeme i te kako pritišću građevinare u ovom kolektivu je nevolja i probijanje rokova, poskupljenje materijala, odsustvovanje s posla... Zaposleni sami sebi mogu najviše pomoći. Njihova je sudbina u njihovim rukama.

NE ZNAJU LJUDI

Ivo Marić je član Radničkog savjeta. On kaže:

- Stalna poskupljenja su dojadila ljudima. Nije lako onom ko zarađuje milion i po dinara, a kod kuće ima troje, četvoro djece. Ali, ja mislim da nam je najviše nevolja ova tri dana donijelo to što ljudi ne znaju pravo stanje stvari. Ne znaju uopšte ili ne znaju dovoljno. Malo mojih drugova zna da smo'mi imali gubitak od 56.877.000 dinara, da nismo ostvarili planiranu realizaciju... Ne možeš ti ni kod kuće, pa ni u „firmi", trošiti ono što nisi zaradio.

Od **Gordane Bogdanović**, koja vodi posao na jednom od stambenih objekata na kojem se u petak, subotu i ponedjeljak nije radilo saznajemo da je danas pet ljudi na bolovanju. U avgustu je prosječno dnevno bilo na bolovanju 11 zaposlenih, a 16 na godišnjem odmoru. Ako se zna da je na tom objektu trebalo da radi 46 radnika, jasno je da ih je nedostajalo.

Radnici kažu i ovo.

- Evo, ja sam VK zidar. Ne mogu zaraditi ni dva miliona. Dolazimo ovdje i radimo. Niko nas ništa ne pita, niti nam šta govori. Radimo i ćutimo - kaže **Miloš Vučković**

Mićo Milanović govori:

- Ustajem u četiri ujutro da bih iz Bočca stigao na posao. Kući se vraćam u šest poslije podne. Dnevno za autobus plaćam 27 hiljada dinara. Priznaje nam OOUR šezdeset odsto troškova, ali opet je teško.

Jeste teško, velimo, ali izgubili ste tri dana. Šta sada?

NADOKNADITI PROPUŠTENO

- Odlučili smo da ono što smo propustili nadoknadimo. Ako ne radimo, opet je to po našim leđima. Raditi se mora, ali bi se nešto moralo mijenjati. Od ličnih dohodaka koje mi zarađujemo ne može se živjeti, kažu Tane Bojić i Vojin Župljanin.

- Napravili smo glupost što smo odlučili da ne radimo. Pravi bi put bio da smo radili, a pokušavali ovo sve rješavati onako u hodu. Pa ako ne valja, Radnički savjet mijenjati, ako nije dobar neki rukovodilac, ni on nije nezamjenjiv. Ako se, recimo, kasnilo na nekoj zgradi, treba vidjeti jesam li kriv ja, visokokvalifikovani mašinista **Radojica Kajkut** ovaj moj drugar, zidar Miloš Vučković ili neko treći. To treba vidjeti.

A da se kasnilo jeste. Dobar primjer i objekat 0-2.

- Na ta 63 stana imamo zakašnjenje od osam mjeseci. Kasnili su limarski i bravarski radovi pa je objekat nepokriven proveo dvije zime. I kad ništa drugo nismo mogli, posao je dat privatnom limaru. Objekti B-8 i F-1 u Ulici Brace Potkonjaka dva mjeseca čekaju parket i tako redom - kaže Avgustin Vodnik.

- Ta sporna visina boda, odnosno lažna vijest koju je neko proturio je raspламsala obustavu rada. Međutim, mi kao da zaboravljamo da je naš prosjek ličnog dohotka od oko 24.000 dinara veći nego u 40 odsto kolektiva u Banjaluci. I kao da zaboravljamo da je bilo koja cijena kvadratnog metra stana niska ako su rokovi gradnje beskonačni. Komunisti, nas 145, shvatili su to prije ostalih i to je bilo i presudno da se ljudi vrate na posao - kaže Veselin Pajović, sekretar OO SK.

Podaci iz analize poslovanja kazuju i to da je u prvih šest mjeseci svakodnevno na bolovanju bilo 112 od ukupno 1.145 zaposlenih. Dakle 9,6 odsto. Težak je to teret. Nije ga lako ponijeti.

Na jutrošnjem Zboru radnika, kojem su prisustvovali **Ivana Vujić**, predsjednik OK SK Banjaluka, **Dušan Glamočak**, predsjednik SO i **Ante Mačinković**, predsjednik Opštinskog vijeća Saveza sindikata, radnici su se uvjerili da niko nema čarobni štapić. Rješenje je očigledno u radu, disciplini i održavanju rokova, ali i potpunijem informisanju radnika.

A. KASIPOVIĆ
Snimio: R. OSTOJIĆ

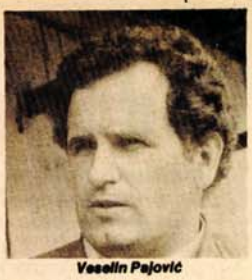

Veselin Pajović

Mićo Milanović

Miloš Vučkovac

Vojin Župljanin

POSJETE: RUDI KOLAK U BANJALUČKOJ MJESNOJ ZAJEDNICI CENTAR I

Izlaz u boljem radu

● Sadašnja produktivnost u banjalučkim radnim kolektivima je na nivou 1970. godine, a proizvodnja je manja nego 1975. godine

BANJALUKA, 10. septembra - Kako zaustaviti stalno povećanje cijena, i čime štititi životni standard, kako izaći iz gubitaka i prevazići mnogobrojne teškoće u kojima se nalaze mnoge privredne organizacije u cijeloj zemlji, koliko su članovi Saveza komunista krivi za ovakvo stanje u zemlji? Ovo su samo neka od pitanja kojima su aktivisti Mjesne zajednice Centar I obasipali **Rudija Kolaka**, člana CK SKJ koji se juče nekoliko sati zadržao u njihovoj sredini.

Đorđe Sredić je govorio o prijemu u članstvo Saveza komunista i glasno se tom prilikom pitao je li ova organizacija postala preglomazna jer se u nju uvukło svega i svašta, pa je unutar razjeda i razara. Tom prilikom je istakao da je nedopustivo da među rukovodiocima ima veliki broj milionera i pitao se da li oni mogu biti članovi Saveza komunista.

- U našem društvu se mnogo govori o birokratiji i tehnokratiji, o mnogobrojnim neprijateljima našeg društva, a rijetko do javnosti dopire ko su oni, istakao je **Vojo Bosančić** i dodao da se i u onim slučajevima gdje se takvi otkriju najčešće preblago sudi.

Ilije Vujinović je istakao da bi se u narednom periodu više povjerenja moralo ukazivati mlađim stručnim ljudima i da bi im trebalo povjeravati i najodgovornije partijske i državničke dužnosti u zemlji.

Rudi Kolak je u diskusiji istakao da je izlaz iz svih naših teškoća u boljem radu i većoj produktivnosti. Argumentovao je to i vrlo zanimljivim i upečatljivim podacima. Naglasio je da je sadašnja produktivnost u banjalučkim radnim kolektivima na nivou 1970. godine, a da je proizvodnja u mnogima od njih manja nego 1975. godine. Za ilustraciju ovakvog stanja sigurno će dobro poslužiti i podatak da u banjalučkim radnim kolektivima svakog dana s poisla odsustvuje 15 odsto onih koji su u radnom odnosu.

V. DUBOČANIN

U PRIJEDORSKOM „CELPAKU"

Remont fabričkih postrojenja

PRIJEDOR, 10. septembra - U „Unicepovoj" radnoj organizaciji „Celpak" od 16. septembra ove godine počinje 15-dnevni remont skoro svih fabričkih postrojenja koja se godinama nalaze u lošem stanju.

U ovom velikom radnom poduhvatu osim stručnjaka iz drugih osnovnih organizacija u remontu će učestvovati i neimari prijedorske Radne organizacije „Bosnamontaža". Po riječima **Jove Kadića**, rukovodioca remontnog štaba, ovaj nimalo lak posao biće završen do 1. oktobra ove godine. Najveći remontni zahvati biće izvedeni u „Energani" i „Fabrici celuloze".

L. R.

BOSANSKA DUBICA

Smanjeni prinosi kukuruza

BOSANSKA DUBICA, 10. septembra - Posljedice dugotrajne suše na području bosanskodubičke opštine su zaista velike. To se u prvom redu može vidjeti po ovogodišnjim prinosima kukuruza koji je, kako ističu u Radnoj organizaciji „Poljoprivreda" iz Draksenića, u početku obećavao dobar rod da bi suša desetkovala prinose, te gubici iznose oko 30 odsto. Tako će ovogodišnja berba biti jedna od najsiromašnijih u posljednjih nekoliko godina.

M. DŽ.

BOSANSKA KOSTAJNICA

NEPAŽNJOM GRAD ŽEDAN

BOSANSKA KOSTAJNICA, 10. septembra - Zbog oštećenja glavne vodovodne cijevi u Ulici 29. novembra u Bosanskoj Kostajnici gotovo pola ove varošice ostalo je u subotu oko 15 sati bez pitke vode. Oštećenje je nastalo kada je pravljen priključak za vodu za jedan privatan objekt i tako nepažnjom presječena vodovodna cijev. I umjesto da se istog dana otkloni nastali kvar, još uvijek Omladinska ulica i polovica Ulice 29. novembra nemaju vode.

U OOUR-u „Komunalno", koji ima obavezu održavanja vodovoda rekli su nam da će kvar biti otklonjen danas. Dotle, građani će se snabdijevati vodom iz cisterni.

F. K.

BOSANSKA DUBICA

Kredenci donose devize

BOSANSKA DUBICA, 10. septembra - Radna organizacija ŠIPAD-KOZARA iz Bosanske Dubice posljednjih godina ulaže velike napore da dio svojih proizvoda plasira na inostrano tržište. Znatan devizni priliv ostvarila je Osnovna organizacija udruženog rada „Tvornica masivnog namještaja", koja je u prvih šest mjeseci ove godine na inostrano tržište izvezla 2.379 kredenaca, čime je ostvaren prihod od oko sto miliona deviznih dinara. Da se postižu veoma dobri izvozni rezultati, govori i podatak da je ostvareni prihod veći za tri puta u odnosu na isti prošlogodišji period.

M. DŽ.

ČELINAC

Novi putevi

ČELINAC, 10. septembra Zajedničkim snagama OOUR-a „Fabrika prerade kreča", „25. novembra", „Šumarstva", „Plantaža" i Mjesne zajednice Stara Dubrava uspješno je završena još jedna akcija. Opravljeno je sedam kilometara puta od Stare Dubrave do Gornje Snjegotine. Pored mjesnih zajednica Srednja Snjegotina i Stara Dubrava ovim putem se služe i žitelji sa područja opština Teslić i Kotor-Varoš.

Za opravku ovog komunalnog objekta izdvojeno je oko pet miliona dinara i dato na stotine dobrovoljnih radnih sati. U toku su pripreme za izgradnju dva veća mosta na rijeci Ukrini i Bistrici u šta će se utrošiti oko 13 miliona dinara. Time će se riješiti problem odvijanja saobraćaja na ovom području.

S. M.

U PRIJEDORSKOJ „MRAKOVICI"

Veće stipendije

PRIJEDOR, 10. septembra - Kako bi obezbijedili stručne kadrove, koji očigledno bježe iz građevinarstva, delegati Radničkog savjeta prijedorske RO „Mrakovica" nedavno su donijeli odluku o povećanju stipendija za đake i studente proizvodnih zanimanja. Stipendije su povećane za 70 odsto i kreću se od 2.550 dinara za učenike prvog razreda srednjih škola do 4.250 za učenike četvrtog razreda. Stipendije za studente iznose od 5.100 do 6.800 dinara.

Z. P.

PRNJAVOR

Skuplja voda

PRNJAVOR, 10. septembra - Izvršni odbor Skupštine opštine prihvatio je na jučerašnjoj sjednici zahtjev KRO „Park" za povećanje cijena vode i kanalizacije. Od 15. septembra cijene se povećavaju za 60 odsto, pa će individualni potrošači kubik vode iz gradskog vodovoda plaćati 24 dinara, a društveni sektor 72. Istovremeno je povećana i nadoknada za kanalizaciju, te će se ubuduće umjesto dosadašnjih 7,5 plaćati 12 dinara po kubnom metru.

M. M.

PREDSJEDNIŠTVO OPK BANJALUKA O TEKUĆIM PRIVREDNIM KRETANJIMA

Industrija prema planu

● U većini grana privrede u regiji za sedam mjeseci ostvarena je veća proizvodnja nego lani, ali kako se sada manje govori o problemima sirovina i repromaterijala, pa i energetici, rezultati bi trebalo da budu bolji ● Otkup pšenice ispod plana i očekivanja ● Zašto su individualni poljoprivrednici zatvorili ambare?

Iako se bitnije nisu izmijenile ocjene o privrednim kretanjima na području OPK Banjaluka u prvom polugodištu, nekoliko podataka, iznesenih juče na sjednici Predsjedništva OPK, govori da će drugo polugodište imati svoje karakteristike, koje se razlikuju od poslovanja lani ili čak u prvom polugodištu.

Za sedam mjeseci ove godine industrijska proizvodnja u regiji je rasla po stopi od 4,1 odsto što je u planskim okvirima. Međutim, karakterističan je pad proizvodnje baš u julu u odnosu na juni koji je bio najbolji. Istovremeno je izvoz nešto bolji nego lanjski u istom periodu. Izvezeno je robe u vrijednosti 92,8 miliona dolara i to je za 9,7 odsto više nego lani. Pokrivenost uvoza izvozom nije dobra, naročito se to odnosi na područje s klirinškim načinom plaćanja.

Značajno je u ovom trenutku pomenuti da je od 28 industrijskih grana na području regije, njih 17 ostvarilo ipak veću proizvodnju od lanjske, koje inače u ukupnoj proizvodnji učestvuje s nešto više od polovine.

ZALIHE UPOZORAVAJU

Iako je rast industrijske proizvodnje solidan i kreće se prema planovima, njeni rezultati su trebali biti i bolji. Činjenica je da se u ovom trenutku ne govori toliko glasno o nedostatku sirovina i repromaterijala, o onim teškoćama koje su najviše remetile proizvodnju samo godinu dana ranije. Tu se očigledno nešto promijenilo nabolje. Zbog toga se rezultati u prvih sedam mjeseci moraju uzimati s malo rezerve.

Realizacija ne ide u skladu s produktom. Tome su kumovale cijene. Cijene industrijskih proizvoda u ovom periodu su veće za 86,2 odsto nego lani u istom periodu. Cijene na malo su veće za 75,4 odsto (industrijske 77,9 i poljoprivrede 56,6 odsto). Zbog tolikih skokova cijena rastu zalihe na skladištima. To je očigledno naročito u nekim granama, recimo industriji namještaja. Velike probleme ima Tvornica tapeciranog namještaja u Bosanskoj Gradišci, gdje se neće izaći iz teškoća ako se ne mijenja program proizvodnje. Skupoj robi je teško naći kupca. Isto kao što je lako onim proizvođačima koji nemaju ozbiljnije konkurencije na tržištu, pa ostvaruju i ekstraprofit, kako je danas na sjednici rečeno. One baš i nemaju želja ni motiva da svoju robu izvoze, a mogle bi i moraju.

Problem je svakako tamo gdje roba ne ide nigdje. Povećanje zaliha tjera da se o njima drugačije razmišlja, da se vodi drugačija politika zaliha. Proizvođači mahom nemaju obrtnih sredstava, pa nemaju ni mogućnosti da kupcima daju bolje uslove za nabavku njihovih proizvoda. Ima, kako je u uvodnom izlaganju danas rekao **Milenko Hrnjaz**, potrpedsjednik OPK Banjaluka, pokazatelja da se roba istih kvaliteta i sortimena čak i po višim cijenama plasira na ovom tržištu zbog povoljnijih uslova njihove dobave i plaćanja.

PŠENICA U PRIVATNIM AMBARIMA

Ako ova godina nekim proizvođačima obećava dobar krajnji rezultat, proizvođačima rude obojenih metala, električnih mašina obućarima, proizvođačima uglja, hemijskih proizvoda, poljoprivrednicima i građevinarima ne daje mnogo šansi.

U građevinarstvu, prema podacima koje je iznio **Mesud Mulaomerović**, predsjednik Poslovodnog odbora GRO „Krajina", od svih gubitaka polovinu trpe radnici koji proizvode građevinski materijal. Tu je oko 700 zaposlenih. Njihovi lični dohoci, ako ne svima, na nivou su zagarantovanih.

Teška je ova godina posebno za poljoprivredu. Jest da je sve požnjeveno na vrijeme što je usijano, ali je rod skromniji zbog suše nego što se očekivalo. To je natjeralo seljaka da zatvori svoj ambar i da ne isporuči onoliko roda koliko je trebalo.

- Ne iznenađuje činjenica da se javlja manjak sirovina za prerađivače. Nedovoljan je otkup naročito s individualnog sektora, koji daje i najviše. Obaveze su ispunjene svega 52 odsto. Velike su razlike po opštinama isporukama obaveznog otkupa. On se kreće od 90 odsto do zanemarivih svega 17 procenata plana. Nevolja je i u tome što se, recimo mekinje prodaju po cijenama koje ima i pšenica. E onda poljoprivrednik kaže da će mljeti sam svoju pšenicu, i hraniti stoku, jer nema računa da je isporučuje. Svemu cijene idu gore, na primjer sjemenu čak 30 odsto, a otkupne cijene ostaju iste. Sve to utiče da plan otkupa ni izdaleka nije ispunjen, kaže **Pavle Gajić**, predsjednik Osnovnog zadružnog saveza Banjaluka.

I o poljoprivredi i o svim granama industrije gdje dosadašnja proizvodnja ne daje zadovoljavajuće rezultate moraće vrlo skoro detaljno da se pozabave postojeća udruženja i proizvođači kako ne bi bilo kasno, jer je treći kvartal na izmaku.

P. MATAVULJ

ORGANIZOVANOST POLJOPRIVREDE I SELA BOSANSKOGRADIŠKE OPŠTINE

OTANJILE VEZE PROIZVODNJE I PROMETA

● U poljoprivredi se smanjuje proizvodnja: neiskorišteni su kapaciteti u koje su uložena znatna društvena sredstva, a pokidane su i veze između proizvodnje, prerade i prometa

Predsjedništvo Opštinskog komiteta SK Bosanska Gradiška na posljednjoj sjednici u proširenom sastavu raspravljalo je o aktuelnim pitanjima iz oblasti poljoprivrede i sela, drvne industrije i šumarstva, kulture i socijalne politike. Konstatovano je da je složeno stanje u oblasti poljoprivrede i na selu. Ne zadovoljava organizovanost zemljoradničkih zadruga i povezanost njihovih osnovnih zadružnih organizacija sa individualnim poljoprivrednim proizvođačima. Gotovo u svim dijelovima poljoprivrede smanjuje se proizvodnja. Kapaciteti u koje su proteklih godina investirana značajna sredstva su neiskorišteni, a nema veze između proizvodnje, prerade i prometa. Takođe, nije se daleko otišlo ni na planu komasacije zemljišta, jer je dosta usitnjenih i neobrađenih parcela. Zbog svega ovoga komunisti koji su neposredno vezani za oblast poljoprivrede, a njih je 12 odsto od ukupnog broja u opštinskoj organizaciji SK, moraju odgovoriti na niz pitanja što ih je postavilo Predsjedništvo na posljednjoj sjednici.

U oblasti šumarstva i drvne industrije, prihvaćeni su stavovi društveno-političkih organizacija i samoupravnih organa u RO „Šipad-Radnik". Među prvim zadacima je preispitivanje samoupravne organizovanosti sa aspekta njene funkcionalnosti i racionalnosti, zatim posvećivanje veće pažnje asortimanu i kvalitetu proizvodnje, kadrovskom jačanju i osposobljavanju, modernizaciji proizvodnje i tehnološkom usavršavanju. U raspravi je istaknut niz subjektivnih teškoća i slabosti koje se moraju što prije otklanjati. U tom smislu valja zaoštriti odgovornost svih zaposlenih, a u prvom redu 820 članova SK.

Predsjedništvo OK SK bavilo se i informacijom o stepenu realizacije programa idejno-političke aktivnosti u daljem socijalističkom preobražaju kulture. Rečeno je da ovom pitanju nije posvećeno dovoljno pažnje, tim prije što se od 192 partijske organizacije koliko ih ima u opštinskoj organizaciji SK, o tome raspravljalo u svega 35, od kojih je samo osam dostavilo programe aktivnosti. Čule su se ponovo konstatacije o slabom materijalnom položaju kulture, kadrovskim teškoćama, ali i slaboj organizovanosti, lošem radu i pasivnom odnosu prema kulturnim vrijednostima.

Rasprava se vodila i o ostvarivanju programa zaštite životnog standarda i socijalne politike, s obzirom na to da je stanje u toj oblasti iz dana u dan složenije. Istina, na zaštiti standarda najugroženijih lica angažuje se Opštinsko vijeće Saveza sindikata, ali je to nedovoljno, pa je potrebna šira društvena akcija.

V. SLIJEPČEVIĆ

PUTNA MREŽA NA PODRUČJU BOSANSKONOVSKE OPŠTINE

STANJE NEODRŽIVO

Iz sredstava opštinskog samodoprinosa za rekonstrukciju putne mreže i iz drugih izvora planirano je da u ovoj godini Osnovna zajednica za puteve Bosanski Novi ostvari ukupan prihod od blizu 49 miliona dinara i utroši ih za rekonstrukciju i održavanje putne mreže. Za prvih šest mjeseci ove godine utrošeno je 18 miliona dinara. To su premala sredstva da bi se program rekonstrukcije i modernizacije mogao ostvariti planiranom dinamikom.

Kako sada stvari stoje, godišnje bi se planiranim sredstvima moglo rekonstruisati i modernizovati tek četiri - pet kilometara puta od oko 137 kilometara mreže na području bosanskonovske komune. I pored toga na posljednjoj sjednici Predsjedništva Opštinske konferencije Socijalističkog saveza, koje je raspravljalo o realizaciji programa putne mreže, dosta primjedbi dato je na organizovanost i rad osnovne zajednice za puteve, a takođe i na efikasnost izvođača radova OOUR-a „Niskogradnja".

Ovakvo stanje održavanja puteva neodrživo je. Predloženo je Osnovnoj zajednici za puteve kao i mjesnim zajednicama da do kraja septembra sačine informaciju o utrošku sredstava samodoprinosa za puteve. Izvršnom odboru Skupštine opštine takođe je predloženo da do kraja ovog mjeseca razmotri sadašnje stanje održavanja puteva na području opštine i preduzme odgovarajuće mjere.

F. KORAJAC

NA PRAVCU KOZARAC — KONČARI

NI ČIJI PUT

Vozačima autobusa i automobila, pa i putnicima, ni danas nije jasno ko je odgovoran što više od godinu dana na više mjesta propada asfalna traka na liniji Kozarac-Končari i preko čijih udubljenja jedva prelaze autobusi prepuni putnicima. Pouzdano se zna da je ovaj put gradilo „Sarajevoputevi" kao i to da bi ga trebalo da održava SIZ za lokalne puteve iz Prijedora. Međutim, SIZ nema dovoljno sredstava, pa je sva briga prešla na mjesnu zajednicu Kozaruša, a pošto ni ona nema sredstava za tu namjenu, ispada da je put „ni carski ni spahijski".

U Mjesnoj zajednici Kozaruša kažu da je nedavno Komisija iz „Sarajevaputeva" bila na licu mjesta i da je samo za taj mali dio oštećenog puta potrebno dva miliona dinara. Vozači i putnici i dalje prigovaraju samo ne znaju na čiju adresu.

L. RADOVIĆ

SA ŽIRIJEM AKCIJE „KAKAV TURIZAM ŽELIMO" U GLAMOČU

Dangubljenje oko statusa

● Iako imaju izuzetne prirodne mogućnosti, glamočki turistički radnici ih do sada nisu iskoristili za razvoj turizma

Kada bi glamočki turistički i ugostiteljski radnici samo djelimično iskoristili svoje prirodne pogodnosti, sigurno je da bi im prihod od turizma bio mnogo veći. Ovako u Ugostiteljsko-turističkoj radnoj organizaciji „Busija" životare od prodane čašice pića. Modernog turizma ni u povoju.

Međutim, sa malo više dobre volje, turističkog umijeća i blagonaklonosti opštinskih političara Glamoč bi sa lakoćom mogao postati pravo turističko mjesto. Zagarantovani gosti bi mu bili Dalmatinci željni odmora na čistom vazduhu, u netaknutom prirodnom ambijentu. Od toga za sada nema ništa jer za razvoj turizma u Glamoču nema ni dobre volje a izgleda ni blagonaklonosti tamošnjih političara. Propušta se šansa za šansom, a gosti koji bi željeli doći u Glamoč na odmor olako se odbijaju. To potvrđuje i podatak da u ovoj komuni nikako ne uspijevaju da se dogovore sa nekim radnim kolektivima iz Splita i još nekih dalmatinskih opština o izgradnji njihovih odmarališta na području glamočke komune.

Zainteresovanost za odmor u Glamoču je velika, ali ovdje se još ništa ne čini kako bi se stvorili što bolji uslovi. Radna oraganizacija „Busija" nije u mogućnosti da sama gradi objekte u kojima bi mogla ugostiti sve one koji požele da se odmore na više od 900 metara nadmorske visine. Ovdje sada imaju hotel sa 51 ležajem i nekoliko kafana u kojima se uz piće može dobiti i ponešto za jelo. Tu je dakako i tridesetak privatnih ugostiteljskih objekata. Međutim, ni ti objekti se ne koriste dovoljno. Potvrđuje to i podatak da je za prvo polugodište ove godine iskorištenost smještajnih kapaciteta u Radnoj organizaciji „Busija", iznosila samo 25 procenata. Nije to ni čudo jer ovdje se, zaista, premalo pažnje posvećuje dovođenju gostiju. Umjesto da zaposlenim u radnoj organizaciji Busija glavna preokupacija budu gosti, dakle stvaranje boljih uslova za njihov smještaj boravak i odmor, u Glamoču se bakću rješavanjem statusa. Važnije im je, čini se, hoće li se spojiti sa jednom ili drugom radnom organizacijom da bi se preživjelo.

O turizmu u Glamoču će tako samo maštati sve dok se ovoj privrednoj grani ne da mjesto koje i zaslužuje. Tek kada se u ovoj oblasti budu činili radikalniji zahvati na izgradnji novih modernijih i pogodnijih objekata za odmor, razonodu i rekreaciju gostiju, mogu se očekivati bolji dani za glamočke turističke radnike. Prirodne pogodnosti, gostoprimstvo naroda i dobri specijaliteti domaće kuhinje su na njihovoj strani i uvijek ih mogu iskoristiti za razvoj turizma i bogatiju turističku ponudu. Tu su i potencijalni gosti. Splićani i stanovnici ostalih dalmatinskih komuna bi sigurno u Glamoču rado zimovali. Uostalom, to im je i najbliža vazdušna banja, u koju je splitska gospoda prije rata fijakerom dolazila na odmor.

Glamoč, dakle, ima izuzetne pogodnosti za razvoj turizma, samo ih treba koristiti.

V. DUBOČANIN

OCJENE

U akciji „Kakav turizam želimo" glamočki ugostitelji i turistički radnici su sakupili samo 45,3 boda. Najnižu ocjenu žiri im je dodijelio za slabu propagandu svoje turističke ponude gdje im je od mogućih 5 bodova pripalo samo 1,7 bodova. Izuzetno niska ocijena im je pripala i za čistoću i uređenost grada gdje komunalci nisu položili ispit. Ostale ocjene su takođe niske, ali i pored toga najviše bodova su sakupili za izgled i čistoću ugostiteljskih objekata gdje im je od mogućih 10 pripalo samo 6 bodova.

TABELA

1. Mrkonjić-Grad	64,4
2. Prnjavor	63,8
3. Bosanski Novi	63,2
4. Bosanska Dubica	63,1
5. Bosanska Gradiška	63
6. Prijedor	57
7. Ključ	54,6
8. Šipovo	54,4
9. Čelinac	53,1
10. Srbac	50
11. Glamoč	45,3

KAD SE UDRUŽE SNAGE

UDVOSTRUČEN IZVOZ LIVA

Odlivci ugrađeni u finalne proizvode industrije prerade metala donijeli su jugoslovenskim livnicama za pola godine kroz zajednički izvoz dvadeset miliona dolara

BEOGRAD, 10. septembra (Tanjug) - Do sredine ove godine jugoslovenske livnice isporučile su domaćem i inostranom tržištu 356,6 hiljada tona odlivaka. Izvoz je bio vrijedan 34 miliona dolara. Proizvodnja i prodaja odlivaka na domaćem i inostranom tržištu iste su kao u prvom polugođu prošle godine. Iako su naši livci uspjeli da održe isti proizvodni ritam i plasman odlivaka na inostranom tržištu, ipak nisu ostvarili željeni poslovni uspjeh. Do kraja juna nekoliko livnica zabilježilo je gubitak od 423 miliona dinara, kaže savjetnik u Poslovnoj zajednici jugoslovenskih livnica Ljiljana Nikolić.

Ove godine jugoslovenske livnice „krenule" su sa desetak vodećih radnih organizacija industrije prerade metala u zajednički plasman proizvoda na inostranom tržištu, kaže Ljiljana Nikolić. U saradnji sa kragujevačkom „Zastavom" beogradskim IMT-om, smederevskom „Gošom", „Litostrojem", TAM-om i još nekoliko kolektiva, naše livnice su do sredine godine udvostručile zajednički izvoz u odnosu na isti period prošle godine. Odlivci ugrađeni u finalne proizvode industrije prerade metala donijeli su livnicama, od zajedničkog izvoza, 20 miliona dolara. Do kraja godine livnice planiraju da takozvanim direktnim izvozom i plasmanom odlivaka ugrađenih u gotove proizvode ostvare prodaju na inostranom tržištu vrijednu 300 miliona dolara.

TURISTIČKI REZULTATI BOSNE I HERCEGOVINE

Stranci, ipak, žure

Bosnu i Hercegovinu za sedam mjeseci posjetilo milion i 158 hiljada domaćih i stranih turista

SARAJEVO, 10. septembra (Tanjug) - U prvih sedam mjeseci ove godine Bosnu i Hercegovinu je posjetilo milion i 158 hiljada domaćih i stranih gostiju, što je za dva odsto više nego u istom periodu prethodne godine kada je ostvarena rekordna turistička „žetva" zbog održavanja „bijele olimpijade". Da gostoprimstvo domaćina te velike manifestacije nije zaboravljeno, potvrđuje i podatak da je u ovom periodu u planinskim mjestima ove republike boravilo za 81 odsto stranih gostiju više ili blizu 13 hiljada stranaca.

Ukupno je za sedam mjeseci ove godine boravilo preko 191 hiljada stranih gostiju, što je za sedam odsto više nego za isti period prethodne godine. Međutim, i dalje je glavni problem kako što duže zadržati stranog gosta, jer podaci statističara iz ove republike potvrđuju da se on ovdje kratko zadržava i to u prosjeku oko dva dana. Stranci su, naime, u ovom periodu ostvarili 374 hiljade noćenja, što je za 28 odsto manje nego rekordne protekle godine.

Ukupno je ostvareno oko dva miliona i 602 hiljade noćenja za sedam mjeseci ove godine.

To je približno prošlogodišnjim rezultatima. Domaćih gostiju bilo je za jedan odto više ili oko miliona i oni su ostvarili preko dva miliona i 220 hiljada noćenja.

I za domaćeg i inostranog gosta planinska mjesta su bila najatraktivnija, što je i razumljivo jer je ova republika orijentisana pretežno na zimski turizam, ali je isto tako zabilježena dobra turistička posjeta u jedinom primorskom gradiću u ovoj republici - Neumu. Posjeta stranaca tom mjestu veća je za 90, a domaćih gostiju za osam odsto.

DANAS SJEDNICA SAVEZNE KONFERENCIJE SSRNJ

STVARALAČKA RASPRAVA O PLANU

BEOGRAD, 10. septembar (Tanjug) - Savezna konferencija SSRNJ će, kako se očekuje, na sutrašnjoj sjednici usvojiti program vođenja javne rasprave o nacrtu društvenog plana zemlje za period od 1986 do 1990. godine. U tom dokumentu biće utvrđeni konkretni zadaci, rokovi, nosioci posla i metod vođenja javne rasprave, kao i način njenog koordiniranja, koja će se obavljati u Saveznoj konferenciji SSRNJ.

Javna rasprava, ističu u Saveznoj konferenciji SSRNJ pred sutrašnju sjednicu, mora biti graditeljska, odnosno mora nuditi prijedloge i sugestije za poboljšanje sadržaja nacrta srednjoročnog plana razvoja. U tom slučaju javna rasprava neće biti formalna, niti će se, kao ranijih godina, voditi u uskim stručnim i političkim krugovima.

ZAVRŠENA POSJETA AMERIČKIH PILOTA — VETERANA

PARTIZANI STVARNI PRIJATELJI

Mještani Srpske Crnje priredili su nam takav doček kakav u svom životu nismo doživjeli, rekao je Diod Rab

BEOGRAD, 10. septembra - Grupa američkih pilota - veterana, članova posade teškog bombardera „B-24", koja se 31. januara ratne 1945. godine prinudno spustila kraj Srpske Crnje, završila je posjetu našoj zemlji. Za vrijeme boravka u Jugoslaviji, američki avijatičari: komandant bombardera Doid Rab iz Ohaja, doktor Rajmond Mur iz Južne Karoline, Oliver Vajt iz Pensilvanije i Rajmond Huk iz Floride bili su gosti boračkih organizacija u Srpskoj Crnji, Kikindi, Novoj Crnji, Novom Sadu i Beogradu. Posjetili su i Kuću cvijeća i položili vijenac na grob druga Tita, jer je to, još prije nego što je doputovao u našu zemlju, bila izričita želja Doida Raba.

Na kraju posjete komandant bombardera Doid Rab je izjavio:

„Da su nam partizani bili stvarni prijatelji i ratni saveznici uvidio sam još u Italiji dok je moja eskadrila bila tamo stacionirana. U to sam se uvjerio nekoliko mjeseci kasnije kad se naš teško oštećeni bombarder prinudno spustio na poljanu kraj Srpske Crnje. Borci i žitelji ovog sela u ravnici odmah su nam pritekli u pomoć, na čemu ćemo im vječito ostati zahvalni. Da nas nisu zaboravili ni poslije 40 godina, dokazali su i ovih dana kada su nam priredili tako topao i srdačan doček kakav u svom životu nismo doživjeli. To je zapravo bio drugi događaj našeg života, poslije onog prinudnog spuštanja."

REZULTATI IZBORA U NORVEŠKOJ

POBJEDA DESNICE

OSLO, 10. septembra (Tanjug) - Građanske partije su dobile većinu u norveškom Parlamentu. Prema rezultatima jučerašnjih izbora, koji još nisu konačni, ali koji se, vjerovatno, bitnije neće mijenjati, 80 od ukupno 157 mjesta u Parlamentu imaće građanske partije, a 77 socijalistički blok. Istina, dosadašnja građanska koalicija konzervativci, Hrišćansko-narodna i Partija centra - imaju samo jedno mjesto više od radničke i socijalističke lijeve partije, pa će njene odluke, ukoliko se formira ista koalicija, umnogome zavisiti od Progresivne partije (stranka, „slobodni strijelac") koja je dobila dva mandata u Parlamentu. Moralni pobjednik izbora je Radnička partija koja je dobila ubjedljivo najviše glasova, čak 41 odsto, što je za 4,4 procenta više nego na prethodnim izborima.

Norvežani su ponovo dali povjerenje građanskom bloku koji je u ishodu glasanja dobio potvrdu za svoju tvrdnju da su mu za novu izbornu pobjedu bila dovoljna stara obećanja. Ulazeći u predizbornu kampanju, vladajuće partije (konzervativci, Hrišćansko-narodna i Partija centra) biračima su ponudile nastavljanje dosadašnje političke linije, rukovodeći se jednostavnom logikom u sadašnjoj sasvim povoljnoj ekonomskoj slici zemlje nema razloga za neke radikalne promjene.

NOVI AMERIČKI AMBASADOR U BONU

Stigao „izdajnik Zapada"

BON, 10. septembra (Tanjug) - Novi američki ambasador u Bonu je ipak Ričard Bert. Danas mu je ovdje radni dan, doduše još bez akreditacije, koju će normalno dobiti pošto ga primi predsjednik Republike Vajczeker.

Vijest i ne bi zasluživala pažnju da Bertovom dolasku u Bon nije prethodila neviđena kampanja protiv njega. Sa svojih 38 godina, prema 84 svoga prethodnika Bernsa, Bert je ne samo najmlađi šef najveće američke ambasade u svijetu (oko 800 zaposlenih), nego i - najkontroverzniji.

Nakon što su konzervativci u samoj Americi proljetos digli galamu protiv njegovog naimenovanja, kampanju su ovdje preuzeli njihovi istomišljenici u ime „interesa zapadne civilizacije". Oni su Berta optužili da „želi da Evropu proda Rusima". Istina, ne sam, već sa socijaldemokratskim prvakom Brantom i šefom bonske diplomatije Genšerom!

Objavili su brošuru u kojoj „dokazuju" da bi Bert „kao nepoželjna ličnost morao biti protjeran iz SR Njemačke".

Što se dokaza tiče, oni se sastoje iz „tajnih pojedinosti" koje je jedan socijaldemokratski poslanik ispričao hamburškom „Špigelu" i koje se odnose na štapske manevre NATO „Vinteks '85". „Dokaz" su i aktivnosti „zelenih", kao i to što je jedan evangelistički pop u novinama pozvao oružane snage da se „u slučaju sovjetskog napada- predaju bez borbe".

U brošuri se tvrdi da „svima njima (kao izdajnicima Zapada) novi američki ambasador u Bonu služi kao primjer". Jer, on je, još kao novinar takođe „odavao američke tajne". Između ostalog, Bert je jednom u Njujork tajmsu" objavio pojedinosti o novom satelitskom sistemu!

- Zvanični Bon sve to ignoriše. Na Rajni je ovog ljeta bilo dosta belaja i bez toga, od zatrovanih vina do prebjeglih špijuna.

Što se samih učesnika u kampanji i njihove zasljepljenosti tiče, nejasno je hoće li oni sada učiniti logičan sljedeći korak i za izdaju Zapada optužiti i predsjednika Ronalda Regana, pošto je Ričard Bert njegov izbor.

PREKSINOČ U BEOGRADU

UMRO VELJKO ZEKOVIĆ

BEOGRAD, 10. septembra (Tanjug) - Na Vojnomedicinskoj akademiji sinoć je preminuo istaknuti revolucionar, narodni heroj nosilac „Partizanske spomenice 1941. godine" i član Savjeta federacije Veljko Zeković.

Veljko Zeković rođen je u Nikšiću 1906. godine. Diplomirao je na Pravnom fakultetu u Beogradu. Od rane mladosti pripadao je naprednom pokretu. Član KPJ je od 1934. godine. Zbog revolucionarnog rada često je proganjan i više puta hapšen. Jedan je od rukovodilaca ustanka u nikšićkom srezu 1941. godine. U toku rata nalazio se na dužnostima pomoćnika političkog komesara odreda, potom sekretara okružnog komiteta partije, sekretara crnogorske skupštine narodnog oslobođenja. U toku rata naročito je značajan njegov rad 1942. i 1943. godine u neprijateljskoj pozadini u srezu nikšićkom.

Poslije rata bio je ministar trgovine i snabdijevanja u prvoj vladi Narodne Republike Crne Gore, pomoćnik ministra trgovine i snabdijevanja savezne vlade, generalni sekretar Saveznе vlade FNRJ, sekretar Saveznog izvršnog veća FNRJ. Bio je član CK SKJ, CK SK Crne Gore.

Odlikovan je najvišim jugoslovenskim odlikovanjima: Ordenom narodnog heroja, Ordenom narodnog oslobođenja, ordenom bratstva i jedinstva prvog reda, Ordenom zasluga za narod prvog reda i Ordenom za hrabrost.

NAGOVJEŠTAJ IZ KANADE

Sankcije protiv Južne Afrike

UJEDINJENE NACIJE, 10. septembra (Tanjug) - Kanada je nagovijestila mogućnost primjene ekonomskih sankcija protiv Južnoafričke Republike ukoliko vlada u Pretoriji ne odustane od politike aparthejda. Kanadski ministar inostranih poslova Džoe Klark je izjavio da Otava u tom smislu očekuje „određene korake, a ne neodređena i maglovita obećanja".

Novi ambasador Južnoafričke Republike u Kanadi Glen Bad takođe je upozoren da Kanada do sada preduzete mjere, uključujući tu i one sadržane u govoru predsjednika Bote, smatra nedovoljnim.

Prije nego što se odluči na primjenu ekonomskih sankcija, Otava će konsultovati druge saveznicе zemlje.

HARARE — ZIMBABVE U SUSRET OSMOM SAMITU — *OD DOPISNIKA TANJUGA*

MUGABE POČINJE PRIPREME

Zimbabve će učiniti sve ne samo da pripremi i bude domaćin učesnicima samita, nego i da nosi breme velike odgovornosti vođenja pokreta tri godine poslije skupa lidera nesvrstanih zemalja, naglašava Robert Mugabe

HARARE, 10. septembra - Zimbabve je svjestan odgovornosti koje je preuzeo na sebe kao domaćin narednog, osmog samita nesvrstanih i Harare je već saopštio da počinju pripreme u želji da taj skup na vrhu bude u svakom pogledu uspješan.

„Zimbabve će učiniti sve ne samo da pripremi i bude domaćin učesnicima samita, nego i da nosi breme velike odgovornosti vođenja pokreta tri godine poslije skupa lidera nesvrstanih zemalja", naglašava Robert Mugabe.

Zimbabve je najmlađa slobodna zemlja na jugu Afrike. Odmah po sticanju nezavisnosti 1980. godine zemlja se priključila pokretu nesvrstanosti. Prvi put kao slobodna zemlja Zimbabve je prisustvovao sedmom samitu nesvrstanih u Nju Delhiju. Proteklih pet godina u slobodi Zimbabve je zauzeo svoje mjesto i aktivnu ulogu u redu zemalja prve linije fronta borbe protiv aparthejda - zajedno s Angolom, Bocvanom, Mozambikom, Tanzanijom i Zambijom.

Poslije oslobođenja zemlje i sticanja nezavisnosti 1980. godine vlada partije „ZANU" (PF), koja je odnijela uvjerljivu pobjedu na prvim slobodnim izborima, i službeno se priključila pokretu nesvrstanih te je Robert Mugabe kao predsjednik vlade Zimbabvea prisustvovao samitu u Nju Delhiju.

Vijest o izboru Zimbabvea za domaćina narednog samita nesvrstanih dočekana je u Harareu jednodušnim komentarom da je riječ o velikoj počasti, ali i odgovornosti.

U Harareu se posebno ukazuje na činjenicu da Zimbabve postaje domaćin 8. samita u trenutku kada se na jugu Afrike odvija dosad najburniji otpor afričke većine rasističkom režimu u Pretoriji koji pokušava da zaustavi neminovni proces „odbrojavanja" aparthejdu. Isti režim nastoji svim silama da spriječi sticanje nezavisnosti Namibije dok uporno nastoji da destabilizuje slobodne afričke zemlje u susjedstvu.

Najtiražniji dnevnik u zemlji „Herald" iz Harerea podsjeća da će naredni samit označiti 30 godina od kada su predsjednici Naser i Tito i premijer Nehru, na Brionima oblikovali ideju nesvrstanosti, te 25 godina od prvog samita u Beogradu. List objavljuje u Jugoslaviji i drugdje dobro poznatu sliku trojice utemeljivača pokreta na Brionima iz 1956. godine. Kažu da je to prvo objavljivanje te slike u zemlji, gdje se nije mogla ni pojaviti do rušenja rasističkog režima.

Naredni samit održaće se, najavljeno je, u novom konferencijskom centru, koji je u glavnom gradu Zimbabvea krajem jula završio beogradski „Energoprojekt" uz suradnju više od 150 jugoslavenskih i zimbabveanskih kooperanata.

Lideri nesvrstanih zemalja već su se sastali na jugu Afrike, na 3. samitu u Lusaki, glavnom gradu Zambije. Taj samit održan je u dvorani „Mulunguši" koja je također djelo jugoslovenskih građevinara. Zambija je bila domaćin liderima nesvrstanih zemalja jedva šest godina poslije sticanja nezavisnosti. Isti broj godina biće slobodan i Zimbabve, u vrijeme održavanja osmog samita.

Nakon trećeg samita u Lusaki, 1970. godine na jugu Afrike su oslobođene ispod kolonijalne čizme i stekle nezavisnost Angola i Mozambik (1957) te prije pet godina i Zimbabve.

U Harareu se posebne nade vezuju za to da naredni samit pruži snažan doprinos slobodi i nezavisnosti naroda Južne Afrike i Namibije, posljednjim tvrđavama rasizma i kolonijalizma, jer bi to označilo novu etapu stvarnog slobodnog i nezavisnog razvoja cijelog „crnog kontinenta" i svijeta.

Dejan DRAKULIĆ

ZAKASNJELO PITANJE IZ ZRENJANINA

KAKO JE NESTALO MILION FUNTI?

ZRENJANIN, 10. septembra — Nekadašnji stanovnik Zrenjanina Anton Kurlender, koji je od 1941. godine do smrti živio u Londonu, testamentom od 27. decembra 1974. godine, poklonio je svom rodnom gradu novac, zlato i akcije, s tim da se sredstva koriste za izgradnju olimpijskog bazena i za podizanje spomenika njegovoj majci.

Tačna vrijednost zaostavštine nekadašnjeg trgovca i biznismena za Zrenjanince je još nepoznata, ali iznosi najmanje 1,3 miliona funti. Nakon ostavinske rasprave u Zrenjanin je stigla uplatnica na svega 4.230 funti, pa je Izvršno vijeće Skupštine opštine odlučilo da takav poklon ne prihvati.

● Nekadašnji žitelj Zrenjanina Anton Kulender zavještao testamentom svom rodnom gradu 1,3 miliona funti ● Poslije namirenja advokata i poreza u grad na Begeju stiglo samo nešto više od 4.000 funti

ADVOKATU 300.000 FUNTI

Kad je ispred fašističke najezde napustio Zrenjanin, Anton Kurlender, Jevrejin dugo se i uspješno bavio trgovinom. Pred kraj života, bolestan od raka, želio je da svom rodnom gradu pokloni veći dio novca za izgradnju olimpijskog bazena. To je saopštio i svom advokatu, izvjesnom Fridu (ime mu u Zrenjaninu još ne znaju), jednom od izvršilaca testamenta. Nešto kasnije, avgusta 1977. godine, Kurlender, donekle mijenja testament, ali ostaje njegova poruka da se sredstva mogu koristiti prema ranije izraženoj želji. Po prijemu obavještenja o pokretanju ostavinskog postupka, opština Zrenjanin se obratila jugoslovenskoj ambasadi u Londonu, koja je prvobitno angažovala Advokata Tiknera, da bi ga zamijenila Gotšalkom.

U Zrenjaninu ističu da su i pored toga iz ambasade stizale netačne, pa i kontradiktorne informacije.

Primjera radi, procjena vrijednosti zaostavštine se kretala do 200.000 do pola miliona funti, da bi, poslije toga, samo uprava prihoda iz Londona na ime poreza naplatila milion funti. Prema nekim podacima advokat Frid je za svoj rad na izvršenju testamenta dobio 300.000 funti, i, mirno otišao u penziju. Tako je zaostavština svedena na svega 30.000 funti. Najveći dio pripadao je rođacima preminulog Kurlendera, a tek mrvice Zrenjaninu.

DA LI SU OŠTEĆENI INTERESI ZRENJANINA

Kad je dioba imovine podobro odmakla, marta ove godine, opština Zrenjanin je poslala u London Dr Tibora Varadija, profesora Pravnog fakulteta u Novom Sadu. Prema mišljenju dr Varadija, advokat koji je štitio interese Zrenjanina i SFRJ propustio je da blagovremeno istakne prigovor na diobu imovine, odnosno na naplatu poreza. Naime, veći dio imetka Kurlendera poticao je od prodaje nakita, a taj prihod ne podliježe porezu. Sada je kasno isticati prigovor, ali ostaje otvoreno pitanje kako je i zašto advokat Frid naplatio 300.000 funti. Jer, za takvu naknadu Frid bi trebalo da radi 428 dana po sedam sati.

Bilo, kako bilo, više od 1,3 miliona funti sterlinga je ostalo u Londonu, a novcem koji je stigao u Zrenjanin, ne može se ispuniti želja Kurlendera. Prijedlog opštinske SOFK-e opštinskog javnog pravobranioca da se za taj novac nabavi uređaj za mjerenje vremena na postojećem bazenu, Izvršno vijeće Skupštine opštine Zrenjanina nije prihvatilo. Ostaje da se vidi šta će o prijedlogu Izvršnog vijeća reći delegati Skupštine opštine Zrenjanin.

(Tanjug)

U ULICI MARŠALA TITA KOD RESTORANA „KOZARA"

„Fićom" na pješaka

BANJALUKA, 10. septembra — U saobraćajnoj nesreći, koja se dogodila sinoć oko 21,45 sati u Ulici maršala Tita, kod restorana Kozara", teško je povrijeđen pješak Antonije Mačković (41) iz Banjaluke.

U trenutku kada je pijan prelazio preko ulice (na pješakom prelazu), na njega je naletio automobil „zastava 750", kojim je upravljao Aco Gavrić (28) iz Banjaluke. Gavrić je, takođe, bio pod uticajem alkohola.

Mačković je zadržan na liječenju u teškom stanju na KBC u Banjaluci.

Istražni postupak je u toku.

M. D.

PREKJUČE U RUDARSKOJ ULICI U BANJALUCI

Teško povrijeđen biciklista

BANJALUKA — 10. septembra — Biciklista Darko Grujić (13) iz Banjaluke teško je povrijeđen u saobraćajnoj nezgodi, koja se dogodila juče oko 10 sati u Rudarskoj ulici u Banjaluci.

Na njega je u trenutku kad je, svojim trkaćim biciklom, krećući se ispred kamiona OOUR-a „Čistoća", koji je prao ulicu, pokušao da zaokrene i pređe na lijevu stranu u odnosu na kamion, naletio „fiat 131 mirafiori" BL 115-888 kojim je upravljao Miodrag Gajić (22) iz Banjaluke.

Darko Grujić je zadržan na liječenju na KBC u Banjaluci.

Istraga je u toku.

M. D.

SINOĆ NA PUTU AVNOJ-a KOD MRKONJIĆ-GRADA

ZBOG KLIZAVICE U JARAK

MRKONJIĆ-GRAD, 10. septembra — U ponedjeljak predveče, na putu AVNOJ-a, na Rogoljima kod Mrkonjić-Grada dogodila se saobraćajna nesreća u kojoj je jedno lice teže, a drugo lakše povrijeđeno. Vozač vozila „zastava 750" (JC 381-56) Slobodan Danilović iz Podrašnice kod Mrkonjić-Grada zadobio je teške povrede i odmah je prebačen u Medicinski centar „Nemanja Vlatković" u Jajcu, dok je njegov suvozač Miloš Lisica iz Mrkonjić-Grada pretrpio lakše povrede.

Po riječima istražnog sudije Opštinskog suda u Mrkonjić-Gradu Luke Vulina, prema prvim procjenama, do nesreće je najvjerovatnije došlo zbog klizavog puta, jer je upravo tada počela padati kiša. Vozilo se nekoliko puta prevrnulo i našlo van kolovozne trake u jarku. Na njemu je načinjena veća materijalna šteta.

L. S.

SNIJEG U ZAPADNOJ MAKEDONIJI

Iznenađeni stočari

TETOVO, 10. septembra (Tanjug) — U toku prošle noći i jutros u zapadnoj Makedoniji pale su obilne kiše koje su u višim predjelima prešle i u snijeg. Najviše snijega palo je na Šar-planini, Bistri, Stogovu, Jablanici i drugim planinama. Bijeli snježni pokrivač iznenadio je i stočare ovčarskog gazdinstva „1 maj". Stada su oko 30.000 ovaca ovog gazdinstva i još toliko od individualnih stočara prebačena su na pašnjake u nižim planinskim predjelima. Snijeg je zabilježen i u rekreativnom centru Popova Šapka, gdje je iznenadio turiste koji borave u ovom poznatom ljetovalištu.

KRIZA U JUŽNOJ AFRICI

MANDELA BOLESTAN

HARARE, 10. septembra — Čuveni zatvorenik južnoafričkog režima, crnački lider Nelson Mandela, podvrgnut je liječnikom pregledu. Njegov advokat je najavio da će podnijeti zahtjev da Nelsona Mandelu pregleda i privatni, porodični liječnik. U saopštenju zatvorskih vlasti kaže se samo da se radilo o urološkom pregledu.

Nelson Mandela osuđen je na doživotnu robiju 1964. godine, zajedno s grupom funkcionera oslobodilačke organizacije „ANC" (Afrički nacionalni kongres) u masovnom procesu „Rivonia". Grupa rodoljuba osuđena je zbog djelovanja protiv manjinskog rasističkog režima u Pretoriji i protivljenja politici aparthejda.

ČITAOCI SARADNICI

Očevici, javite se

Želim da preko našeg lista „Glas" uputim poziv svim očevicima saobraćajne nezgode koja se dogodila na auto-putu, kod prijedorske petlje, na dan 11. avgusta 1985. godine u jedan sat i pedeset minuta, u kojoj je izgubila život moja kćerka Snežana Vrhovac i troje teže povrijeđeno.

Ovi su mi podaci potrebni radi davanja tačnih izjava iz razloga što bismo u svom velikom bolu željeli znati kako se to sve dogodilo.

U nadi da se očevici neće oglušiti na našu molbu ostajemo zahvalni za ustupljen prostor u listu „Glas".

OŽALOŠĆENA PORODICA VRHOVAC, Ulica Sretena Stojanovića 9, Banjaluka, ili telefon 54-891.

Sretko VRHOVAC

OPASNOST KOJA PRIJETI U SR NJEMAČKOJ

Sida se uvukla (i) u vojsku

● Špijunska afera zasjenila stvarnog neprijatelja
● „Pažnja, izbjegavajte krvni kontakt"
● Poslije podzemlja i zatvora, bolest napala i vojsku

BON, 10. septembra — U Frankfurtu je možda i 4.000 ljudi s klicom u sebi. U Minhenu strahuju da je u njihovom gradu danas više nosilaca „HTL-V-3" nego prije godinu i po u cijeloj zemlji. U 34 zatvora jedne pokrajine nosi ga 119 od 866 pregledanih zatvorenika...

Sida je u Evropi! U to više nema nikakve sumnje. U SR Njemačkoj, od oko 230 „pravih slučajeva", 95 je smrtnih.

Bili su to udarni naslovi još avgusta. Tada je, međutim, bilo nešto još udarnije: špijunska afera s prebjeglim šefom kontrašpijunaže Tidgeom. Tidge je zasjenio sidu, mada bi on u poređenju s njom morate biti - sitan neprijatelj. O špijunima se, uostalom, sve zna. Sida je mnogo podmuklija opasnost, i tajanovitija.

Opomena iz zatvora

Dogod se ne nađe lijek, mora se obezbjeđivati bar što potpunija informacija. Od saveznih zdravstvenih vlasti već je zatraženo da se uvede zakonska obaveza samoprijavljivanja svakog ko nosi klicu ili je posumnjao u to. Počelo je od zatvora.

Onih 866 zatvorenika u sjevernoj Rajni—Vestfaliji ispitano je „na sopstvenu želju". On 119 utvrđenih nosilaca, među kojima 83 muškarca i 36 žena, u 20 slučajeva su se pojavili „pravi simpotomi": otekline limfnih žlijezda, prolivi, nočno znojenje, osip po koži. Kad sasvim izbije, bolest je smrtonosna.

Pokrajinsko ministarstvo pravosuđa tvrdi da među 17.000 zatvorenika u sjevernoj Rajni-Vestfaliji (još) nema „stvarno oboljelih", niti da je u zatvorima bilo smrtnih slučajeva.

Izbjegavati krvni kontakt

Saopštenje je, očigledno, usmjereno na suzbijanje straha, jer „nema osnova za paniku ili histeriju". Predostrožnosti radi, poznati nosioci side na bolesničkoj listi i na transportnim listama zatvorenika sada nose bilješ: „pažnja izbjegavati krvni kontakt".

Osim stavljanja u samice, radi sprečavanja i homoseksualnih kontakata, nosioci klice će ubuduće biti i transportovani pojedinačnb. U Zapadnom Berlinu, međutim, i vrapci znaju da od četiri homoseksualca sa virusom side oboli samo jedan, a u „evropskoj prijestonici monoseksa" oni šetaju slobodno i — prvi strah od side ih je već prošao.

Kod ostalih ljudi, onih koji vjeruju da su normalni s normalnom djecom, strah očigledno raste. Hoće li se stvar izroditi u epidemiju? Hoće li nas zadesiti pomor kao ono u 14. vijeku od kuge?

Možda zaista nema mjeta panici, još manje histeriji, ali — nije li se sida konačno uvukla i u vojsku? Ministarstvo odbrane je priznalo: četiri slučaja, jedan „akutan", a u ostala tri se bolest „nije razbuktala". Opet: nema mjesta panici, jer...

„Oružane snage su na čelu marša protiv side. Sida za oružane snage nije nikakva opasnost. Činimo sve, sve što je moguće, da zaštitimo trupe", poručio je naciji državni sekretar za odbranu Vircbah.

Je li? Čemu onda ono, „sve što je moguće"? Postoji, dakle, 1 „nešto što je nemoguće"! Sidu, uostalom, i ne mogu ubiti poručnici. Oružje protiv nje mogu stvoriti samo ljekari. A oni?

Zasad — ništa. Samo stišavaju paniku, kao recimo klinika u Frajburgu: ne prenosi se dodirom i pljuvačkom, mada to nije sasvim dokazano, već krvlju i spermom, što je sa sidom (zasad) jedino dokazano. No, ne bojte se, ako i može drukčije, to mora da je tako rijetko da se može zanemariti.

Lijeka zasad nema. U Americi se šuška da će biti pronađen „za jedno pet godina". Recimo i da hoće, a dotle? Svjetska zdravstvena organizacija preporučuje: objašnjenjima i informacijama se mora pomoći najširoj javnosti kako bi se spriječilo dalje širenje bolesti.

Shvatimo ozbiljno

Prije svega bi ljekari i svi zdravstveni radnici morali znati bar osnovna obilježja bolešćine i načine na koji se virus prenosi. Pacijenti sa sidom ne smiju biti „prokazani", moraju se tretirati normalno, kao i drugi bolesnici.

Uvođenje zakonske obaveze samoprijavljivanja u SR Njemačkoj, na primjer, izaziva ne samo pravne dileme (ima li uopšte pravnog osnova za takvu naredbu?), nego i mnoge druge. Najveća je: neće li to bolesnici i cijele „sumnjive grupe" (homoseksualci, prostitutke, narkonami, zatvorenici, vojnici...) baš tada još više izbjegavati da se jave ljekaru?

Propis bi se morao odnositi na cijelu naciju, a to... Što bolje javno informisanje zasad i za („koliko?) doglednu budućnost, ipak ostaje jedino oružje. Samo Ministarstvo pravosuđa u sjevernoj Rajni-Vestfaliji za idućugodinu predviđa milion maraka u tu svrhu. Svi pokrajinski ministri pravosuđa, pak, sastaju se uskoro da vide može li se ipak nešto učiniti putem zakona.

Milenko BABIĆ

U VELIKOJ KLADUŠI

Nastava počela — učionice nedovršene

- Najveće zanimanje učenika pobudila saobraćajna struka. U srednjoškolskom centru nije završen posao na dogradnji učionica, pa se nastava izvodi u zgradi susjedne osnovne škole, u pauzi između redovnih smjena

VELIKA KLADUŠA, 10. septembra - U srednjoškolske klupe u Velikoj Kladuši sjelo je 1.650 učenika, što je za 70 više nego u septembru prošle godine. Sva mjesta tražena konkursom su popunjena, izuzev 20 u poljoprivrednoj struci, za koju je vladao najmanji interes. Najveće zanimanje učenika pobudila je saobraćajna struka, koja nije mogla primiti sve kandidate.

Pored ovih svršeni osnovci su imali priliku da se opredijele za još nekoliko struka i 28 zanimanja. To su, mašinska i mašinsko-energetska struka, hemijsko-tehnološka, poljoprivredno-veterinarska i prehrambena, tekstilna i matematičko-fizički-računarska struka. Od ranije postojećih struka krajem prošle školske godine ukinute su: upravna, ekonomska, trgovačka, građevinska, elektro i prosvjetno-kulturološka, dok je novina matematičko-fizičko-računarska struka sa četiri zanimanja: programer, matematički, fizički i računarski tehničar.

Međutim, najveći problem uz početak školske godine pričinjava nedostatak učioničkog prostora. Ta problematika prisutna je više godina. Tek prije nekoliko mjeseci, prišlo se konkretnim potezima.

Tokom ljetnjih mjeseci dograđivano je 6 učionica, ali su i ovog puta građevinari, u ovom slučaju Grupeksov OOUR „Petrova gora", pomrsili račune prosvjetarima.

U školama Velike Kladuše manjak profesora i prostora

Dogovor je bio da se učionice predaju na upotrebu krajem avgusta, međutim, rokovi su pomjereni za više od mjesec dana, tako da će u Školskom centru morati da se snađu kako znaju i umiju. Jedno od rješenja je korištenje prostorija susjedne Osnovne škole „Ibrahim Mržljak" i održavanje nastave u pauzi između smjena.

Pored toga, donekle je izražen i problem nedostatka kadrova. Ovih dana raspisan je konkurs za profesore u tekstilnoj i mašinskoj struci te za fizičko vaspitanje.

Nedostatak potrebnih profila u kladuškom Školskom centru upotpunjuju angažovanjem stručnjaka iz privrednih organizacija. Tako sada u ovoj vaspitno-obrazovnoj ustanovi pored 50 redovnih profesora nastavu izvodi i 35 saradnika iz udruženog rada.

Početak školske godine karakteriše i otvaranje dva nova odjeljenja u Vrnograču, petnaestak kilometara od općinskog centra, u prostorijama Osnovne škole „Bratstvo-jedinstvo" gdje nastavu pohađa oko 70 budućih tekstilnih i poljoprivrednih tehničara. Imajući u vidu da je s područja Vrnograča i okolnih mjesnih zajednica veliki broj učenika, razmišljanja su da se taj broj narednih godina i poveća.

M. PILIPOVIĆ

PREMIJERE — DJEČIJE POZORIŠTE

Simboli klasične priče

● Na sceni Narodnog pozorišta Bosanske krajine ansambl Dječijeg pozorišta izveo premijernu predstavu „Ljepotica i zvijer", po tekstu Nikolasa Stjuarta Greja, u režiji Miloša Šamija

BANJALUKA, 10. septembra - Na sceni Narodnog pozorišta Bosanske krajine u Banjaluci ansambl Dječijeg pozorišta predstavio se premijernom izvedbom „Ljepotica i zvijer" po tekstu **Nikolasa Stujuarta Greja,** u režiji **Miloša Šamija.** Scenograf i kostimograf je **Hela Volfart-Kojović,** a muziku je komponovao **Teofik Jusufagić.**

Ova premijera, prva u ovogodišnjoj sezoni, izaziva pažnju i ohrabrenje - već duže vrijeme banjalučki lutkari nisu zaigrali pred svojom publikom. Tekst se izvodi na živoj sceni i to nakon dvadeset godina pauze ovakvog izraza. Klasična bajka, koja je ušla u hronike pozorišta i filma, pripremljena je ponovo i zaslužuje pažnju u svakom vremenu, čiji je autor poznat po komadima „Tri čarobna psa" i Aladinova čarobna lampa". Reditelj - gost **Miloš Šami** smatra da su poruke bajke čisti simboli koliko ljepota učestvuje u formiranju ljudskog karaktera. Sa banjalučkim lutkarima Šami je radio sedam predstava.

U radu na predstavi „Ljepotica i zvijer" treba svakako istaći kolektivni entuzijazam ovog ansambla. Klasična priča: čarobnjak Hodž zatočio je u začaranom zamku mladog princa na dvadeset godina, kažnjavajući ga tako zbog lošeg ponašanja. Princ, zaboravljen i bez društva, iako živi u čarobnom zamku, ostaje tamo pet stotina godina i polako gubi odlike čovjeka pretvarajući se u zvijer. Uz pomoć Džejn, zvane Ljepotica, čarobnih ruža i ljubavi - Princ - zvijer, polako gubi odlike koje nisu ljudske.

Sretan završetak svojstven bajci ovdje i proističe iz samog komada, koji je i po rediteljskoj zamisli građen klasičnim sredstvima. Scenografija je dosta redukovana, predstava je kompaktna, dok su kostimi prilagođeni bajkovitom sadržaju. U rediteljskoj postavci nema težnje ka osavremenjavanju teksta, iako dosta stidljivo provejava težnja da klasika bude shvaćena i kod generacije koja dolazi.

Prije svega, treba odati priznanje ansamblu i radnicima Dječijeg pozorišta u nastojanju da u skromnim uslovima pripreme novu premijeru i tako započnu predstojeću sezonu. U glumačkoj igri nema neujednačenosti niti nedosljednosti u rediteljskoj postavci. Čarobnjak Hodž u interpretaciji **Huberta Kufnera** je uigran voditelj čitave bajke, igran dopadljivo, ali tek u dijalozima sa sestričinom Miki, mladom aždajom ili gušterom osjeća se njegova sigurnost i zrelost u interpretaciji na živoj sceni. Miki, njegova sestričina, u izvođenju **Danice Jović,** je uspješna uloga, dok najviše pažnje zaslužuje zanimljiva kreacija **Muhameda Bahonjića** u ulozi Princa-zvijeri. Ulogu Klementa (trgovac) **Nebojše Zubovića** reditelj nije do kraja izgradio kao ni ulogu Ljepotice Džejn u izvođenju **Fadile Tufek.** Šongove pjeva **Besim Tufekčić.** Ukratko, nova premijera banjalučkih lutkara na živoj sceni, „Ljepotica i zvijer", je zanimljiv repertoarski događaj.

Jagoda PRNJA

ČETVRTI BIJENALE JUGOSLOVENSKOG LUTKARSTVA

Dvije predstave, tri knjige

● Prvog dana festivala na programu su dvije predstave, a za sedam festivalskih dana u takmičarskoj selekciji nastupiće pozorišta iz Ljubljane, Mostara, Sarajeva, Zemuna, Beograda i Splita. Pozorišne predstave biće izvedene u sedamdesetak gradova i sela Bosne i Hercegovine i Hrvatske

BUGOJNO, 10. septembra (Tanjug) - U pozorišnoj dvorani Kulturno-sportskog centra u Bugojnu, gdje je sinoć svečano otvoren Četvrti Bijanale jugoslovenskog lutkarstva, danas će u okviru takmičarske selekcije nastupiti glumački ansambl Lutkovnog gledališča iz Ljubljane. U režijskoj postavci Matije Milčinskog biće izvedena predstava Frane Milčinskog „Zvijezdica pospanka"

U okviru popratnog programa biće viđene predstave „Drvena priča", koju je po motivima Kolodijevog „Pinokija" adaptirala i režirala Jelena Sitar (Lutkovno gledalište Maribor) i „Patuljak i sedam Snjeguljica", Lutkarski kabare, po motivima Grimove bajke, koji je sa grupom saradnika pripremio Lojze Kovačić (Centar za kulturu mladih Ljubljana).

U okviru Četvrtog bijenala jugoslovenskog lutkarstva u Bugojnu danas će biti predstavljene tri knjige u izdanju 25. jugoslovenskog festivala djeteta, monografija „Mali i veliki svijet", zbornik „Umjetnost za djecu i dječije umjetničko izražavanje" i izbor tekstova za dječija pozorišta i školske scene „Od riječi do igre".

U BEOGRADU POČEO

Međunarodni skup o Dečanima

BEOGRAD, 10. septembra (Tanjug) - „Dečani i umjetnost 14. vijeka u vizantijskom svijetu" tema je međunarodnog naučnog skupa koji je danas počeo u Srpskoj akademiji nauka i umjetnosti. Šest i po vjekova postojanja Dečana direktan je povod za organizaciju ovog skupa, a u njegovom radu učestvuju vizantolozi iz naše i više stranih zemalja.

Na današnjoj, prijepodnevnoj sjednici svoje viđenje vizantijske književnosti u prvoj polovini 14. vijeka iznio je i predsjednik Svjetskog društva vizantologa i predsjednik austrijske Akademije nauka Herbert Hunger, a potom su govorili i Karalampos Buras iz Grčke i Slobodan Ćurčić, Đurđije Bošković, Igor Fisković, Vojislav Korać i Marica Šuput. Učesnici skupa i sutra će se okupiti u Srpskoj akademiji nauka i umjetnosti i Galeriji fresaka, a potom putu u Peć i Dečane - do subote, kada završavaju rad.

VISOKO OBRAZOVANJE

Ko brine o stranim studentima

● U Jugoslaviji studira oko 13 hiljada stranih studenata, ali još nisu sređeni elementarni podaci, jer su različite metode vođenja evidencije

Na univerzitetima u Jugoslaviji studira oko 13 hiljada stranih studenata. Potiču iz stotinjak zemalja sa svih kontinenata, a najviše ih je iz zemalja u razvoju i nesvrstanog svijeta. O vlastitom trošku školuje ih se preko 80 odsto, 15 odsto su stipendisti naše zemlje, a ostali imaju stipendije svojih vlada ili međunarodnih organizacija.

Ovi elementarni podaci su ujedno i gotovo sve sa čim se do ove školske godine moglo pouzdano računati u pogledu informacija o stranim studentima u Jugoslaviji. Sve ostale pojedinosti zabilježene su, naravno, na univerzitetima, ali je, zbog razlika u metodama vođenja evidencije, njihovo upoređivanje bilo gotovo nemoguće.

U Saveznom zavodu za međunarodnu naučnu, prosvjetno-kulturnu i tehničku saradnju kažu da ubuduće neće biti tako. Obrađeni i za cijelu zemlju objedinjeni podaci za školsku 1985/86. mogu se očekivati već početkom naredne godine.

To će, svakako, biti od neprocjenjive koristi za kvalitetnije analiziranje, odlučivanje i usklađenije programiranje u ovoj oblasti. Ako se, međutim, ima u vidu da smo strane studente počeli da prihvatamo još sredinom pedesetih godina i da od tada interes u svijetu za naše univerzitete neprekidno raste, neizbježno se nameće pitanje zašto se sa ovim značajnim poslom toliko kasni. Tim prije što je evidentiranje školovanja i usavršavanja stranih državljana saveznim zakonom propisano još krajem 1981.

Zato se velikim uspjehom može nazvati to što će uskoro konačno biti moguće da se pomoću računara analiziraju podaci koji su u cijeloj zemlji dobijeni po istoj metodologiji. Time će biti ostvaren i jedan od ključnih zadataka iz, početkom godine i potpisanog, Društvenog dogovora o školovanju stranih studenata u SFRJ. Ipak, ne treba izgubiti iz vida da su ovim dogovorom predviđeni i mnogi drugi, ništa manje značajni poslovi. Utvrđene su između ostalog, zajedničke osnove u prihvatanju, raspoređivanju, smještaju i uopšte brizi o školovanju i uspjehu stranih studenata u našoj zemlji. Postoje i jedinstvene obaveze u organizovanju vannastavnih aktivnosti, olakšavanju druženja sa omladinom u Jugoslaviji, razvijanju informativnih i stručnih veza sa onima koji su studije već završili...

Zajedničko ostvarivanje ovih zadataka morače, međutim, da sačeka donošenje samoupravnih sporazuma po republikama i pokrajinama, kako bi taj dio dogovora uopšte mogao da se primjeni. Sporazumi su, doduše, u nekim sredinama već završeni, ali su u drugim tek u početnoj fazi. Po svoj prilici, dakle, dogovor neće biti tako skoro i u potpunosti primjenjen. Ostaje ipak nada da će ubrzavanju čitavog posla uvođenje jedinstvene evidencije znatno doprinijeti.

KNJIŽEVNI ŽIVOT

DVIJE KNJIGE KOLJE MIĆEVIĆA

BANJALUKA, 10. septembra - „Stanje nikoga", nova knjiga poezije Banjalučanina Kolje Mićevića izašla je nedavno u izdanju „Matice srpske" iz Novog Sada. Naslov knjige „Stanje nikoga" je anagram od sintagme knjiga soneta i u njoj će se na stotinjak stranica čitalac susresti sa svojevrsnim zadatkom odgonetanja anagrama i anagramskih rima, ne tako čestih u našoj književnosti.

„Stanje nikoga" za koji dan treba da se pojavi u izlozima banjalučkih knjižara.

Istovremeno, u štampi je još jedna knjiga poezije Kolje Mićevića (izlazi do kraja septembra), izdavač je „Gradina" Niš. Naslov je „Niti" i ona je svojevrsni poetski eksperiment.

N. G.

rekli su ● napisali su ● rekli su ● napisali su ● rekli su

Samuraj govori

U mom Heiho-u (vojnoj vještini), koji je mnogo puta odolio izmjenama u borbi, gdje mi je život bio u pitanju, gdje bijah suočen sa situacijama života i smrti, ja sam naučio Put Mača. Ja sam iskusio snage i slabosti protivnikovog dugog mača u napadu; ja sam doznao način na koji se upotrebljava oštra ivica i zadnji greben mača; ja sam se disciplinovao u iskustvu obaranja protivnika... Štaviše, u okršaju gdje se boriš za svoj život, put moje vojne vještine jeste doznati način pobjede, jedan protiv pet ili čak protiv deset. Prema tome, kako može da bude bilo kakve razlike između principa pobjeđivanja jednog protiv desetorice i hiljade protiv deset hiljada.

mijamoto musaši, samuraj, 17. vijek

PRIPREME PRED SEZONU GRIJANJA

ZIMA - IPAK LAV!?

● Rezervoari Gradske toplane još nisu puni ● Stanje toplovodne mreže nije najbolje, ali ipak može zadovoljiti ● 120 zahtjeva za isključenje ● Za neke poslove još nije kasno

— U Banjaluci još samo mališani rado govore one stihove iz čitanke: „... ako je zima - nije lav!". Starijima ovo osnovno školsko gradivo više nije ni nakraj pameti. Za to postoje barem dva osnovna razloga: Prvi, nijedno grijanje više nije jeftino i drugi, sezona grijanja počinje za mjesec dana, a u Gradskoj toplani, koja grije veliki broj porodica i društvenih organizacija, nisu riješili neke osnovne probleme.

O ozbiljnosti situacije svjedoči i činjenica da se nedavno Predsjedništvo OK SSRN putem informativnih glasila obratilo radnim ljudima i građanima posebnim saopštenjem. U Izvršnom odboru Skupštine opštine grijanje je od ranog proljeća praktično dežurni problem.

Razumljivo, najveći interes privlače informacije iz Gradske toplane, jer ona grije petnaest hiljada banjalučkih porodica i praktično sve privredne i vanprivredne organizacije. Uz to od prvog septembra grijanje je skuplje - kvadratni metar stambenog prostora 95 dinara.

MAZUT — PRVA BRIGA

— Da bi zadovoljavajuće grijali milion i dvije stotine hiljada kvadratnih metara, potrebno nam je oko trideset hiljada tona mazuta. Po sadašnjim cijenama to je oko 2 20 milijardi starih dinara, kaže Jovanče Vujasinović, direktor Gradske toplane.

Rezervoari banjalučke Toplane su kapaciteta 12,5 hiljada tona mazuta i još nisu napunjeni. Do 15.oktobra, kada zvanično počinje sezona grijanja, valjalo bi napuniti ove rezervoare i do nove godine ne bi bilo problema. U međuvremenu bi trebalo stalno dopunjavati rezervoare, ali sve to neće ići lako zbog dva osnovna razloga: Sada mazuta na jugoslovenskom tržištu nema dovoljno, a neizvjesno je da li će se stanje ozbiljnije popraviti uz ovo, nema ni dovoljno novaca da bi se mazut unaprijed plaćao. I pored svih apela građani - korisnici centralnog grijanja nerado plaćaju mjesec dana unaprijed. U privredi slično stanje. Kao što je poznato, inicijativa Izvršnog odbora Skupštine opštine da se grijanje Gradskoj toplani plati unaprijed dobila je podršku, ali od predviđenih 720 miliona privredni kolektivi su uplatili samo 320 miliona dinara. Razlog je opšta besparica.

- Znam da zvuči kao fraza - ali, ako želimo dobro grijanje, moraćemo svi u Banjaluci da nađemo više novaca, jer se mazut može nabaviti samo za gotove pare, sasvim je određen direktor Vujasinović.

ČETVRTI KOTAO

U Toplani postoje tri kotla za zagrijavanje vode. Sada se montira četvrti. Prema usmenom obećanju dobavljača do kraja septembra stići će pumpa s motorom. Ako se ne desi ništa nepredviđeno, četvrti kotao bi se uključio u sistem početkom sezone grijanja i time bi se obezbijedilo da jedan kotao stalno bude u rezervi. To predstavlja izuzetno veliku sigurnost cjelokupnog toplifikacionog sistema.

Uz ovo, nabavljene su i jače pumpe, pa će grijanje biti bolje i kod najudaljenijih, kao i najviših potrošača.

TOPLOVOD, VRELOVOD, PODSTANICE..

Cvokoćući prošle zime mnogi Banjalučani su tvrdili da se ogromne količine toplotne energije gube zbog dotrajale mreže i podstanica. U svemu tome i ima i nema istine. Globalno gledano ukupan gubitak toplotne energije od Toplane do krajnjeg potrošača kreće se u dozvoljenim granicama, ali bi ipak mogao biti znatno manji. Naime, mreža od Toplane do podstanice naziva se vrelovod i on je u veoma dobrom stanju. Tu su gubici energije minimalni, ali od podstanica do krajnjeg potrošača dio mreže koji se naziva toplovod je u veoma lošem stanju i tu su gubici energije preveliki. Toplovod je u lošem stanju zbog toga što, praktično, nije održavan. Vršene su samo hitne intervencije na većim kvarovima. Za ovaj dio mreže nije obračunavana amortizacija, jer nije ni bio u vlasništvu Toplane. Praktično - ni carski, ni spahijski...

- Tehnički vijek najvećeg dijela toplovoda i najvećeg broja podstanica je prošao, ali ćemo ga ipak morati koristiti i ove zime, kaže Vujasinović i dodaje: Ranije smo se u Banjaluci grijali jeftinije od ekonomskih cijena i evo račun je ispostavljen. Toplana ovaj dio mreže preuzima od nove godine i rekonstrukcija će morati biti sveobuhvatna ako ne želimo još gore stanje. Pogonska spremnost postrojenja u samoj Tvornici je zadovoljavajuća.

KAKO ISKLJUČITI GRIJANJE

Kao što je poznato, zbog nedostatka mazuta, visokih cijena grijanja, slabog grijanja u nekim dijelovima grada Banjaluka je prva u zemlji omogućila isključenje s gradske toplovodne mreže. Do sada se s toplovodne mreže isključilo 60 potrošača. U Toplani za isključenje trenutno ima još 1 20 zahtjeva. Prijave za isključenje primaju se do 15. septembra a isključenje će se vršiti do 25. septembra kada počinje punjenje vodom toplovodne mreže. Troškove isključenja plaća podnosilac zahtjeva, a cijena je dvije hiljade i 500 dinara po jednom radijatoru. Moguće je isključiti, jednu ili više prostorija ili pak čitav stan. Za sada nema zahtjeva kućnih savjeta, već su to pojedinačni zahtjevi i to uglavnom za isključenje samo nekih prostorija.

I pored svega, prvi čovjek Gradske toplane ipak, je optimista. Očekuje makar malo blažu zimu od prošlogodišnje i vjeruje da su dosadašnja iskustva dobra pouka, da će privreda i građani pronaći neophodne pare za nove količine mazuta, jer svima je napokon valjda jasno da nema jeftine energije, a time i grijanja.

Sutra: Šta kažu stanari koji su odlučili da više ne koriste usluge Toplane

B. BOŽIĆ

IZ BANJALUČKE TURISTIČKE PRIVREDE

BANJA PRI ZAVRŠETKU

Privode se kraju radovi na prvoj fazi Banjsko-rekreativnog centra u Gornjem šeheru. Ostalo je da se okončaju keramički, stolarski i moterski radovi, a onda predstoji montaža ormeria. Do zastoja u izvođenju radova na ovom objektu došlo je uglavnom, zbog toga što nije na vrijeme bila zatvorena konstrukcija finansiranja. Tako je puštanje u rad objekta bilo predviđeno za 22. april, potom za 27. juli i sada, kako kažu u „Kontinentalu" neće biti više probijanja rokova - Centar će biti stavljen u funkciju tokom oktobra mjeseca ove godine.

BOLJE POSLOVANJE

Poslije uvođenja nagrađivanja na osnovu individualnog učinka u „Mješovitom ugostiteljstvu" povećan je promet u nekim objektima. U „Pivnici", na primjer, za vrijeme nedavnog polaganja svečane obaveze vojnika, kada je grad bio domaćin stotinama roditelja, najvredniji je bio Vid Damjanović, koji je uslužio veliki broj gostiju i na taj način svojoj radnoj jedinici donio 110 000 dinara. Radnici „Mješovitog ugostiteljstva" bili su i na ovogodišnjem „Kočićevom zboru", gdje su u toku jednog dana ostvarili promet od 700 000 dinara. Očigledno, novi sistem nagrađivanja je već učinio svoje: radnici su motivisani za napore, jer je mjesečni LD sada veći.

D.M.

PIJAČNI BAROMETAR

POVRŠE: luk 60, bijeli luk 200 do 250, mladi kupus 80, paradajz 80 do 150, zeleni paradajz 50, paprike 70 do 100, krastavci 80, mrkva 100 do 120, kelj 120, blitva 150, špinat 200, mahune 180, krompir 50 do 60, plavi patlidžan 50, grah 300 do 350 dinara po kilogramu.

VOĆE: breskve 150, grožđe 160 do 200, dinje 100, lubenice 50 do 60, jabuke 70 do 120, šljive 100 do 150, drenjak 200 dinara po kilogramu.

JAJA: 16 do 20 dinara po komadu.

MED: 450 do 500 dinara po kilogramu.

MLIJEČNI PROIZVODI: sir 450, kajmak 450 do 500, užički kajmak 900 do 1.000 dinara po kilogramu.

CVIJEĆE: karanfil 20, ruže 40 do 50, gladiole 30 do 40, gerber 60, iris 70, dalija 20, hrizantema 140 dinara po struku.

Z.P.

OKOM KAMERE

„STOVARIŠTE" SMEĆA

Na kraju Ulice Zdrave Korde i Ulice Ante Jakića stoji gomila smeća za koju niko ne haje. Komunalci, izgleda, samo brinu o smeću koje se nalazi u kesama, a koga čeka ova hrpa? Sve je više u našem gradu ovakvih slika o kojima se niko ne brine. Da li će i dalje ovaj prizor „uljepšavati" naše ulice, ostaje samo pitanje. Snimio: R. Ostojić

SANACIJA OBJEKATA U ULICI NURIJE POZDERCA

Probijen ugovoreni rok

U proteklе tri godine vršena je sanacija stambenih objekata iz sredstava solidarnosti namjenjenih za otklanjanje posljedica zemljotresa 1981. godine. Sanirana su 23 stambena objekta sa 415 stanova. SIZ stanovanja je svojim programom za ovu godinu obuhvatio i sanaciju tri stambena objekta, sa ukupno 241 stanom, označena trećim stepenom oštećenja. Radi se o jednoj zgradi u Ulici Danka Mitrova i dva nebodera u Ulici Nurije Pozderca. Sanacija je počela u maju i junu.

Radovi na sanaciji objekta u Ulici Danka Mitrova (96 stanova) teku na zadovoljavajući način, po usvojenoj dinamici iako pod otežanim uslovima zbog useljenosti stanara. Međutim, radovi na sanaciji u Ulici Nurije Pozderca, čiji je izvođač GIK „Kozara" OOUR „Građenje" na nezadovoljstvo stanara, zaostaju i kasne. Prema procjeni stanja radova na objektima i dosadašnjem zakašnjenju u odnosu na ugovoreni rok dovršetka, sigurno je da će izvođač probiti rok koji ističe 1. oktobra ove godine.

Uzrok kašnjenja je nesklad u redoslijedu faza radova i nedostatak svih profila izvršilaca. Posebno sporo teku elektroradovi i radovi na vodoinstalacijama.

L.M.

IZ ZAVODA ZA IZGRADNJU

Ključevi sa zakašnjenjem

● GIK „Kozara" kasni u izvođenju radova na svim objektima, te mnogi od njih neće biti završeni u ovoj godini ● Objekat u Ulici Miše Stupara čiji je izvođač GP „Vranica", biće završen u roku

Programom SIZ-a stanovanja za ovu godinu planirano je da se završe i usele 473 stana, od kojih se sada 458 nalazi u raznim fazama izgradnje od useljenja do izvođenja krovo-pokrivačkih radova. Radovi na izgradnji 15 stanova u potkrovlju stambenih objekata na Starčevici nisu počeli jer nije riješen odnos sa stanarima tih zgrada.

Prema ugovorenim rokovima trebalo je do sada biti useljeno 413 stanova, ali kako izvođači kasne od 3 do 7 mjeseci na svim objektima, useljena je samo jedna zgrada sa 15 stanova koje je gradila GP „Vranica". Vrijedno je istaći da je u toku ljetnih mjeseci završeno pet stambenih objekata sa ukupno 235 stanova u kojima zbog tržišnih problema i cijena, kao i odnosa između osnovnog izvođača i kooperanata nisu postavljeni parketi, zbog toga stanovi nisu ni useljeni. U roku (krajem oktobra) će jedino biti završen objekat sa 28 stanova u Ulici Miše Stupara. Ovi stanovi su za učesnike NOR-a, a gradi ih GP „Vrbas" Laktaši. Preostalih 180 stanova na području stambenog naselja Mejdan i to objekti M-2, M-3, M-4 i M-5, koji su trebali biti završeni do kraja oktobra, mnogo su zaostali u radovima zbog nedovoljnog angažovanja kao i malog broja izvršilaca. Izvođač, GIK „Kozara", trebaće se posebno angažovati da planirane radove sustigne i objekt završi do kraja ove godine. Sudeći po sadašnjoj situaciji to će se teško postići tako da se prvi put poslije pet godina može dogoditi da se planirani broj stanova ne završi.

Treba istaći da je za razliku od ranijih godina bilo dovoljno svih vrsta građevinskog materijala na tržištu, ali enormni porast cijena je usporavao nabavku materijala, kao i reulisanje odnosa između osnovnog izvođača i kooperanata, što se sveukupno odražavalo na rokove završetka radova i u cijelosti usporavalo stambenu izgradnju. Osim toga, ovu godinu psoebno karakteriše nedovoljan broj izvršilaca na svim objektima zbog čega se na vrijeme nisu izveli radovi predviđeni dinamičkim planom.

Za ovu godinu planirano je da počne izgradnja 508 stanova koje treba završiti sljedeće godine. Izgradnja je počela, osim na tri objekta i to zbog neriješenih imovinsko-pravnih odnosa. Krajem godine, prilikom koncipiranja programa SIZ-a stanovanja za 1986. godinu, utvrdice se koji broj stanova, odnosno objekata treba završiti i useliti u narednoj godini, kao i rokovi završetka tih stanova po svakom pojedinom objektu.

L. MARTINOVIĆ

AEROZAGAĐENJE

Prema podacima banjalučkog Instituta zaštite za 9. i 10. septembar 1985. godine, koncentracija sumpor-dioksida po kubnom metru izmjerena je: u Centru 9, Boriku 8, Mejdanu 9, Vrbanji 29, Česmi 17, Delibašinom selu 2. Dozvoljena gornja granica kratkotrajne koncentracije iznosi 500, a dugotrajne 150 mikrograma.

Koncentracija čađi po kubnom metru izmjerena je: u Centru 37, Boriku 19, Mejdanu 16, Vrbanji 17, Česmi 9 i Delibašinom selu 33, a dozvoljena gornja granica i kratkotrajne i dugotrajne koncentracije iznosi 150 mikrograma.

SKUPŠTINA ZASJEDA 12. SEPTEMBRA

O poslovanju, razvoju...

Za zajedničku sjednicu sva tri vijeća Skupštine opštine, koja je zakazana za 12. septembar, pripremljeno je više značajnih materijala. Stoga se, sasvim razumljivo, nakon ljetne pauze očekuje bogata rasprava.

Kako je ostvarivana ovogodišnja rezolucija u periodu januar-maj, pitanje je u okviru kojeg će posebno biti riječi o polugodišnjim rezultatima poslovanja privrede i gubicima iskazanim u tom periodu. Društveno-ekonomska problematika nezaobilazna je i u narednoj tački dnevnog reda u okviru koje treba da se donese odluka o smjernicama za pripremanje dugoročnog plana razvoja opštine za period od 1986. do 2000. godine.

O problematici grijanja Skupština opštine je u prvom polugodištu raspravljala u dva navrata, a doneseni su i odgovarajući zaključci. O tome kako su u ljetnom periodu izvršavani ti zaključci delegatima je dostavljena posebna informacija, ali je nedvojbeno da je u kratkom roku, do početka sezone grijanja, ostalo da se uradi još dosta posla. Pažnju, svakako, zavređuje i aktuelna problematika snabdijevanja ugljem i ogrijevnim drvetom, koja je zasebno obrađena.

Rasprava će se voditi i o realizaciji i namjenskom korištenju sredstava za otklanjanje posljedica zemljotresa, kao i realizaciji Posebnog programa upotrebe sredstava za otklanjanje posljedica zemljotresa od 13. avgusta 1981. godine u prvih šest ovogodišnjih mjeseci. Takođe, valjaće se izjasniti o Prijedlogu samoupravnog sporazuma o udruživanju sredstava za finansiranje opremanja Kliničko-bolničkog centra u Banjaluci, zatim o nekim pitanjima vezanim za ostvarivanje politike i sredstava za finansiranje, opštih društvenih i zajedničkih potreba u Republici i opštini, kao i zajedničkim osnovama i mjerilima za utvrđivanje ličnih dohodaka i drugih primanja i naknada funkcionera Skupštine opštine i organa društveno-političkih organizacija.

Na kraju, trebalo bi da se donese i Odluka o izmjeni Odluke o opštinskim porezima građana, kojem je predloženo da se od 1. septembra stopa poreza iz ličnog dohotka, radnika sa sadašnjih 0,50 poveća na 1,75 odsto.

PRILOG GLASA

GLAS DELEGATA

BANJALUKA, 11. SEPTEMBRA 1985. GOD. XII BR. 181

IZ naselja u Ulici Petra Preradovića

PRIJEDLOG ODLUKE O SMJERNICAMA ZA PRIPREMANJE DUGOROČNOG PLANA OPŠTINE ZA PERIOD OD 1986. DO 2000. GODINE

Prevazići posljedice zemljotresa

Smjernice date u prijedlogu ove odluke odnose se na sve one subjekte koji su obavezni pripremiti i donijeti dugoročne planove. To su, pored društveno-političke zajednice, radne i složene organizacije udruženog rada i samoupravne interesne zajednice iz oblasti privrede i društvenih djelatnosti, dok OOUR-i iz oblasti privrede, osnovne i radne organizacije društvenih djelatnosti, mjesne zajednice i radne zajednice nemaju obavezu donošenja dugoročnog plana razvoja.

Naravno, za OOUR-e iz oblasti privrede i radne zajednice to se odnosi samo ukoliko je njihov razvoj obuhvaćen dugoročnim planom razvoja radne organizacije u koju su udruženi, odnosno složene organizacije udruženog rada i samoupravne interesne zajednice.

INTERESI I CILJEVI

Saglasno Dugoročnom programu ekonomske stabilizacije, te u skladu sa zajedničkim interesima i ciljevima razvoja SFRJ i SRBiH, utvrđeni su i zajednički interesi i ciljevi razvoja opštine Banjaluka. To su:

- dalja izgradnja i razvoj socijalističkog samoupravnog sistema i puna afirmacija radnog čovjeka u udruženom radu;
- bitno povećanje stepena ekonomske razvijenosti opštine u okviru čega je nužno do 2000. godine dostići ostvarivanje društvenog proizvoda po stanovniku u opštini za oko 10 odsto iznad društvenog proizvoda prosječno po stanovniku u Jugoslaviji;
- dinamičan rast proizvodnje uz kvalitativne strukturne promjene; *brži razvoj poljoprivrede, male privrede, turizma, saobraćaja i stambeno-komunalne djelatnosti;*
- razvoj energetskih objekata na osnovama hidropotencijala i čvrstih goriva;
- skladniji razvoj svih dijelova opštine;
- porast zaposlenosti uz porast efikasnosti privređivanja maksimalnim povećanjem stepena korištenja i ekonomije sredstava u cjelini. Obezbjeđenjem prosječnog godišnjeg rasta zaposlenih po stopi od 2,7 odsto, u 2000. godini dostigao bi se broj od 97.800 zaposlenih, čime bi uz uslov da se obrazovanje kadrova prilagodi potrebama društveno-ekonosmkog razvoja, problem nezaposlenosti bio potpuno razriješen;
- stalno poboljšanje materijalnih, kulturnih, društvenih i drugih uslova života i rada radnih ljudi i *građana;*
- ubrzavanje tehničko-tehnološ*kog procesa*, prije svega, bržim razvojem sopstvene nauke i tehnologije i racionalnim korištenjem svjetskih naučnih i tehnoloških dostignuća;
- unapređivanje sistema funkcionisanja i finansiranja materijalnih rezervi u opštini;
- unapređenje i zaštita životne i radne okoline;
- jačanje sistema opštenarodne odbrane i društvene samozaštite kao sastavnog dijela strategije i politike razvoja i
- razvoj sistema informisanja.

Maksimalnim zalaganjem svih društvenih subjekata na etapanom ostvarivanju navedenih zajedničkih interesa i ciljeva, kako se naglašava u prijedlogu odluke o smjernicama, obezbjediće se da opština početkom narednog vijeka uđe u višu fazu samoupravne društveno-ekonomske razvijenosti. To, pored ostalog, znači društveni proizvod po stanovniku, po mjerilima iz 1982. godine, u iznosu više od 5.500 dolara, punu zaposlenost i, velikim dijelom, rješenje stambenih problema.

AMBICIOZNE STOPE RASTA

U 2000. godini broj stanovnika u opštini premašiće 231.000, što je za 19,2 odsto više nego u 1985. godini, dok će u gradu rasti znatno brže i dostići oko 188.000 (porast za 36 odsto). Nasuprot tome, broj stanovnika na seoskom području će opadati i na kraju ovog vijeka iznosiće 43.850, ili za 22 odsto manje nego u ovoj godini. Slične su i tendencije u pogledu radno sposobnog stanovništva: u gradu će, u odnosu na sadašnje stanje, biti za 53 odsto više zaposlenih, a na selu smanjiti čak za 47 odsto.

● Maksimalnim zalaganjem svih društvenih subjekata na etapnom ostvarivanju zajedničkih interesa i ciljeva obezbjediće se da opština početkom narednog vijeka uđe u višu fazu samoupravne društveno-ekonomske razvijenosti. To, pored ostalog, znači društveni proizvod po stanovniku od 5.500 dolara, punu zaposlenost i, velikim dijelom rješenje stambenih problema.

Kako postići zajedničke interese i ciljeve razvoja opštine Banjaluka do 2000. godine? Šta je neophodno ostvariti kako bi se dostigao jedan od osnovnih zadataka-razvijenosti koja bi bila za deset odsto veća od prosječne razvijenosti Jugoslavije?

Odgovori na ova, kao i brojna druga pitanja, ponuđeni su u prijedlogu odluke o smjernicama za pripremanje dugoročnog plana opštine, od kojih naglašavamo samo neke:

Društveni proizvod treba da raste prosječno godišnje po stopi od 6,9, odnosno po stanovniku po stopi od 5,7 odsto. Ovim bi se prevazišle posljedice zemljotresa iz 1969. godine i stvorili uslovi za veći doprinos bržem razvoju šireg područja Bosanske krajine. Navedene stope rasta, kako se ističe, treba ostvarivati 59,4 odsto povećanjem produktivnosti rada i 4,6 odsto razvojem tehničkog progresa, zatim značajnijom izmjenom strukture raspodjele društvenog bruto-proizvoda-smanjenjem učešća materijalnih troškova i povećanjem učešća amortizacije, dohotka, društvenog proizvoda i akumulacije - što je moguće postići racionalnim korištenjem sirovina i materijala, posebno osavremenjavanjem tehnologije i povećanjem stepena finalizacije proizvodnje.

Investicije u narednih petnaest godina iznosiće, po cijenama iz 1980. godine, ukupno 102 milijarde dinara ili 29,3 odsto od ukupnog društvenog proizvoda. Finansiranje proizvodnih investicija predviđeno je sa 88 milijardi dinara (društveni sektor 73 i individualni 15 milijardi), a neprivrednih sa 14 milijardi dinara (za stambenu izgradnju 10,5 i ostale 3,5 milijardi dinara). Tako će ukupne investicije u društvenom sektoru učestvovati u društvenom proizvodu društvene privrede sa 26,6 odsto, što je za 1,6 odsto više od minimuma utvrđenog u Dugoročnom programu ekonomske stabilizacije.

POKAZATELJI NA — PROVJERI

U ponuđenom materijalu potpunije se govori o razvoju privrede i društvenih djelatnosti po oblastima pri čemu se daju i brojni pokazatelji. Tako se, između ostalog, predviđa da će industrija opštine povećati učešće u društvenom proizvodu sa 46,1 odsto u ovoj na 51 odsto u 2.000. godini, uz istovremeno zadržavanje učešća u broju zaposlenih od 42 odsto. Rast poljoprivredne proizvodnje bio bi prosječno godišnje po stopi od 4,5 odsto, a u oblasti građevinarstva društveni proizvod bi rastao godišnje po stopi od četiri odsto, uz istovremeni rast građevinskih radova u inostranstvu po stopi od 6,5 odsto. Do kraja vijeka izgradiće se oko 34.000 stanova, od čega 9.000 u društvenoj svojini, pa će ukupan stambeni fond dostići oko 85.000 stanova ili 367 na hiljadu stanovnika.

U oblasti obrazovanja najmanje 30 odsto djece biće smješteno u jaslice i obdaništa, u osnovne škole ići će 100 odsto, a u srednje najmanje 90 odsto obuhvata generacije, dok će u visokom i višem obrazovanju taj postotak iznositi 12 odsto. Stvaraće se uslovi da se učešće nauke u društvenom proizvodu poveća na oko dva odsto, pri čemu bi najveći dio tih sredstava bio usmjeren u naučnoistraživački rad u privredi. Definisani su i zadaci u razvoju zdravstva, kulture, fizičke kulture, javnog informisanja, društvene zaštite djece i boraca, u oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja, kao i razvoju narodne tehnike i samoupravnog interesnog organizovanja.

Na kraju, valja naglasiti i to da svi pokazatelji koji su dati u prijedlogu odluke o smjernicama još nisu konačni. Oni će, se kako se naglašava, provjeravati u daljim pripremama Dugoročnog društvenog plana, posebno u javnoj raspravi koja će se voditi o nacrtu ovog dokumenta, pri čemu će se uzimati u obzir i promjene u koncepciji razvoja i dugoročnom planu BiH i Jugoslavije do 2000. godine.

Detalj iz Celeksa

ODVOJENE SJEDNICE VIJEĆA 16. i 17. SEPTEMBRA

ZAPOŠLJAVANJE U CENTRU PAŽNJE

Na odvojenim sjednicama skupštinskih vijeća, zakazanim za 16./DPV i VMZ/ i 17. septembra (VUR) , posebna pažnja, kako se očekuje, biće posvećena aktuelnim pitanjima iz oblasti zapošljavanja. Delegatima je, naime, dostavljena informacija o primjeni propisa iz oblasti radnih odnosa i zapošljavanja, u kojoj se, na osnovu nalaza inspekcije, konkretno ukazuje i na pojave nepoštovanja i izigravanja važećih normi.

Vijeća će, u ravnopravnom djelokrugu, raspravljati i o aktivnostima na pripremi prostornog i realizaciji Urbanističkog plana opštine Banjaluka, zatim o ostvarivanju prihoda i izvršenju rashoda budžeta opštine u prvom polugodištu, kao i o izvršenju rasporedu i korištenju tekuće budžetske rezerve u istom periodu.

Za sjednice Vijeća udruženog rada i Vijeća mjesnih zajednica, pored prijedloga nekoliko odluka, pripremljene su i informacije o vodosnabdijevanju i izgradnji II faze fabrike vode, rješavanju uzurpacija i drugih agrarnih odnosa, kao i realizaciji Akcionog programa proljetne sjetve, te Prijedloga akcionog programa jesenje sjetve. Ravnopravno sa Društveno-političkim vijećem, Vijeće mjesnih zajednica trebalo bi da donese odluku o javnom redu i miru, odluku o zabrani nošenja vatrenog i vazdušnog oružja i predmeta podobnih za nanošenje tjelesnih povreda na određenim mjestima i odluku o izmjeni Odluke o uslovima i postupku za raspodjelu stanova i dodjelu kredita učesnicima NOR-a.

Vijeće će razmatrati i više pitanja iz samostalne nadležnosti.

Izvod iz Opštih i tehničkih uslova za isporuku toplotne energije

MOGUĆNOST ISKLJUČENJA GRIJANJA

Opšte i tehničke uslove za isporuke toplotne energije donio je Zbor radnika Radne organizacije Gradska toplana, na što je pribavljena i saglasnost Izvršnog odbora Skupštine opštine.

S obzirom na to da je posebna brošura već dostavljena kućnim savjetima, ovom prilikom donosimo izvod iz Opštih i tehničkih uslova za isporuku toplotne energije:

Član 18.

Isporuka energije se ugovara sezonski ili godišnje. Sezonska isporuka energije za zagrijavanje objekata traje od 15. oktobra do 15. aprila.

Član 20.

Sezonska isporuka energije počinje kada prema podacima Hidrometeorološke službe vanjska temperatura mjerena u Banjaluci kroz tri uzastopna dana u 21 sat bude +12C ili niža a najranije od 15. oktobra.

Sezonska isporuka energije prestaje kada vanjska temperatura u Banjaluci kroz tri uzastopna dana u 21 sat bude više od +12C a najkasnije 15. aprila.

Član 22.

Ukoliko bi Toplana zbog pogonskih smetnji ili više sile bila spriječena u isporuci energije djelimično ili potpuno, njena obaveza isporuke do otklanjanja istih miruje.

Ukoliko otklanjanje ovih smetnji traje duže od 24 sata, Toplana neće računati potrošaču energiju za ovaj period.

Član 32.

Na pismeni poziv potrošača ili organizacije koja upravlja stambenim fondom Toplana je dužna na licu mjesta izvršiti mjerenje temperature u roku od 3 do 5 dana u nedovoljno grijanim prostorijama i to na sredini prostorije u visini 1,5 m od poda. O izvršenom mjerenju podaci se unose u propisani obrazac koji potpisuju predstavnik Toplane i potrošač ili predstavnik organizacije koja upravlja stambenim fondom.

Ukoliko se mjerenjem ustanovi da određena prostorija nije dovoljno grijana, to predstavlja osnov za bonifikaciju, a ukoliko je dovoljno grijana, izlazak i mjerenje se naplaćuje od tražioca mjerenja.

Dužnost je svakog tražioca mjerenja da prije poziva lica Toplane utvrdi vlastitim termo-metrom, komercijalne tačnosti, temperaturu u prostoriji.

Član 33.

Ukoliko se utvrdi da je nedovoljno grijanje uzrokovano kvarom ili neregulacijom potrošačevih toplotnih naprava, organizacija koja upravlja stambenim fondom odnosno vlasnik objekta dužan je preuzeti hitne mjere za otklanjanje kvara i pravilnu regulaciju instalacija.

Član 34.

Ako se mjerenjem u smislu člana 33. ustanovi da potrošaču nije isporučena projektovana količina energije, potrošač je obavezan da plati dio cijene za energiju koja mu je isporučena. Za temperature prostorija ispod +12C dnevni utrošci energije neće se naplaćivati ukoliko ta temperatura traje 7 dana i više.

Član 35.

Potrošač koji ne prijavi kvar u smislu člana 33. dužan je isplatiti Toplani puni iznos naknade za isporuku energije.

Član 37.

Svaki potrošač pojedinačno ima pravo da ugradi mjerni instrument za mjerenje količine isporučene energije prema tehničkim uslovima Toplane.

Svaki objekt pojedinačno može ugraditi mjerni instrument i prema njemu plaćati potrošnju energije ukoliko se sa Toplanom zaključi skupni ugovor prema uslovima Toplane.

Član 38.

Potrošač u stambenom objektu može tražiti isključenje grijanja u pojedinim prostorijama ili cijelom stanu. Troškovi isključenja padaju na teret tražioca isključenja. Ukoliko se izvrši isključenje grijanja u pojedinoj prostoriji, Toplana ne može garantirati temperaturu u stanu, a naknada za grijanje koju plaća potrošač umanjuje se za površinu prostorije u kojoj se isključuje ogrjevno tijelo.

Član 54.

Cijene energije utvrđuje Toplana posebnom odlukom koja će se primjenjivati nakon dobijanja saglasnosti nadležnog organa.

Potrošač može u roku od 8 dana od dana prijema računa podnijeti Toplani reklamaciju na dostavljeni račun i to samo u pismenom obliku, pa i u slučaju kada je račun plaćen. Toplana je dužna da se izjasni po primljenoj reklamaciji u roku 8 dana od dana prijema iste.

KAKO SU OSTVARIVANI ZAKLJUČCI O GRIJANJU?

Zadaci bez odlaganja

U prvom polugodištu ove godine Skupština opštine je dva puta (19. marta i 28. juna) razmatrala aktuelna pitanja društveno-ekonomskog i finansijskog osposobljavanja Radne organizacije Gradska toplana za vršenje njene funkcije. Iz rasprave, u kojoj je kritički govoreno o svemu što je dovelo do toga grijanje u prošlog sezoni bilo veoma loše, proistekli su i konkretni zaključci, čija bi potpuna realizacija omogućila da se postojeće stanje bitno popravi.

Šta je urađeno na realizaciji ovih zaključaka u periodu od 28. juna do 22. avgusta ove godine? — pitanje je na koje je odgovorio Izvršni odbor u posebnoj informaciji dostavljenoj delegatima Skupštine opštine.

DUGOVANJA I — OBEČANJA

Ako bi se davao jedinstven odgovor u pogledu realizacije zaključaka, onda bi, pojednostavljeno, on mogao da glasi: činjeno je dosta, uloženo mnogo truda, vremena i znanja, ali su dosadašnji efekti još nezadovoljavajući.

Drugim riječima rečeno, teško bi se, barem zasad, mogla dati garancija da ćemo ove jeseni i zime imati uredno grijanje.

Jasno je da grijanja nema bez mazuta, ali je isto tako jasno da mazuta nema bez para. Dugovanja Gradskoj toplani i dalje su ogromna: ukupno 89 miliona dinara stanje od 22. avgusta), od čega poslovni potrošači 13 i građani čak 76 miliona dinara. Među poslovnim potrošačima — dužnicima izdvajaju se „Elektromehanika" i „Inžinjering" u sastavu „Čajaveca", Radna zajednica zajedničkih službi NIGRO „Glasa", hotel „Bosna"...

S druge strane, još nije saniran nepokriveni gubitak Gradske toplane u 1984. godini u iznosu od oko 113,5 miliona dinara. Aktivnost na tom planu je u toku iako su 62 organizacije udruženog rada, najveći korisnici toplotne energije, do polovine juna trebalo da donesu odluke o učešću u sanaciji i doznače sredstva u vidu kredita. U stvari, do sada je pozitivna odluka donesena u 41 organizaciji, devet nije prihvatilo učešće u sanaciji, a iz 11 organizacija još nije stigao odgovor. Iznenađuje da među onima koji nisu izrazili spremnost da učestvuju u sanaciji ima i takvih koji za to nemaju valjanog razloga (s predstavnicima ovih organizacija obavljani su razgovori u pogledu preispitivanja negativnih odluka), ali isto tako iznenađuje i sporost u realizaciji već donesenih odluka. Tako, umjesto da iz 41 organizacije na račun Toplane stigne nešto više od 95 miliona dinara, doznačeno je samo 36 miliona dinara iz 24 organizacije. Preostalih 59 miliona dinara i dalje je „mrtvi kapital" na računima 17 organizacija udruženog rada.

Poseban komentar ovome, očito, nije potreban, tim prije ako se zna da bez podmirenja gubitka iz prošle godine nema ni materijalno-finansijskog osposobljavanja Gradske toplane za uredno vršenje njene funkcije i spremniji doček sezone grijanja, da nema ni mnogo čega drugog. I još nešto: radijatori bi trebalo da budu topli već 15. oktobra, dakle, ostalo je još samo mjesec dana.

CIJENE (GOTOVO) EKONOMSKE

Šta reći o cijenama? Ništa drugo do ponoviti poznatu činjenicu da je vrijeme jeftinog grijanja davno prošlo. Cijene su od 1. septembra veće za 30 odsto, tako da se sada za grijanje kvadratnog metra stana plaća 95 dinara — dvostruko više nego u isto vrijeme prošle godine. Ovaj iznos predstavlja, u stvari, maltene ekonomsku cijenu što je u skladu sa opredjeljenjem Skupštine opštine i društveno-političkih organizacija. Za one koji zbog slabog materijalnog stanja imaju pravo na olakšice, cijena je znatno manja-56 dinara.

Neposredno s tim u vezi, a i u cilju racionalnije potrošnje toplotne energije, građanima je ostavljena mogućnost da djelimično ili potpuno otkažu potrebu za grijanjem. Tako plombiranje radijatora u jednoj ili više prostorija smanjuje obavezu plaćanja proporcionalno učešću površine koja se ne grije u ukupnoj površini stana. Krajnji rok za podnošenje zahtjeva u tom pogledu je 15. septembar, jer u sezoni grijanja nije moguće isključivati radijatore. Inače, i dalje ostaje obaveza Gradske toplane da u dokumentovano utvrđenim slučajevima slabog ili nikakvog grijanja u određenom periodu umanji cijenu grijanja. U prošlog sezoni, zahtjeve u tom smislu podnijele su dvije mjesne zajednice, 77 kućnih savjeta i 236 pojedinačnih stambenih potrošača, a nakon razmatranja od nadležne stručne komisije bonifikacija je odobrena za osam kućnih savjeta i 54 pojedinačna potrošača.

JOŠ DOSTA POSLA

Niz je i drugih pitanja u vezi s kojima se, manje ili više uspješno, vodi aktivnost. Iako je Gradska toplana zaključila ugovore sa 204 OUR-a — korisnika njenih usluga o uplati avansa u ukupnom iznosu od 730 miliona dinara, tu obavezu je izvršilo samo 113 organizacija, koje su uplatile 320 miliona dinara. Nadalje, do kraja septembra prolongirano je vraćanje pozajmice od 107 miliona dinara, koju je ova komunalna organizacija dobila od SIZ-a stanovanja, ali zastoji u obezbjeđenju sredstava za pokriće gubitka i avansa dovode u pitanje i ovaj rok.

INCEL-ova „Energana" je u ovoj godini isporučila samo toliko toplotne energije koja zamjenjuje 1.050 tona mazuta, a obaveza je — 100.000 tona?! I osposobljavanje jednog manjeg kotla na drveni otpadak u „Energani" dovedeno je u pitanje zbog nedostatka sredstava. Vjerovatno će kasniti i puštanje u pogon četvrtog kotla u Gradskoj toplani. Razlog: cirkulacione pumpe koje se uvoze iz Zapadne Njemačke, svi su izgledi, neće stići do početka sezone grijanja. Preuzimanje toplinskih stanica na upravljanje i održavanje u Gradskoj toplani je u toku, ali se i tu kasni u odnosu na utvrđeni rok. Ohrabruje, međutim, da je SIZ stanovanja obezbijedio 30 miliona dinara za sanaciju instalacija centralnog grijanja u nekim stambenim objektima, kao i za dovođenje u ispravno stanje instalacija toplinskih stanica i toplovoda.

Do početka sezone grijanja ostalo je još malo vremena. Ipak, i u tako kratkom roku moguće je učiniti dosta, ukoliko svako, bez odlaganja, izvrši svoju obavezu. Samo u tom slučaju realno bi bilo očekivati da ćemo se grijati kraj toplih radijatora.

SNABDJEVENOST UGLJEM I OGRJEVNIM DRVETOM

U ZIMU SA DOVOLJNO OGRJEVA?

U informaciji o snabdjevenosti grada ogrijevom dostavljenoj delegatima naglašava se da je za ovu godinu planirana nabavka 35 hiljada tona uglja za potrebe domaćinstava, te još 8.000 tona za potrebe društvenog sektora (škole, ustanove i dr). Od planiranih količina „Građa" je sa rudnicima s kojima ostvaruje dugoročnu poslovnu saradnju ugovorila isporuku 33.300 tona uglja, dok se za preostalu pokušalo, ali još nije i uspjelo postići dogovor sa drugim rudnicima.

Što se tiče ogrijevnog drveta, planirane su potrebe od 8.000 kubnih metara, što je za 2.000 kubnih metara više u odnosu na realizaciju u prošloj godini. Na skladištu „Građe" zalihe ogrjevnog drveta stalno iznose 1.500 — 2.000 kubika pa se, s obzirom na ugovorene i planirane količine, može očekivati uredno snabdijevanje i u narednom periodu.

U zalihama stalno 1.500 — 2.000 kubika ogrijevnog drveta

PRIJEDLOG ODLUKE O JAVNOM REDU I MIRU

TAPKAROŠI NA UDARU

● ***Izostavljene odredbe prema kojima se muzika u ugostiteljskim objektima u određene sate mogla izvoditi samo na osnovu odobrenja Opštinskog sekretarijata za unutrašnje poslove***

U prijedlogu odluke navedeni su samo oni prekršaji javnog reda i mira koji nisu obuhvaćeni odredbama Zakona o javnom redu i miru. Riječ je o prekršajima koji se odnose na obmanjivanje (vraćanje, proricanje sudbine i sl. — uz nagradu zatim preprodaju ili omogućavanje preprodaje ulaznica za kino, sportske ili druge priredbe po cijeni višoj od određene, odnosno neovlaštenoj nabavi većih količina ovih ulaznica radi preprodaje, stavljanju ili držanju ispred, odnosno na zgradi ili ogradi uređaja ili predmeta tako da mogu povrijediti prolaznika — nanijeti mu kakvu drugu štetu, kao i izbacivanju takvih predmeta na ulicu (javnu površinu) kojom se kreću građani, te držanju opasnih životinja bez nadzora ili zaštitnih sredstava, a koje mogu drugog da prestraše ili povrijede.

Ovom odlukom, za razliku od sada važeće odluke nisu predviđene odredbe prema kojima se muzika u ugostiteljskim objektima u određene sate može izvoditi samo na osnovu odobrenja Opštinskog sekretarijata za unutrašnje poslove. U obrazloženju se navodi da držanje i izvođenje muzike u ugostiteljskom objektu, samo po sebi nije ponašanje kojim se remeti javni red i mir. Naime, javni red i mir može biti narušen u ovim objektima na razne načine, pa i upotrebom muzike i drugih sredstava, a ako već dođe do toga, riječ je o prekršaju iz člana 9. Zakona o javnom redu i miru, za što je propisana novčana kazna. Pored ovoga, za samostalnog ugostitelja predviđena je i mogućnost izricanja zaštitne mjere zabrane vršenja djelatnosti u trajanju od tri do dvanaest mjeseci.

Tako bi, ubuduće, umjesto Opštinskog sekretarijata za unutrašnje poslove, nadzor nad primjenom zakona i drugih propisa koji se odnose na izvođenje muzike u okviru predmeta poslovanja ugostiteljske djelatnosti obavljao opštinski organ uprave nadležan za poslove tržišne inspekcije, a o razrezu i naplati komunalne takse za držanje muzike u ugostiteljskim objektima, po službenoj dužnosti, starala bi se Opštinska uprava društvenih prihoda.

Prijedlog odluke o zabrani nošenja vatrenog i vazdušnog oružja i predmeta pogodnih za nanošenje tjelesnih povreda na određenim mjestima

U RESTORAN BEZ PIŠTOLJA

Prijedlogom odluke regulisana je zabrana nošenja pištolja, revolvera i drugog vatrenog i vazdušnog oružja na javnim skupovima, u javnim lokalima i na drugim javnim mjestima gdje je okupljen veći broj građana u svim naseljenim mjestima na području opštine. Zabrana se, međutim, ne odnosi na lica koja prilikom prolaska kroz naseljeno mjesto nose vatreno i vazdušno oružje, ukoliko se u lokalu ili na drugom javnom mjestu zadržavaju onoliko vremena koliko je potrebno da objeduju ili do polaska prevoznog sredstva kojim putuju.

Zabrana se, kako je predloženo, odnosi i na predmete koji su pogodni za nanošenje tjelesnih povreda, kao što su: nož bez preklapanja čije je sječivo duže od pet centimetara i patent noževi bez obzira na dužinu sječiva, kao i ostali noževi čije je sječivo duže od sedam centimetara, zatim sjekira, metalna šipka i komadi metala, komadi gumenih i plastičnih crijeva, kablova i sl, te lanac, štap ili kolac, kamen i dr. I ovdje su predviđeni neohodni izuzeci, koji se odnose na predmete koji se nose radi obavljanja privredne i druge zakonom dozvoljene djelatnosti, kao i iz drugih opravdanih razloga (štap koji se nosi zbog starosti, bolesti ili invalidnosti, predmeti koji se neposredno koriste pri izvođenju sportskih i drugih priredbi, pojedinih radova i sl).

Donošenje ove odluke predloženo je zato što postojeća nije usklađena sa odredbama Zakona o nabavljanju, držanju i nošenju oružja i municije.

PRIMJENA PROPISA IZ OBLASTI RADNIH ODNOSA I ZAPOŠLJAVANJA

Rekli -pa porekli

● Nepopunjena 2.323 radna mjesta, a 6.678 neadekvatno popunjeno ● Konkursi u „Delu", „Slobodnoj Dalmaciji"... ● „Zaboravili" obavijestiti o pripravnicima ● Prekovremeni rad - prebačaj norme ● Penzioneri rade po ugovoru

U informaciji koju je sačinio Opštinski sekretarijat za inspekcijske poslove polazi se od konstatacije da je stanje u oblasti zapošljavanja izuzetno složeno, pri čemu se ima u vidu podatak da je evidenciji nezaposlenih na području banjalučke opštine više od 13.500 građana. Zbog svega toga, u sklopu niza drugih mjera koje se poduzimaju na prevazilaženju tog stanja, inspekcijski nadzor nad provođenjem propisa u ovoj oblasti ima značajno mjesto.

Šta su utvrdili inspektori kontrolišući izvršenje zakona i drugih propisa i samoupravnih opštih akata koji se odnose na oblast zapošljavanja i radnih odnosa?

DOBRI PLANOVI, ALI...

Kada je riječ o zasnivanju radnog odnosa, onda je nedvojbena kosntatacija da se zakonska obaveza planiranja potreba za radnicima u organizacijama udruženog rada uredno izvršava, štaviše planira se i prijem većeg broja radnika od stvarno potrebnog, pa je i logično da taj plan u znatnom procentu ostane neispunjen. Tako je provjerom podataka o ostvarivanju planova zapošljavanja u devet SOUR-a i 40 organizacija izvan njihovog sastava u julu ove godine, ustanovljeno da 2.323 radna mjesta nisu popunjena, dok istovremeno na evidenciji SIZ-a za zapošljavanje ima gotovo svih profila radnika koji su redovnim školovanjem osposobljeni za rad na ovim radnim mjestima.

Slično je i sa oglašavanjem slobodnih radnih mjesta. Rijetki su izuzeci da se ono ne vrši u nekom od dnevnih listova dostupnim svim građanima Jugoslavije. Uglavnom, slobodna mjesta se oglašavaju u „Glasu", dok se u manjoj mjeri koriste drugi listovi, kao što su „Borba", „Večernje novosti", „Vjesnik", „Slobodna Dalmacija", „Delo" i dr. Nije, naravno, sporna zakonitost ovakvog oglašavanja, ali je činjenica da se na oglase objavljene u „Delu" ili „Slobodnoj Dalmaciji" prijavljuje mnogo manji broj kandidata. Očita je namjera organizacija udruženog rada da se na ovaj način omogući ili lakši rad samoupravnim organima u izboru kandidata ili da se određenim kandidatima obezbijedi povoljnije mjesto na prioritetnoj rang-listi. Karakterističan je, u ovom kontekstu, primjer Tvornice obuće „Bosna", koja je tražila objavljivanje oglasa isključivo u ćiriličnom izdanju „Borbe", s obrazloženjem da je ovaj OUR pretplaćen na ćirilično izdanje ovog lista?!

I u postupku zasnivanja radnog odnosa kod mnogih organizacija udruženog rada utvrđene su određene nepravilnosti. Oglašavaju se uslovi suprotni onima koji su utvrđeni samoupravnim opštim aktom, biraju kandidati koji ne ispunjavaju uslove, kandidati se neblagovremeno ili nikako ne obavještavaju o rezultatima i sl. Iz tih razloga podneseni su zahtjevi za vođenje prekršajnog postupka protiv „Incela", „Krajinaprometa" u sastavu „Šipad-Vrbasa" i dvije OZO u okviru „Agroprometa". Problem, svakako, predstavlja i neprimjenjivanje kriterija prvenstva u zapošljavanju, radi čega su protiv Tvornice kože, „Viskoze" i „Gasbetona" u sastavu „Incela", pored izdavanja rješenja ili ukaza o rokovima za otklanjanje uočenih nepravilnosti, takođe podneseni zahtjevi za vođenje prekršajnog postupka.

PRIPRAVNICI, ZADNJA BRIGA

Ipak, najviše nepravilnosti uočava se u slučajevima zasnivanja radnog odnosa na određeno vrijeme, posebno do 60 dana bez javnog oglašavanja. Umjesto da se na ovaj način rješava pitanje zamjene iznenadno odsutnog radnika, radnici na određeno vrijeme do 60 dana primaju se najčešće zbog povećanja obima posla, zamjene radnika na godišnjem odmoru i sl. Takvi primjeri utvrđeni su u radnim organizacijama „Elektronski prijemnici i uređaji" i „Elektromehanika" u sastavu „Rudija Čajaveca", te OOUR-ima „Boska", „Viskoza", „Belfan" i „Merkur". I ovdje je inspekcija postupila po Zakonu, kao i u slučaju „Krajinapremjera" gdje je sa istim radnikom za iste poslove više puta zasnivan radni odnos na određeno vrijeme do 60 dana, bez oglašavanja u sredstvima javnog informisanja.

Prijem pripravnika u radni odnos svakako je jedno od najviše gorućih pitanja. Činjenica je da prošlogodišnji plan nije ostvaren, a još veći je zaostatak u prvom polugodištu ove godine. Dosta je organizacija udruženog rada koje neblagovremeno i tek nakon intervencije inspekcije donose planove prijema pripravnika, a istovremeno dosta je i zahtjeva za oslobađanje od obaveze prijema pripravnika. O odnosu prema ovoj problematici upečatljivo govori i to što više od 50 organizacija udruženog rada još uopšte ili u potpunosti nije dostavilo inspekciji podatke i dokaze o ostvarivanju plana prijema pripravnika u 1984. i 1985. godini, kao i penzionisanju radnika po sili zakona.

PREKOVREMENO — BEZ RAZLOGA

I kod raspoređivanja radnika na poslove i radne zadatke dosta je nepravilnosti. Potvrdu tome treba tražiti činjenici, ustanovljenoj prilikom obilaska SOUR-a i radnih organizacija u julu, da je 6.678 radnika raspoređeno na radna mjesta za koje ne ispunjavaju uslove utvrđene samoupravnim opštim aktom u pogledu stepena stručne spreme ili zanimanja.

Tu se, kao i u svođenju prekovremenog rada i rada po ugovoru u zakonske okvire, kao i ukidanju rada penzionera ili lica koja su stekla uslov za penzionisanje po sili zakona, mogu tražiti rezerve za novo zapošljavanje. Samo u prošloj godini prekovremeni rad je uvođen za 4.878 radnika, za to je isplaćen iznos od gotovo 58 miliona dinara, dok je, istovremeno, Izvršni odbor Skupštine opštine dao saglasnost za prekovremeni rad u sedam OUR-a, odnosno angažovanje 2.664 radnika, i po tom osnovu isplaćeno je oko 14,7 miliona dinara. Očito je da se radi o uvođenju prekovremenog rada suprotno zakonskim odredbama (povećani obim posla, remont postrojenja, ostvarivanje planirane proizvodnje, obezbjeđivanje permanentne zdravstvene zaštite i dr.), što je bio slučaj u radnim organizacijama Kliničko-medicinski centar, Zavod za rehabilitaciju i „Šipad-Vrbas". Ponegdje prekovremeni rad traje znatno duže od propisanog, dok se u određenim sredinama donose odluke o ukidanju prekovremenog rada, ali se on i dalje obavlja i prikazuje kroz nerealni prebačaj norme. Slično je i sa ugovorima o djelu koji se često zaključuju i za trajnije poslove (čuvanje objekata, daktilografski i knjigovodstveni poslovi, specijalistički ljekarski pregledi i sl.) kao što je rađeno u „Krajinapremjeru" i Zavodu za medicinsku rehabilitaciju. I još nešto: samo u prošloj godini rad po ugovoru uvodile su 73 organizacije udruženog rada.

NEUSAGLAŠENI PRAVILNICI

Zakonska odredba o prestanku rada penzionera sa 31. martom ove godine, prema dosadašnjem uvidu inspekcije, gotovo u svim sredinama je poštovana. Samo u jednom slučaju (UTRO „Kozara") to nije urađeno, tako da je penzioneru, poslije odbijanja njegove žalbe, radni odnos prestao tek 31. jula, a protiv organizacije i odgovornog lica podnesen je zahtjev za vođenje prekršajnog postupka. Češća je, međutim, pojava da se penzioneri angažuju za rad po ugovoru, u čemu je karakterističan slučaj naplate RTV pretplate koju obavlja 18 penzionera. Nadalje, raspolaže se s informacijom po kojoj u 82 organizacije udruženog rada rade 122 radnika koja po sili zakona moraju biti penzionisana u 1985. godini. Prema nepotpunim podacima do 30. juna 61 radnik je penzionisan po sili zakona, a do kraja godine to će biti urađeno za još 47 radnika.

I konačno, premda su postignuti značajni rezultati, javljaju se i slabosti u pogledu usklađivanja samoupravnih opštih akata sa izmjenama i dopunama zakona. Tako izmjene i dopune Zakona o radnim odnosima iz decembra 1984. godine još nisu unesene u samoupravne akte „AIPK—Komerca", „Krajinapremjera", Autobuske stanice, „Energoinženjeringa" u sastavu „Energomonta", Radne zajednice Zavoda za medicinsku rehabilitaciju, Dječjeg doma „Rada Vranješević". Kao razlog najčešće se navodi česte promjene zakona, duga procedura koja je potrebna za razmatranje i usvajanje, organizacione promjene, nedostatak kadrova i sl.

INTERVENTNE MJERE

Činjenica da se planirana stopa zapošljavanja ni približno ne ostvaruje, opredijelila je Izvršni odbor Skupštine opštine da donese program interventnih mjera za povećano produktivno zapošljvanje u 1985. godini. Ovaj program, koji je u prvoj polovini avgusta dostavljen svim organizacijama udruženog rada, sačinjen je nakon što je prethodno, takođe po zaključku Izvršnog odbora, izvršen uvid u samoupravne opšte akte o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta članica devet SOUR-a i 40 OUR-a i radnih zajednica koje nisu u sastavu složenih sistema.

Rezultati tog uvida su poznati i - porazni: u navedenim organizacijama udruženog rada nepopunjena su 2.323 radna mjesta, dok je 6.678 radnih mjesta neadekvatno popunjeno.

Logično je, stoga, što se u programu interventnih mjera predlaže, a zaključkom Izvršnog odbora i obavezuje, da poslovodni organi OUR-a i RZ u skladu sa samoupravnim opštim aktima, odmah pokrenu postupak za prijem 2.323 radnika u radni odnos na neodređeno vrijeme. Što se tiče neadekvatno popunjenih radnih mjesta, a takva situacija se negativno odražava na poslovanje i, s druge strane onemogućava zaposlenje stručno osposobljenim i mlađim radnicima, i tu je zadatak jasan: u roku od 90 dana neophodno je, u skladu sa onim što je utvrđeno u vlastitim samoupravnim aktima, izvršiti adekvatno popunjavanje radnih mjesta.

I kad je riječ o pripravnicima, situacija je, bar zasad, veoma nepovoljna. Za ovu godinu planiran je prijem 1.339 pripravnika, a sa još 194 „dug" iz prošle godine, taj broj se penje na 1.593. Sve je, međutim, jasnije ako se zna da je u prvom polugodištu primljeno 335 pripravnika, što je 21 odsto godišnjeg, odnosno 37 odsto polugodišnjeg plana. Nezaobilazan je, stoga, zadatak da samoupravni i poslovodni organi, uz punu angažovanost društveno-političkih organizacija, prije svega osnovnih organizacija Saveza sindikata, odmah pokrenu aktivnost na prijemu pripravnika, kako bi do kraja godine na samoupravnoj osnovi preuzele obaveze u pogledu zapošljavanja bile u potpunosti izvršene.

AKCIONI PROGRAM JESENJE I REALIZACIJA PROGRAMA PROLJETNE SJETVE

U individualnom sektoru dovoljan broj traktora, ali nedovoljno priključaka

VIŠE NEGO LANI

● Sjetva na 7.537 hektara ● Pšenica i raž na 85 odsto ukupnih sjetvenih površina ● Pripreme dobro napreduju

Akcionim programom jesenje sjetve u 1985. godini planirano je da se sjetva obavi na površini od 7.537 hektara, što je za pet odsto više u odnosu na ostvarenje u prošloj godini. U društvenom sektoru i u društveno-organizovanoj proizvodnji zasijaće se 436, dok će ostali individualni proizvođači zasijati 7.101 hektar, što je 94 odsto ukupne površine.

Najznačajnije mjesto u jesenjoj sjetvi zauzimaju pšenica i raž, koji će obuhvatiti prostor od 85 odsto ukupnih sjetvenih površina, a prinos koji se očekuje iznosio bi 15.760 tona.

U akcionom programu navedeni su i preduslovi koje je neophodno obezbijediti kako bi plan jesenje sjetve bio ostvaren. Tako se u pogledu vještačkog đubriva kao jednog od osnovnih uslova, navodi podatak da će „Agropromet" obezbijediti 4.500 tona, što je sasvim dovoljno, te da se cijeni da neće biti ozbiljnih problema. Takođe se naglašava da se ne očekuju ni teškoće u nabavci kvalitetnog sjemena, tim prije što se ono proizvodi u našoj zemlji, a izvjesne površine biće zasijane i sjemenom individualnih proizvođača. Iskazana je potreba za obezbjeđenjem 850 tona sjemene pšenice, 50 tona raži, 60 tona ječma i 50 tona sjemena zobi.

Kad je riječ o mehanizaciji, u individualnom sektoru postoji dovoljan broj traktora, ali neodgovarajući broj priključaka. Upravo zbog toga naglašava se potreba da osnovne zadružne organizacije i mjesne zajednice izrade zajednički plan korištenja mehanizacije, te da se usluge mašina u privatnom sektoru isključivo, u skladu sa Zakonom o zaštiti i korištenju poljoprivrednog zemljišta, organizuju putem osnovnih zadružnih organizacija.

Akcionim programom obuhvaćene su i druge mjere, kao što su nabavke rezervnih dijelova za mehanizaciju i dovoljnih količina goriva, zatim potreba blagovremenog obezbjeđenja kvalitetnih kreditnih sredstava i kontinuirano ugovaranje proizvodnje (uz obezbjeđenje kompletnog repromaterijala i usluga mehanizacije).

Što se tiče realizacije proljetne sjetve, u posebnoj informaciji se konstatuje da je ona bila planirana na 21.065 hektara, te da je ostvarena sa 96,4 odsto. I pored nepovoljnih vremenskih prilika žitarice i krmno bilje su zasijani prema planu ili čak nešto više od planiranog, ali istovremeno sjetva krmnog bilja nije obavljena na planiranim površinama.

NA SJEDNICAMA VIJEĆA SO U MAJU I JUNU

AKTUELNA PITANJA

● Raspravljano o zaštiti Vrbasa, upisu učenika, javnom redu i miru, finansiranju zdravstvene zaštite, maloj privredi, snabdijevenosti...

Na dnevnom redu Vijeća udruženog rada našla se informacija o zajedničkim akcijama gradova i opština na sprečavanju zagađenja voda i sliva rijeke Save, koje su određene Društvenim dogovorom. Delegati vijeća su ocijenili da u Banjaluci napori za očuvanje i zaštitu rijeke Vrbas nisu pokazali zadovoljavajuće rezultate. Aktivnosti zacrtane u Društvenom dogovoru treba provoditi po utvrđenom programu i u to uključiti sve subjekte , a koordinaciju će obavljati Izvršni odbor SO.

I ove godine vijeće je raspravljalo o upisu učenika u osnovne, srednje i visoke škole u Banjaluci, te donijelo sličan zaključak kao i prethodne godine da se prilikom upisa vodi računa o potrebama privrede i deficitarnim zanimanjima.

Delegati Vijeća udruženog rada raspravljali su i o javnom redu i miru te predložili jačanje saradnje između Službe javne bezbjednosti, inspekcijskih organa, Suda za prekršaje i mjesnih zajednica u cilju sprečavanja prekršaja. S tim u vezi predlaže se izmjena Zakona o ugostiteljstvu i turističkoj djelatnosti tako da se daju veća ovlaštenja inspekcijskim organima u vršenju nadzora u ovoj oblasti.

Informaciju o problemima finansiranja zdravstvene zaštite i izgradnje zdravstvenih ustanova imali su na dnevnom redu delegati Vijeća mjesnih zajednica i Vijeća udruženog rada. Oba vijeća su prihvatila mišljenje Izvršnog odbora opštinske skupštine u kojem se kaže između ostalog da se i pored slabih uslova poslovanja mogu postići bolji rezultati u zdravstvenoj zaštiti u opštini. Osim toga predlaže se bolja povezanost zdravstvene službe i mjesnih zajednica u rješavanju primarne zdravstvene zaštite.

Delegati Vijeća udruženog rada raspravljali su i o korištenju obradive zemlje na području opštine. Zaključili su da je neophodno zaštititi obradivo zemljište od daljeg korištenja u nepoljoprivredne svrhe, te uključiti u proizvodnju neobrađene oranice. Plan mjera za ovu akciju biće pripremljen do početka jesenje sjetve.

Prodornije s malom privredom

Delegati Vijeća mjesnih zajednica posvetili su veću pažnju informaciji o ostvarivanju zadataka iz programa razvoja male privrede u posljednje dvije godine. I dalje se insistira na saradnji privrednih radnih organizacija u smislu da sačine spiskove proizvoda koje je moguće izrađivati u maloj privredi u oblasti zanatstva. Mnogi od tih proizvoda i dijelova se i uvoze. Od OOUR-a se očekuje saradnja i u pogledu ustupanja nekorištenih postrojenja i strojeva maloj privredi. Dalje, zahtijeva se brža izrada potrebne dokumentacije za revitalizaciju Stare čaršije i izgradnja poslovnog prostora za malu prvredu.

Delegati ovog vijeća raspravljali su i o opskrbljenosti opštine poljoprivredno-prehrambenim proizvodima te zaključili da Izvršni odbor opštinske skupštine mora posvetiti veću pažnju problemu kvaliteta hljeba. Potvrdili su da su reakcije na slab kvalitet hljeba opravdane i da treba obaviti potrebne analize i mjere za poboljšanje tehnologije u proizvodnji ovog osnovnog prehrambenog proizvoda. Delegati su upozorili na neravnomjernu snabdijevenost ovim proizvodima, u opštini, te su za to zadužili Sekretarijat za privredu i planiranje.

Do kraja ove godine važi Sporazum o solidarnom rješavanju stambenih potreba radnika. S tim u vezi delegati ovog vijeća su zadužili SIZ stanovanja da izradi cjelovitu analizu utroška sredstava, kako bi se na osnovu toga odlučili o nastavljanju ove akcije.

Snabdjevenost i cijene

Delegati društveno-političkog vijeća su posebnu pažnju posvetili problemu snabdjevenosti opštine poljoprivredno-prehrambenim i drugim proizvodima u prošloj i ovoj godini. Zaključili su da je u prošloj godini snabjevenost bila uglavnom zadovoljavajuća izuzev teškoća oko nabavke goriva. Da bi snabdijevenost i dalje bila dobra, neophodno je blagovremeno obezbijediti obrtna sredstva i raditi na dohodovnom povezivanju proizvodnih i prometnih OOUR-a.

S tim u vezi, zaključili su delegati, organi Skupštine opštine moraju se više uključivati u rješavanje problema u snabdijevanju. Na sjednici je postavljeno pitanje ugroženosti životnog standarda radnih ljudi i građana posljednjim poskupljenjem životnih namirnica.

ZAJEDNIČKE SJEDNICE VIJEĆA SO

Poslovanje, stalna tema

● U maju i junu održane su zajedničke sjednice vijeća SO, na kojima se, između ostalog, raspravljalo o ostvarivanju Društvenog plana opštine u ovoj godini

Na majskoj sjednici donesena je odluka o opštinskim porezima građana, prihvaćeni su su sporazumi o udruživanju sredstava za izgradnju željezničke stanice i za unapređenje studentskog standarda na Univerzitetu „Đuro Pucar Stari" u Banjaluci. Na ovoj sjednici donesena je i odluka o dodjeli nagrade „Dan mladosti" u ovoj godini.

Na dnevnom redu junske sjednice bila je informacija o ostvarenju društvenog plana razvoja opštine sa podacima i za prva tri mjeseca ove godine. U raspravi o ovoj aktuelnoj temi zaključeno je da informacije o ostvarenju zadataka iz Rezolucije moraju biti ažurnije i s tim u vezi da se za jednu od narednih sjednica pripremi informacija o investicijama u tekućoj godini sa predlogom mjera za brže ostvarenje zadataka. Posebnu pažnju, stoji u zaključcima, treba posvetiti sanacionim programima OOUR-a sa gubicima, te ostvarenju planiranog rasta izvoza. Isto tako, delegati Skupštine zahtijevaju redovnu informaciju o sredstvima solidarnosti i njihovoj realizaciji. Delegati u Skupštinama Republike i Federacije bi se morali, stoji u zaključcima, aktivnije uključiti u rješavanje bitnih problema privrede u opštini, kako bi u širim društveno-političkim zajednicama tražili adekvatnija rješenja.

O problemima grijanja

Stalna skupštinska tema Gradska toplana i njeni problemi, pojavila se ove godine nešto ranije nego obično, što dokazuje da problem snabdijevanja grada toplotnom energijom ni ove godine nije ništa manje izražen nego ranije. I ovaj put je potvrđeno da znatan dio gubitaka u RO Gradska toplana predstavljaju dugovanja građana, te se ponovo apelira na građane da uredno plate zaostala dugovanja. Na sjednici je razmatrana i mogućnost plaćanja ove obaveze preko ličnih dohodaka. Istovremeno će Gradska toplana smanjiti dugovanja onim korisnicima koji u protekloj grejnoj sezoni nisu imali adekvatnog grijanja. Dogovoreno je da se gubici u Gradskoj toplani pokriju iz sredstva rezervnog fonda poslovnih trošača.

U nizu mjera za štednju energije predložena je i redukcija grijanja u neradno vrijeme, ujednačavanje kvaliteta grijanja u svim objektima, tehničko unapređenje distribucije toplotne energije, kao i ugrađivanje mjernih instrumenata.

Sredstva za bolnicu

Do kraja godine predviđen je završetak izgradnje Interne i Neurološke klinine u Banjaluci. U informaciji o stanju na gradilištu kaže se da je plan moguće ostvariti zalaganjem svih učesnika u izgradnji objekta. Potrebno je što prije obezbijediti sredstva i za nabavku opreme za Kliničko-medicinski centar, zaključili su delegati sva tri vijeća SO na junskoj sjednici.

Odavde je otišao i prijedlog Republičkom izvršnom vijeću da se u izmjenama i dopunama zakona o samodoprinosu predvidi mogućnost korištenja sredstava samodoprinosa i za sanaciju i adaptaciju objekata u zdravstvu oštećenih zemljotresom u Bosanskoj krajini.

Nakon dodjele priznanja zajednički snimak

PRIZNANJA

Povelje za 106 dobitnika

Povodom obilježavanja 4. jula-Dana borca i 40-godišnjice oslobođenja Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, Skupština opštine Banjaluka, je, na zajedničkoj sjednici sva tri vijeća održanoj 28. juna, donijela odluku da povelje opštine Banjaluka 1945-1985. godine dobije 106 nosilaca „Partizanske spomenice 1941", koji su u organizacijama udruženog rada i mjesnim zajednicama predloženi za ovo priznanje.

Povelju, koju je na prigodnoj svečanosti u salonu Doma kulture uručio Dušan Glamočak, predsjednik Skupštine opštine, dobili su: Marko Atlagić, Vaso Antić, Veselko Borojević, Jovo (Miloša) Banjac, Jovo Bajić, Dušan Balaban, Đuro Bosančić, Pero Bosančić, Mile Babić, Dušan Borić, Milan Ciganović, Drago Crnobrnja, Mićo Carević, Vukašin Čađo, Olga Ćirić, Drago Dodig, Mile Dondur, Milan Davidović, Đorđe Dragojević, Rajko Davidović, Mustafa Delić, Dušan Đurđević, Gojko Škrbić, Relja Goronja, Milosava Glumčić, Ilija Inđić, Mika Ilić, Jovan Jakovljević, Nada Mažar-Jurinčić, Dušan Jeftić, Dragoljub Jeftić, Stevo Janjić, Đuro Korica, Đuro Karanović, Mihajlo Kerkez, Mustafa Kušmić, Stana Kušmić, Mirko Kecman, Dušan Kaluđerović, Miroslav Kaluđerović, Petar Kekerović, Mladen Krndija, Munir Kadić, Irfan Karabegović, Trivo Korać, Mile Kovač, Mirko Lisica, Pane Latinović, Aleksa Matić, Hasan Mujagić, Velimir Mačkić, Božo Miljuš, Mirko Milanović, Sofija Miholić, Pero Manojlović, Danilo Mićunović, Desa Topić-Malbašić, Zora Mićević, Petar Medić, Boško Maričić, Dako Nedimović, Milan Puzić, Miloš Pejčinović, Gavro Panić, Sveto (Rade) Pucar, Jovo Rajak, Nikola Nine (Nikole) Rodić, Sretko Repija, Uroš Radić, Milan Runić, Boško Radulović, Savka Romić, Momčilo Radaković, Branko Radujk Drago Radmanović, Mirko Sarač, Rajko Stupar, Milan Stupar, Đorđe Sredić, Ibro Sarač, Jela Sredić, Petar Savić, Ljubica Stojadinović, Mirko Savanović, Dušan Slijepac, Hasan Seferagić, Milan Štrbac, Simo Šobić, Marija Škundrić, Zijad Šašivarević, Boško Tomić, Đorđe Tadić, Dušan Travar, Jovan Trikić, Mika Tadić, Milan Todoran, Miloš Trifunović, Luka Vujić, Radoja Vuković, Mile Vujinović, Ilija Vračar, Miloš Zec, Ratko Zrnić, Ćiro Zrnić, Dragan Zgonjanin i Dragoja Žujić.

U ime nagrađenih zahvalio je Danilo Mićunović.

Kako je ranije najavljeno, Skupština opštine će do kraja ove godine odlučiti i o ostalim dobitnicima Povelje opštine Banjaluka 1945-1985. godine.

OPREMANJE KLINIČKO—BOLNIČKOG CENTRA NA PAPRIKOVCU

Obaveza Banjaluke 179 miliona

Delegatima Skupštine opštine ponuđen je na usvajanje Samoupravni sporazum o udruživanju sredstava za finansiranje opremanja Kliničko-bolničkog centra u Banjaluci. Ukupna sredstva koja bi, po tom osnovu, trebalo da se obezbijede iznose 300 miliona dinara, od čega na opštinu Banjaluka u skladu sa procentom korištenja kapaciteta, otpada 179 miliona dinara.

Udružena sredstva, kako je definisano, koristiće se za nabavku dijagnostičke opreme, zatim opreme za jedinicu intenzivne njege, za koronarnu jedinicu, opreme operacionih sala i ostale opreme.

Pored opštine Banjaluka, učesnici Samoupravnog sporazuma su i opštine Bosanska Dubica, Bosanska Gradiška, Bosanski Novi, Čelinac, Jajce, Ključ, Kotor-Varoš, Laktaši, Mrkonjić-Grad, Prijedor, Prnjavor, Sanski Most, Skender-Vakuf, Srbac, i Šipovo, kao i SOUR Medicinskofakultetski centar i RO Kliničkomedicinski centar u Banjaluci.

GLAS DELEGATA

Informativno-političko glasilo delegacija i delegata opštine Banjaluka

Izdaje i štampa NIGRO „Glas", OOUR Novinska djelatnost - Banjaluka, Ulica AVNOJ-a 93

Urednik:
Dragiša SPREMO
Priprema Služba za skupštinske poslove SO Banjaluka
Tekstovi: Ilija DURBIĆ

SJEĆANJA: ODRED MLADIH KOMUNISTA

4

Piše: Mladen OLJAČA

Ugled rastao s podvizima

Omladinski bataljon Druge proleterske brigade u Drvaru 1942. godine

Bilo je ponosno pripadati skojevskoj organizaciji. Bez ikakvih privilegija, skojevac se isticao odricanjem i žrtvom. Uz članove Partije, mladi komunisti su uvijek išli tamo gdje je bilo najteže i najopasnije: u izvidnice, u bombaše, u juriše...

Slušali su nas pažljivo i zapitkivali, naročito se interesujući kako izgleda Tito. Blagošću i pažnjom, pored komandanta Save, strogog i pravičnog, isticao se komesar Duško nasmiješen, i predusretljiv. Ne znam da li je Brane Tanjga već bio otišao iz naše jedinice, ali sam siguran da je tu ostao Nikola Grubor, brigadni intendant, kojeg je Brane znao da dovede do bezumlja. Odred pješači, recimo, od Petrovca do Ripačkog klanca (četrdesetak kilometara), svi popadamo od umora, a Brane zove Nikolu: „Intendante! Spremi večeru za sve borce, ali ne bilo šta, već pečenje!" Nikola ne može da dođe sebi, zapanjen i odakle da stvori pečenje, ali Brane je neumoljiv: „Traži pečenje za cijeli odred!" Kako će to Grubor ostvariti, njegova je stvar, ali vojska mora za večeru dobiti pečenje! Najgore je što Nikola Grubor nije znao kad Tanjga govori ozbiljno, a kad se šali.

Naše kongresne priče slušali su drugovi iz Prateće čete: Jovo, komesar, Milka, šef saniteta sa Enisom, Jovankom i Desom. **Šemso Kapetanović** je ponešto zapisivao. Čini mi se da je u brigadu stigao i list „Mi mladi", sa mojim člankom o Vasvi i Mići...

Na komesarovom konju

Prd njemački desant na Drvar, naša Brigada se nalazila oko Prijedora, kojeg je napadala ali ga nije mogla osvojiti. 25. maja 1944 godine bili smo u selu Rakelićima. Padala je kiša i putevi su se razblatili. Oko ponoći dat je znak za uzbunu. Postrojili smo se i ubrzanim maršem krenuli prema Sanskom Mostu, a zastim prema Ključu. Trebalo je u Ključ stići prije Nijemaca, koji su prodirali od Banjaluke. Bez odmora, bez ručka i večere, pješačili sm više od 50 kilometara. Poslije 22 sata marševanja, stigli smo na sedmi kilometar pred Ključem. Tu smo saznali da su Nijemci već ušli u Ključ. Brigada je raspoređena iznad ceste prema Petrovcu sve do Paunovca i Bravskog. Borbe s Nijemcima trajale su nekoliko dana. Mlada Vasvija se i ovdje istaklа hrabrošću. Izvukla je iz borbe 17 ranjenika. S njom kao da se utrkivao i **Mićo Došen**, noseći svoj mitraljez uvijek sam, jer se bojao da bi ga drugi zablatnjavili i onesposobili.

Nijemci su najzad prodrli prema Bravskom, a mi smo preko Crkvenog kroz gustu šumu krenuli prema vrhovima Klekovače i selu Prekaji. Nije bilo ni vode za piće. Kuvari su topili snijeg, crn i natrunjen, i u toj vodi kuhali hranu. Izbili smo na vrh Klekovače, a zatim se spustili u Prekaju. Saznao sam da je iz ovog sela i **Mićo Škrbić**, brat Gojkov, jedan od najboljih sekretara batljonskog komiteta SKOJ-a u našoj brigadi, skroman, nasmijan, požrtvovan mladić, koji nikad nije kazao da mu je teško.

A ja sam tako nešto rekao baš ovdje u planini, kad su me noge izdale. Legao sam u šumsko lišće, spustio strojnicu na zemlju i čekao da se kolona udalji. Odnekud izbi **Stanka Glomazić**, Crnogorka, član polit. odjela naše divizije.

— Šta je, Mlađane, što si legao?

— Ne mogu dalje, rekoh. Noge su me izdale.

— Ne sramoti se, Mlađane, već ustaj. Skojevac tako ne smije govoriti.

Stanka me podiže sa zemlje i poče me vući, pomažući mi u hodu. Na konju naiđe komesar **Vujatović**. Saznavši šta mi se desilo, on sjaši i reče zapovjednički:

— Penji se na konja!

Ustezao sam se, jer mi se činilo da nemam pravo na komesarovog konja, kad me i Stanka poče uhjedivati:

— Jaši! Jaši! Konj je u ovom trenutku potrebniji tebi nego komesaru!

Uzjahao sm Duškovog konja i nikad to nisam zaboravio, kao što sam zapamtio i trenutak iz oktobra 1942. godine, kada mi je u selu Radići, pred Bihaćom, u sličnoj situaciji, svog konja dao **Žarko Zgonjanin**, komandant bataljona u Petoj kozarskoj brigadi.

Otvaranje drugog fronta

Stanka Glomazić, (kao i Sveto Drecun, takođe Crnogorac, i član polit. odjela 39. divizije), bila je omiljena u našim jedinicama. Skromna, tiha, pažljiva, strpljiva, blaga i srdačana, neumorno se trudila da održi moral, požrtvovanje i borbeni duh skojevaca. Tako je ovih dana, u sred Klekovače, zakazala savjetovanje skojevaca Škrbićevog bataljona, sa jednom jedinom tačkom dnevnog reda: Držanje skojevaca u ofanzivi. Otrzala je uvodnu riječ, tražeći da skojevci Drugog bataljona odgovore na pitanje, kako se drže u ratu, ima li kolebljivaca, kako podnose glad i žeđ, pomažu li mitraljescima u nošenju oružja, da svoje stvari ne tovare na kuharske konje itd. Stanka je svemu prilazila ozbiljno, savjesno, principijelno, i služila nam je kao uzor u brojnim teškoćama i izvršavanju ratnih zadataka.

Slični njoj su i drugi skojevski rukovodioci koji su posjetili našu Brigadu. Mislim na **Kostu Bosnića i Stojana Bjelajca**. Došli su zajedno. Kosta je bio član Pokrajinskog komiteta SKOJ-a za Bosnu i Hercegovinu, Stojan se predstavio kao instruktor Centralnog komiteta SKOJ-a. Tražili su sastanak sa mladim komunistima, ali nisu galamili, nisu nas prepadali, već su tihim i blagim glasom pokušavali da saznaju gdje se nalaze naši **bataljoni, koliko su** daleko, koliko nam vremena treba za zakazivanje sastanka. Obišli smo nekoliko jedinica i oni su nam govorili o političkoj situaciji poslije otvaranja Drugog fronta. Otvaranje Drugog fronta doživjeli smo na vrh Klekovače, 6. juna. Iznad naših glava, visoko u nebesima letjela su jata bombardera. Mislili smo da su njemački i da će se ponovo bombardovati Drvar, ali smo uskoro prepoznali engleske i američke avione koji su letjeli na sjever, prema Mađarskoj i Rumuniji. Sutradan smo dobili pošiljku hrane, koju su nam saveznici bacili padobranima. Bilo je tu riže, brašna, čokolade, konzerviranog voća itd.

Čini mi se da sam Kosti Bosniću i Stojanu Bjelajcu a možda i ranije, partijsko-skojevskom rukovodstvu 39. divizije, dao podatak da je u našoj brigadi, sredinom 1944. godine bilo oko 280 skojevaca.

U 16. brigadi sam ostao do jeseni 1944. godine na dužnosti sekretara brigadskog komiteta SKOJ-a. Zamijenio me je **Svetko Brkić**, brat narodnog heroja **Rade Brkića**.

Neka ostanu u priči

Udarni odred, a kasnije i 16. brigada, spadaju u red najboljih krajiških jedinica. Sačinjavali su ih odabrani borci s ratnim iskustvom, koji su neprestano bili u akcijama na širokim prostorima od Prijedora, Mrkonjića, Ključa do Glamoča, Petrovca, Drvara i Bihaća. Danima su pješačili. Sastavljeni od komunista, mladih i starijih, uz 13. krajiško brigadu, predstavljali su pesnicu u borbi protiv četnike izdaje.

Bilo je ponosno pripadati skojevskoj organizaciji. Bez ikakvih privilegija, skojevac se isticao odricanjem i žrtvom. Uz članove Partije, mladi komunisti su uvijek išli tamo gdje je bilo najteže i najpasnije: u izvidnice, u bombaše, u juriše. Služili su revoluciji bez kolebanja, do posljednjeg daha. Oni su se kao zastava izdizali iznad borca, a njihov ugled je rastao uporedo s njihovim podvizima. Zato su i mogli da ostanu u istoriji naše revolucionarne borbe kao simboli, da udu u priču i legendu.

(Kraj)

LOLIN MAČ

Oljača je, prema jednom neobjavljenom kongresnom dokumentu rekao:

„... Naša omladina radosno je pozdravila odluke Drugog zasjedanja AVNOJ-a. Naša omladina vidi da je jedino naša narodna vlada na čelu sa maršalom Jugoslavije drugom Titom prišla pravilnom rješenju nacionalnog pitanja. Naša omladina sretna je kada zna da ćemo i mi u Bosni i Hercegovini imati slobodnu i ravnopravnu federativnu jedinicu.

Prilikom potpisivanja pozdravnih pisama za Drugi kongres jedan omladinac je rekao: „Ko ne voli druga Tita, neka se ne potiše". Ja vas, drugovi, pitam: ko ne voli druga Tita? Mi znamo da ga ne voli jedna šačica ljudi. A voli ga naš narod i čitav svijet. Mi smo sakupili 450 potpisa. Drugovi, naši borci pjevaju svoju pjesmu: „Mi za Tita mjesimo kolače, a za Petra spremamo bacače: Kada je Oljača ovo rekao, u dvorani je nastao smijeh pomiješan sa snažnim aplauzom.

Pri kraju svoga izlaganja Oljača je rekao: **„Mi smo spremni da svoju novu kuću, koju smo počeli da gradimo na ruševinama stare Jugoslavije, do kraja dovršimo. Na tom putu pregazićemo sve što nam se suprotstavi. Mi smo uzeli mač našeg vođe pokojnog druga Lole i zaklinjemo se da ćemo tim mačem krvavom fašizmu odrezati glavu".**

Tako su govorili delegati, predstavnici jugoslovenske antifašističke omladine ove druge kongresne noći, na prvoj radnoj sjednici Kongresa. (Iz knjige Riste Milićevića „DANI NEZABORAVA")

ROMAN U NASTAVCIMA (11)

Irfan HOROZOVIC

REA

Ustala je i pošla žalom. Skupljala je oblutke. Stao sam pokraj nje.

— To sam radila i kao mala. To valjda svirade. Ljudi uvijek nešto traže. Pogledaj samo kakve sam oblutke našla. Skoro kao kugla. Savršena. Ipak, svakom od njih nešto nedostaje.

— Taj je zaista lijepo — priznao sam.

— Znaš šta mislim. Tu bi negdje morala biti savršena kamena kugla. Taj kamen bi morao imati i neku izuzetnu moć.

— Zbog čega? Zbog svoje geometrije?

— To je zaista neobično. Stotinama godina, milenijima, more valja ovo kamenje, oblikuje ga i svaki od tih pojedinačnih oblutaka ima mogućnost da postane savršena kugla, ali ja ipak nikad, zaista nisam pronašla takav kamen. A takav jedan, bar jedan, bi morao postojati.

— Imaš ih toliko mnogo na ovoj plaži koji su sasvim blizu — sad sam već i ja skupljao oblutke i razgledao ih.

— Sasvim blizu da, ali nijedan još nije postao kugla. I ta kugla, zamisli, kamen koji je iskoristio krajnju mogućnost, jedan kamen od milijardi, taj bi zaista morao biti izuzetan. On bi morao imati nekakvo zračenje — njeno lice je bilo ozbiljno, ali nisam bio siguran da mi se ne podsmijehuje.

— Hoću li sad prisustvovati predavanju iz magije. Tražiš li možda kameh mudraca ili nešto slično?

— Možda...

— I kad bi ga našla, šta?

— Ništa. Nosila bih ga svuda kao talisman. Mislim da bi mi pomogao. Taj kamen bi morao postati svjestan, nakon tolikog truda prirode, razumiješ. Taj kamen bi imao misao u sebi.

Pomislio sam da ima groznicu, ali, isto tako, da ta groznica prelazi na mene. Zaronio sam i dao se u traganje. Želio sam da joj poklonim talisman. Da bi more izbacilo savršen oblutak, sam kamen mora imati želju. Oblikovanje savršenog, čak i kod tako upornog i preciznog majstora kao što je more, počiva ipak na doradi jedne veličanstvene, ali promašene pustolovine. Svaka velika pustolovina u suštini je upravo to: promašaj. Najednom sam vidio kamen. Gledao sam ga u vodi, kao i toliko drugih, a ipak to je morao biti on. Njegova sivobijela oblina izgledala je upravo savršeno, kao lažna ideja oblutka, napravljena u laboratoriji. Ovaj se porodio sam, kao vrhunac strpljivosti prirode, kao zatočena ideja, vajana vijekovima, u kojoj pulsira samosvijest. Nije li u trenutku dovršenja zazvonio, progovorio? Gledao sam ga i plašio se da gurnem ruku i zgrabim ga. Toliko puta sam već bio prevaren. Međutim, šta je kratki trenutka neodlučnosti prema vječnosti ovoga kamena, koji se ukazao pred mojim očima. Kad mi je ruka uronila u vodu, kamen se za trenutak izgubio. Morao sam sa strahom sačekati da se uznemirena voda smiri. I onda sam ga ponovno ugledao, dotičući ga već vrhovima prstiju. Kakav užas! Kamen je postojao samo sprijeda, samo u onome što se vidjelo iznad pijeska u kojem je počivao. Sve je bilo obmana ozarene vode. Izvadio sam neki crnosivi, nepravilni komad koji sam s razočarenjem okrenuo u ruci i ugledao ponovno svoj savršeni, sivobijeli oblutak. Pomislio sam da se osmjehuje. Osmijeh mu je bio žalostiv. Zapravo, zarobljen, progutan gotovo od mnogo većeg, crnog kamena. Ili mi se to samo pričinjavalo dok sam gledao njegovu savršenu polutku što je virila iz crnog zagrljaja...

— Morsko oko — rekla je Andrea.

— Rekla si da je možda u njemu misao. Ili ljubav?

— A šta je misao nego ljubav?

— Vidiš, izgleda savršeno, ali zarobljen je. Možda je u unutrašnjosti ovog crnog grabljivca i ostalo isto tako savršeno. To bi mogao biti onaj kamen koji tražiš?

— Mogao bi — zamislila se Andrea — a možda unutra i nema ničeg drugog, možda je to samo privid, jedan dio savršenstva kakvih smo našli mnogo na plaži.

— To si ti urekla. Govorila si da su ljubav i smisao jedno te isto. A eto, ta ljubav koja se zbila prije ko zna koliko godina, ta ljubav između dva kamena, posve je zagušila začetak prave misli.

Igrao sam se s prstima na njenoj nozi. Mali prst na lijevoj bio je svinut, podvučen pod ostale, stidljivo skrivene. Izvukao sam ga i poljubio. Bio je posve svinut pod teretom ožiljka, teškog, nakazanog gotovo. Tu je nekad mnogo boljelo, pomislio sam.

— To nije bila ljubav — rekla je odlučno Andrea i povukla nogu.

XXX

Sutradan je Andrea nestala. Ništa nije rekla ni meni, ni Jakobini. Jakobinu to izgleda nije nimalo uznemirilo. Naučila se valjda.

A ja? Ja sam bio bijesan. Neprestano sam u glavi vrtio slike našeg posljednjeg susreta. Pokušavao sam da se sjetim gdje sam je to povrijedio i kako. Ničeg se nisam mogao sjetiti. Sve mi je izgledalo prirodno i, čak, čudesno. Nešto najdraže što sam doživio u životu. Nikad nisam bio tako opušten s nekom ženom, nikad nisam bio tako sam s nekom ženom.

Jakobina je bila u vrtu, među rijetkim biljkama. Na neki čudan način se bavila njima. Počeo sam da zamišljam kako to što je svaki put zatičem kod drugog drveta ili cvijeta ima neko posebno značenje. Zaista, svaki put je bila na drugom mjestu. I izgledala jako zadubljena u ono što radi. Sad se bavila velikim bijelim zvonima što se obarala iznad njene glave, iz gustospletenog zelenog svoda. Iza leđa joj je bilo drvo života.

— Jeste li dobro spavali? — rekla mi je raspoloženo kad me je primijetila.

Osjećao sam se neobično. U nedoumici. Kao neko ko treba razriješiti problem, ali to ne zavisi od njega. Jednostavno, preostaje mu samo da čeka.

— Sigurno ste nešto lijepo sanjali? — prišla mi je Jakobina ljubopitljivo kao da očekuje da ću joj sad, odmah, istog trenutka, ispričati svoj san.

A ja sam zaista usnio neobičan san. I tek kad je ona izrekla svoje pitanje, sjetio sam ga se. Pomislio sam da je možda odškrinula vrata moje sobe i provirila u moj san. Osmijehnuo sam se toj svojoj gluposti.

Zaista, lijepo sam sanjao. To mi se inače ne događa pretjerano često. Valjda ovaj krajolik djeluje na mene. Sve ono što mi se događa ovih dana. Sve je to nekako povezano. — Naglo sam ušutio i prisjećao se sna gledajući i dalje u Jakobinu, koja nije skidala pogleda s mene, kao da pije očima sve te slike koje mi ponovno promiču pred očima.

Andrea i ja smo trčali po pustom žalu. Trčali smo u krug oko nekog zamišljenog središta, a u tom središtu, zakopano u pijesku, nalazilo se **nešto**. To **nešto** je zračilo i dragalo i mene i Andreu, činilo nas je tako bliskim, nismo govorili ništa a razumijevali smo se potpuno, kao da razgovaramo i trčali smo, trčali sve se više približujući tom središtu. Zastali smo i kleknuli.

(Nastavlja se)

SPORTSKI TELEKS

OSIJEK - U disciplini meta divljači u trgu (trčeći vepar) 30+30 metaka seniori u kojoj Jugoslavija nije imala predstavnika pobijedila je reprezentacija Mađarske sa novim svjetskim rekordom koji sada iznosi 1.765 krugova. U pojedinačnoj konkurenciji pobijedio je Mađar Zoltan Keceli sa 592 kruga.

OSIJEK - U disciplini meta divljači u trku (trčeći vepar) 30+30 metaka juniori, u kojoj Jugoslavija nije imala predstavnika, pobijedila je reprezentaciju SSSR-a sa 1741 krugom, što je bolje od evropskog rekorda. U pojedinačnoj konkurenciji pobijedio je strijelac SSSR-a Viktor Siplivets sa 587 krugova.

OSIJEK - Streljačka reprezentacija Jugoslavije u disciplini MK puška standard tri puta 20 metaka seniorke, na prvesntvu Evrope u Osijeku osvojila je deseto mjesto. U pojedinačnoj konkurenciji Biserka Vrbek je sa 573 kruga osma, a Mirjana Jovović je sa istim brojem krugova zauzela deveto mjesto, dok je podbacila Olivera Smiljanić koja je sa 542 kruga bila 38. Pobijedila je reprezentacija Bugarske sa novim svjetskim rekordom koji iznosi 1745 krugova, a u pojedinačnoj konkurenciji trijumfovala je Bugarka Nona Matova, sa 584 kruga.

VIČENCA - U drugom kolu „A" grupe na prvenstvu Evrope u košarci za žene sinoć je reprezentacija Jugoslavije u Vičenci savladala Bugarsku sa 67:66 (37:33). Pred oko 200 gledalaca u dvorani sportova sudili su Pačuha (Poljska), i Šprajcer iz Austrije. Jugoslovenske košarkašice izvojevale su veoma važnu pobjedu na Evropskom prvesntvu. Savladan je najjači protivnik u grupi tako da sada Jugoslavija najvjerovatnije ima sve izglede da osvoji prvo mjesto u grupi, a to znači da će u polufinalu izbjeći okršaj sa Sovjetskim Savezom neprikosnovenim prvakom Evrope.

Najefikasnija: Polona Dornik

TILBURG - U devetom kolu velemajstorskog šahovskog turnira u Tilburgu Polugajevski je pobijedio Romaniština, dok su partije Hibne - Ljubojević, Džindžihašvili - Korčnoj i Majls - timan prekinute. U prekinutoj partiji osmog kola Ljubojević se nalazi pred pobjedom nad američkim velemajstorom Džindžihašvilijem. Stanje na tabeli poslije devetog kola: Majls 4 (2), Himer, Korčnoj i Romaniš po 4 (1), Džindžihašvili, Ljubojević, i Timan po 3,5 (2), Polugajevski 3,5 (1).

PULA - Utakmicama za plasman od petog do osmog mjesta u Medulinu je 11. međunarodni omladinski fudbalski turnir „Trofej Jugoslavije" ušao u finiš. Preostalo je još da se odigra finalna utakmica između Jugoslavije i SR Njemačke, a u borbi za treće mjesto sastaće se: Jugosalvija „B" i Austrija.

FUDBALSKA HRONIKA

BANJALUČKO BUĐENJE

BSK vodi u Regionalnoj ligi - meta mu je prvo mjesto

(Fudbal se s velikim žarom igra u Budžaku, Česmi i Rosuljama; Željezničar najavljuje povratak; BSK želi vrh)

Pitanje kao u kakvom kvizu: koliko fudbalskih klubova egzistira u Banjaluci? Za Borac se zna, takođe za BSK, pa Naprijed, Vrbas, Željezničar, Jelšingrad,.. ali odskora se zna i za Omladinac, Udarnik, Bratstvo... Fudbal se, kao nekad, igra na sve strane, pustio je duboke korijene u mjesnim zajednicama.

Eto, ovi pominjani Omladinac, Udarnik i Bratstvo su klubovi koji u Budžaku, Rosuljama i Česmi okupljaju mlade u svim selekcijama od pionira do seniora. Oko kluba brojni entuzijasti, mladi ljudi koji su samo zbog ljubavi prema sportu postali aktivisti i rade žarom pregalaca. Izgrađeni su lijepi tereni, podignute svlačionice, drugi prateći objekti;, u Budžaku, na stadionu Omladinac, imate osjećaj kao da ste u Diznijevom gradu. Klupska zgrada „ko kutija", uredne svlačionice, male tribine, poligon za rekreaciju... Uskoro će sličan objekt da nikne i u Rosuljama; u Česmi, kao u Budžaku: lijep stadion, na njemu ima sve što treba da ima pravi stadion.

Željezničar sa Predgrađa je klub sa reputacijom. Godinama je bio jedanod vodećih amaterskih fudbalskih kolektiva u Bosanskoj krjaini. Mnogi se sjećaju: Durkalića, Kotramanovića, Ćurića, Kuštrinovića, Mikete, braće Talić, Suljića... te su bile „Željine" perjanice. Onda je nanišla krizna godina, ispalo se iz Krajiške zonske lige, kasnije i iz Međuopštinske lige Banjaluka; danas „Željo" igra u Grupnoj ligi „Vrbas". Dok se posrtalo, pa i živjelo u besparici, mnogi su ostali na stadoinu na Predgrađu. Mučili su muku i čekali bolje dane. U međuvremenu je i dograđivan stadion, podignute su klupske prostorije; život je tekao dalje. Svoj povratak „željezničari" su najavili u Ligi „Glasa", sada im nešto slabije ide u prvenstvu, ali ne treba očajavati. Osjeća se buđenje, neka nova klima u klubu, doći će valjda, i dan povratka u takmičarskom smislu.

BSK je predvodnik banjalučkog „malog" fudbala. Pravi klub! Čsti su i uzdaci: da je BSK organizaciono bio jak kao što je danas, u one drugoligaško vrijeme iz 1968. godine ko zna gdje bi bio kraj generaciji Pavićića, Blagajčevića, Hromatka, Smailagića, Crnomarkovića, Bašića... Bilo pa prošlo, BSK ima cilj da se domogne što više a mjesta u Regionalnoj ligi. Želi sami vrh! Nakon tri kola zasjeo je na čelo. Kapiten Sojtarić, koji i kao tridesetogodišnjak igra mladalačkim žarom, vjeruje da će zajedno sa Čatlakom, Markovićem, Štojnićem... podariti klubu šampionsku titulu.

Na BSK-ov stadion na Čairama vratili su se navijači. „Plavi" su česta tema razgovora u gradu. Veliki bskovac dramski umjetnik Adem Čejvan kaže nedavno: „Svaki Banjalučanin pravi mora biti bskovac „plavi"!

U ovom vakuumu, dok Borac traži put i dok se oko njega lome koplja kako i kuda dalje, dođe kao osviježenje ovo buđenje malih fudbalskih klubova u Banjaluci.

Tomo MARIĆ

KRAJIŠKE OPŠTINSKE LIGE

OPŠTINSKA LIGA LAKTAŠI: REZULTATI 1. KOLA: KADINJANI: Rudi Čajavec - Borac 0:3, MAHOVLJANI: Bratstvo - Signal 4:2, GLAMOČANI: Mladost - Bosna 3:1,

REDOSLIJED: Borac Bratstvo i Mladost po 2 boda, Signal, Bosna i Rudi Čajavec bez bodova. S.G.

OPŠTINSKA LIGA BANJALUKE - REZULTATI 2. KOLA: KARANOVAC: Proleter - Bosna 2:1 (0:0), LAUŠ: Lauš - Nektar 2:1 (1:1), RUIŠTE: Slavija - Kozara 2:2 (2:1), ČELINAC: Partizan - Budućnost 7:0 (3:0)

REDOSLIJED: Partizan i Lauš 4, Nektar, Proleter i Budućnost 2, Kozara, Slavija 1, Bosna, Krupa 0 bodova. Ž.T.

OPŠTINSKA LIGA BOSANSKA DUBICA: REZULTATI PRVOG KOLA: Ravan - Krajina 4:0, Moštanica - Jedinstvo 1:1, Naša krila - Prosara 3:1, Utakmica Pounje - Potkozarje je prekinuta kod rezultata 1:2. M.DŽ.

OPŠTINSKA LIGA SANSKI MOST: REZULTATI 1. KOLA: ZDENA: Polet - Mladost 2: 2, prekid u 85, KOPRIVNA: Trnova - Bratstvo 2:1, KRUHARI: Kruhari - Sana 8:0, OŠTRA LUKA: Zadrugar - Famos 1:1, van konkurencije Borac-Podgrmeč 2:3

REDOSLIJED Kruhari, Polet i Trnova po 2 boda, Famos i Zadrugar po 1 bod, Bratstvo, Mladost, Sana i Borac bez bodova. Ekipa Podgrmeča (juniori) takmiče se van konkurencije. M.D.

PRVA OPŠTINSKA LIGA PRNJAVORA - Rezultati 5. kola: Lišnja: Omladinac-Biseri 1:0, Ilova: Željezničar-„9. maj" 0:4, Smrtići : Polet-čelik 4:3, Prnjavor: Džokeri-Sloboda 2:2, Donja Mravica: Polet - Budućnost 2:0, Konjuhovci: Borik-Spartak 2:3.

Redoslijed: „9. maj" 8, Spartak i Polet (DM) po 7, Željezničar 6, Čelik, Sloboda i Borik po 5, Budućnost, Polet (S) i Omladinac po 4, Biseri 3 i Džokeri 2 boda.

DRUGA OPŠTINSKA LIGA PRNJAVORA- Rezultati 5. kola: Palačkovci: Strijelac-Borusija 1:1, Skakavci: Mladost-Mladost (Š) 1:2, Prnjavor: Lazina voda-Borac (P) 25:0, Ukrinski lug: Gljivara - Junak 1:0, Palačkovci: Sloboda-Partizan 2:2, Šibovska: Borac-Metalac 10:2, Ukrinski lug: Ribnjak-Željezničar 0:3.

Redoslijed: Željezničar 8, Mladost (S), Lazina voda, Mladost (Š) i Borusija po 7, Strijelac, Sloboda i Borac (Š) po 6, Partizan 5, Gljivara 4, Junak i Borac (P) po 3, Ribnjak 1 i Metalac bez bodova. B.R.

OPŠTINSKA LIGA BOSANSKA GRADIŠKA: Rezultati 4. kola: Prosara - Zadrugar 3:2, Mačkovac - Plantaže kalemi 0:2, Mašinski servis - Sloboda 6:1, Omladinac - Biseri 0:1, Torpedo - Vrbaška 3:2, 13 skojevki - Bratstvo 2:1, Bosna - Napredak 2:2 prekinuto.

REDOSLIJED: Torpedo 7, Biseri 6, Bratstvo, Zadrugar, Bosna, Prosara i Plantaže kalemi po 5, Mašinski servis, Vrbaška Omladinac 13. skojevki po 4, Mačkovac 2, Napredak i Sloboda bez bodova. Đ.S.

LIGA MJESNIH ZAJEDNICA - REZULTATI ČETVRTOG KOLA: Borac (C) - Jedinstvo 0:0, Laminci - Grand šampion 1:4, Plantaže - Romanovci 1:1, Mladost - Borac (M) 3:2,

REDOSLIJED: Mladost 7, Grand šampion 6, Borac (M) i Romanovci 5, Borac (C) i Jedinstvo 3, Plantaže 1 i Laminci bez bodova. Đ.S.

MEĐUOPŠTINSKA LIGA BIHAĆA

RASPOLOŽENI STRIJELCI

BIHAĆ - U trećem kolu Međuopštinske fudbalske lige Bihaća strijelci su bili veoma raspoloženi. Derbi susret u Pokoju gdje su igrali Omladinac i Jasenica iz istoimenog mjesta na legendarnom Grmeču, protekao je u izuzetno korektnoj igri. Pobijedio je Omladinac sa 5:1 i ponovo istakao kandidaturu za osvajanje prvog mjesta. Novajlija u ligi Gornje Prekounje iz Bihaća igra zaista izvanredno, pa je i u trećem kolu pobijedio Krila Krajine na njenom terenu sa 3:1. Takođe još za poraz ne zna ni Ostrovica iz Kulen-Vakufa. Sloga iz Kralja deklasirala je takođe novajliju i ligi Radnički iz Krnješe na njegovom terenu. Gomila iz Stijene peticom je ispratila Slogu iz Bosanske Otoke, dok su utakmice u Orašcu, gdje su igrali Ljutoč i Radnički iz Ripča u Kulen-Vakufu između Une i Mladosti iz Bosanskog Petrovca, završen neriješenim rezultatom - 1:1.

REZULTATI 3. KOLA - BIHAĆ: Borik - Ostrovica 1: 2, ORAŠAC: Ljutoč - Radnički (R) - 1: 1, KRNJEUŠA: Radnički - Sloga (K) 2:6, KULEN-VAKUF: Una-Mladost 1:1, BIHAĆ: Krila Krajine - Gornje Prekounje 1:3, POKOJ: Omladinac - Jasenica 5:1, STIJENA: Gomila - Sloga (BO) 5:0, slobodan je bio Napredak iz Golubića.

TABELA

1. Gornje Prekounje	3	3	0	0	5:	2	6
2. Ostrovica	3	3	0	0	8:	4	6
3. Omladinac	3	2	1	0	9:	8	4
4. Jasenica	3	2	0	1	8:	8	4
5. Mladost	2	1	1	0	8:	2	3
6. Napredak	2	1	1	0	5:	2	3
7. Radnički (R)	3	1	1	1	6:	5	3
8. Sloga (K)	1	1	0	0	6:	2	2
9. Gomila	3	1	0	2	6:	3	2
10. Ljutoč	2	0	1	1	1:	4	1
11. Borik	3	0	1	2	3:	7	1
12. Sloga (BO)	2	0	1	1	3:	8	1
13. Una	3	0	1	1	2:	7	1
14. Krila Krajine	2	0	0	2	3:	7	0
15. Radnički (K)	3	0	0	3	4:	16	0

U 4. KOLU SE SASTAJU: KULEN-VAKUF: Ostrovica - Sloga (BO), JASENICA: Jasenica - Gomila, BIHAĆ: Gornje Prekounje - Omladinac, BOSANSKI PETROVAC: Mladost - Krila Krajine, KRALJE: SLoga - Una, GOLUBIĆ: Napredak - Radnički (K), BIHAĆ: Borik - Ljutoč, slobodan je Radnički iz Ripča. D. MUTIĆ

RUKOMETNE DIJAGONALE

Haos morao da dođe

Piše: Pavle ER CEG
urednik „SPORTA

Bez obzira o čemu se pričlo i razmišljalo ovih dana, sve bilješke za naše „dijagonale", poslije Varaždinskog skandala, morale su da budu bačene u vodu. Rukometna organizacija je od subote u haotičnom stanju, prijeti joj raspad - prvoligaši jednostavno ne žele da plaćaju cehove glasačkih igara članova Predsjedništva RSJ! Prema posljednjim informacijama, prvoligaši su riješili da krenu sa ligom bez obzira na posljedice i mimo onoga što traži rukovodstvo rukometne organizacije.

Zna se već, prvoligaši će u četvrtak držati vanrednu konferenciju, koja će vjerovatno dovesti RSJ u pat poziciju. Ili da se povinuje bazi, ili da se definitivno i na djelu manifestuje tužna činjenica da je RSJ bezglava organizacija! Odnosno da su tijelo i glava daleko jedno od drugoga.

Haos je morao da dođe bilo je samo

UZ RUB BOKSERSKE ARENE

Predsjednik ne spušta gard

Piše: Toma HLADNI
urednik „SPORTA"

Američki ratni pukovnik Donald Hal, već u drugom mandatu predsjednik Svjetske bokserske federacije (AIBA), doputovao je u Bukurešt, gdje se od 8. do 18. septembra održava Omladinska šampionat sveta. Nekadašnji amaterski as i nacionalni prvak često obilazi svoju bokserku imperiju: nikad mu nije teško da iz Nju Džersija, gdje je i sjedište Federacije, skokne na neki kontinent i na licu mjesta izvidi situaciju i pomogne ukoliko je pomoć potrebna. Druguje sa ringom više od 50 godina, pa iz zbog toga ga smatraju najupućenijim predsjednikom jednog svjetskog saveza.

Na proputovanju za Bukurešt stigao je i do Budimpešte da bi nastavio razgovore započete još u maju, za vrijeme prvenstva Evrope. U telefonskom razgovoru „vječiti putnik" iznenađeno pita:

KAŽNJENI ISKLJUČENI IGRAČI U GRUPNOJ LIGI „VRBAS"

Postupak protiv Željezničara

BANJALUKA - Na sastanku Disciplinske komisije Međuopštinskog fudbalskog saveza Banjaluka raspravljalo se o incidentima i isključenim fudbalerima u Grupnoj ligi „Vrbas" u prva dva kola. Tako je donesena odluka da se povede disciplinski postupak protiv fudbalskog kluba Željezničar iz Banjaluke zbog slabe organizacije utakmice protiv Poleta i incidenta

(Odjeci varaždinske lakrdije uzdrmali temelje ne baš postojane rukometne kuće)

pitanje vremena kada će godinama tolerisana praksa slobodnih strijelaca, koji su odlučivali o problemima rukometa daleko od svoje baze, lupiti o glavu kao bumerang. Valjda će, poslije ove kataklizme, rukometni sport naći izlaz, prečica je izgleda nova garnitura na čelu RSJ.

Banjalučanima, opet, nije to prvi put, ostaje gorka pouka da ne vrijedi biti dobro organizovan klub, da ne pišu ugovore unaprijed i ne štampaju plakete i rasporede utakmica za čitavo prvenstvo, dogod je ovakvo stanje u rukometu. Previše, brate, odudaraju od rukometne (haotične) svakodnevnice.

Nije možda sve baš crno, čuje se da će u četvrtak vanredno sastančiti Predsjedništvo RS BiH, predsjedavajući Alija Ramić je našao snage da prizna grešku počinjenu u Baraždinu i sam predlaže da RS BiH preispita njegov rad. Kamo sreće da su i ostala sedmorica, koliko juče - postupila na isti način.

Valjda će, to je sad jedina i najvažnija želja, prvenstvo početi u subotu. Dođe li do novih zapleta, rukomet će u ovom „crnom septembru" svog rukovodstva izgubiti svaki ugled, koji su njegovi asovi tokom minulih 15 godina tako sjajno i uspješno podizali ka vrhu jugoslovenske sportske hijerarhije.

(Amerikanac Donald Hal već 50 godina druguje sa ringom i po tome je izuzetak u svijetskom sportu)

— Zar ste u Bukurešt poslali samo trojicu reprezentativaca?! To nije u skladu sa reputacijom jedne bokserske sile. A, vi pripadate, ipak, evropskoj eliti.

Donald Hal nije zabrinut što je od 308 boksera iz Los Anđelesa u pedesetak prešlo u profesionalce. Uglavnom najboljih.

— Desetkovana amaterska arena za samo godinu dana osvježila se novim snagama. To upravo pokazuje da je boks bez obzira na frontalne i bočne napade „puritanaca" i dalje veoma popularan.

Pred Olimpijske igre napadi su zaista bili žestoki. Čak se pojavio i prijedlog da se boks izbaci iz programa. I jekari MOK postavili su uslov — nove mjere humanizacije ili šup — karta! Zaštitne kacige bile su, po svoj prilici, prvi ozbiljniji ustupak. Boks je na jedvite jade privremeno dobio olimpijsko zeleno svjetlo, ali nije isključeno da se i pred sljedeće igre ponovo postavi pitanje — biti ili ne biti.

— Ne vjerujem da će se ubuduće o statusu boksa na olimpijadi tako oštro raspravljati — tvrdi Hal. — Ali, moramo biti spremni. Boks nije opasniji nego mnogi drugi sportovi. To potvrđuju i mnogobrojne statistike o povredama i tragedijama u sportskim arenama. Upoznat sam sa izvještajem specijalne komisije MOK koja je posmatrala sve borbe u Los Anđelesu. Izvještaj je vrlo povoljan. Do Seula vjerujem da ćemo biti sasvim mirni. To, naravno, ne znači da možemo da spustimo gard. Ostajemo u punom borbenom položaju.

— Kompletna američka olimpijska selekcija, sa svih devet osvajača zlatnih medalja, utekla je u profesionalnu arenu. Iduće godine je u Renou seniorski šampionat svijeta. Kako će SAD na svom tlu odbraniti ugled najjače svjetske nacije?

— Već sečeliće tri kompletne reprezentacije. Prosto trče s turnira na turnir, a često se sastaju i sa drugim nacionalnim ekipama. Utisak za start nije mnogo povoljan, ali sam siguran: do maja iduće godine, kada bude da znak za početak svjetskog prvenstva, mlada generacija biće spremna za nove podvige.

GRUPNA LIGA „SANA"

SANSKI MOST — Derbi trećeg kola prvenstva koji je igran u Sanskom Mostu zasluženo je pripao Slobodi, koja je sa 3:0 savladala Ljubiju. **— Sloboda ima izvanredan sastav i nije čudno da smo poraženi. Ne želim da se pravdam, ali zbog radova na renoviranju igrališta nismo mogli redovno trenirati, što je uticalo na našu igru** — kaže **Ibro Budimlić**, trener Ljubije.

U sjenci pobjede Slobode u derbiju ostao je rezultat Rudara, koji je drugi put trijumfovao na gostovanju i sada vodi na tabeli sa šest bodova iz tri utakmice.

SLOBODA — LJUBIJA 3:0 (1:0)

Strijelci: Kuželj, Kalić i Maunić. Sudija: Rizvanović (Prijedor), Gledalaca: oko 150

SLOBODA: Unkić, Šabić, Maličević, Zukić, Kalić, Alihodžić, Maunić, Dedić, Heder, Kuželj, Lasić.

LJUBIJA: Čehić, Huskanović, Kolonić, Islamović, Odobašić (Hasanagić) Tankosić, Avdagić, pašić, mašić, Henić, Iveljić.

MRAKOVICA — KRIVDIĆA BRDO 1:1 (1:1)

Strijelci: Žerić za Mrakovicu i Makelić za Kr. Brdo, Sudija: Novaković (L. Palanka), Gledalaca: oko 50

MRAKOVICA: Mazalica, Kesić, Muratović, Mujkanović, Žerić, Katić, Garibović (Pervanović) Muratović (Š. Crnić), J. Crnić, Blažević, Ahmetović.

KNEŽOPOLJAC — RUDAR 0:3 (0:2)

Strijelci: H. Smailović, Burnić, Badnjević, Sudija: Mirković (Prijedor), Gledalaca: oko 100

KNEŽOPOLJAC: Tica, Lonja, Bučma (Babić), Bakić, Stojnić, Burazor, Kondić, Z. Stojnić, D. Burazor, Đaković, Plavšić (Grbić).

RUDAR: Hadžić, Dobrijević, Smailović, Hodžić (F. Hodžić), Krupić, F. Jahić, Burnić (Badnjević), M. Jahić, H. Smailović, Mi. Jahić, Sekić.

POTKOZARJE — AGINCI 2:2 (1:1)

Strijelci: Vujičić 2 za Potkozarje, Bijelić i Z. Pekić za Agince, Sudija, Selimović (Rakovčani), Gledalaca: oko 50

POTKOZARJE: Kurtović, Handžić, Petković, Stanivuković, Delkić, Bešić, Bajić, Delić, Vujičić, Džubur, Krantić.

AGINCI: Rakić, Malešević, D. Pekić, Z. Pekić, Bijelić, Novaković, Orlić, Vatreš, Radaković, Vujinović, Obućina.

JEDINSTVO — GRMEČ 2:2 (1:0)

Strijelci: Grozdanić 2, za Jedinstvo, Praštalo i Novaković za Grmeč, Sudija: Čanić (Ljubija), Gledalaca: oko 50.

JEDINTVO: Potkonjak, Đurđević, Midžan, Aganović, O. Vidović, Čorokalo, Stojinović, Vujinović, Grozdanić, Čičić, G. Vidović.

GRMEČ: Praštalo, Grbić, Mrđa, Majkić, Novaković, Topić, Praštalo, Stojanović, Inđić, Anić, Pupovac.

KISELJAK — BRATSTVO 0:1
GOMJENICA — RAKOVČANI 1:2

TABELA

1. RUDAR	3	3	0	0	6:1	6
2. AGINCI	3	2	1	0	7:3	5
3. RAKOVČANI	3	2	1	0	4:2	5
4. SLOBODA	3	2	0	1	6:3	4
5. BRATSTVO	3	1	2	0	7:4	4
6. KISELJAK	3	1	1	1	5:5	3
7. MRAKOVICA	3	0	3	0	3:3	3
8. LJUBIJA	3	1	1	1	4:5	3
9. GOMJENICA	3	1	0	2	5:5	2
10. JEDINSTVO	3	0	2	1	3:5	2
11. KNEŽOPOLJAC	3	1	0	2	3:8	2
12. KR. BRDO	3	0	1	2	4:6	1
13. POTKOZARJE	3	0	1	2	3:5	1
14. GRMEČ	3	0	1	2	3:8	1

GRUPNA LIGA „VRBAS"

BANJALUKA — U četvrtom kolu Grupne lige „Vrbas" strijelci su bili raspoloženi. Na šest utakmica postignuto je dvadeset golova, a bez pogodaka završen je susret između Progresa i Sloge. Rezultati ovog kola komentariše **Mirsad Dedić", najbolji igrač Jošlingrada.**

— U ovom kolu postignuti su očekivani rezultati. Najubjedljiviju pobjedu ostvarila je ekipa Jedinstva, koja je savladala Bratstvo sa 5:0. Tim Željezničara, iako je nakon prvog poluvremena vidio sa 2:0, morao se zadovoljiti podjelom bodova u susretu sa Krajišnikom. Jelšingrad je nastavio seriju pobjeda i sigurno je jedan od najozbiljnijih kandidata za najviši plasman. Uspjeh je zabilježio i sastav Omladinca, koji će mnogim ekipama pomrsiti račune. One što zabrinjav u ovoj ligi su česti incidenti i prekidi utakmice. Nakon incidenta u prvom kolu u susretu između Željezničara i Poleta, u ovom je prekinuta utakmica između Slobode i Vrbasa, zbog napda na sudiju Balabana. Sigurno je da će disciplinski organi lige imati mnogo posla.

MLADOST — JELŠINGRAD 1:2 (1:0)

ZALUŽANI — Strijelac: A. Tukarić za domaće, a Žižak i Kajkut za goste. sudija: Zrnić (Banjaluka)

MLADOST: F. Gagula, Štrkić, Aleksić, Ćosić, Todić, L. Gagula, Plazenić, J. Tukarić, Zolenika, Radman, A. Tukarić

JELŠINGRAD: V. Lolić, Žižak, M. Lolić, Beharić, Dedić, Mandić, Teonić, Đoković, Kajkut, Knežević, Dujaković.

KRAJIŠNIK — ŽELJEZNIČAR 3:3 (0:2)

RAMIĆI — Strijelac: Donjak, Nišić, Dojčinović za domaće, a Plavšić 2, i Blagajčević za goste, sudija: Račić (Banjaluka).

KRAJIŠNIK: Savić, Tadić (Ćorković), Malešević, Nišić, Vidović, Jokić, Dojčinović, Rajić, Donjak, Popović, Nišić (Bakić).

ŽELJEZNIČAR: Tešić, Josipović, Mikulčić (Popović), Popović, Blažević, Jusić, Dujaković (Kičić), Filipović, Blagajčević, Cota, Plavšić.

OMLADINAC — GORICA 3:1 (2:1)

BUDŽAK — Strijelci: Popović 2, Ereiz za domaće, a Kos za goste, sudija: Kozić (Banjaluka).

OMLADINAC: Gaković, Naskov, Z. Gagula (Tatarević), Anušić, Vidačković, Selimagić, Ćurković, Popović, Barišić (Torović), Sefić, Eroiz.

GORICA: Hrnić, Bašić (Keleč), Vuleta, Milančić, Kos, Hodžić, Gvoro, Smanja, Ribić, Jorenić, Savčić (Dizdar).

UDARNIK — POLET 1:1 (1:1)

ROSULJE — Strijelci: Stojčević (autogol) za domaće, a Šipka za goste. Sudija: Micev (Banjaluka).

UDARNIK: Jakovljević, Jurić, Ostojić, Čudić, Mitrović, Miletić, Palačković, Spahić, Trboljevac, Kresojević, Pajić (Hamzić).

POLET: Bogdanović, Stojčević, Janjić, Mirković, Z. Dojčinović, M. Dojčinović, V. Šipka (J. Majdandžić), Stijaković, Domić, M. Šipka, Lj. Dojčinović.

PROGRES — SLOGA 0:0

SKENDER VAKUF — Sudija: Imamović (Čelinac).

PROGRES: Madar, Čelić, Vučić, Aleksić, Ralić, Popović, Raljić, A. Glamočić, R. Glamočić (Vučić), Dukić, Đurić (M. Glamočić).

SLOGA: Pezić, Pujić, Valentić, Jurić, Klečina, P. Majdandžić, M. Majdandžić, Bijelić, Stojnić, Vučić (Verić), Idžan.

JEDINSTVO — BRATSTVO 5:0 (2:0)

VRBANJA — Strijelac: Čavka 2, Obradovac 2, Heldić, Sudija: Tunjić (Banjaluka).

JEDINSTVO: E. Juklen, Karat, Reis, Heldić, Memić, H. Mahmutović, Čavka, I. Mahmutović (Lulić), Obradovac, Ligić, Čavka.

BRATSTVO: Majstorović, Tatić, Jarčević, Marić, Pejaković, Lipovac, B. Juklen, Živanović, Ojdanić, Klindić, Jarčević.

SLOBODA — VRBAS 1:1 (1:0)
(prekid u 80. minuti)

TABELA

1. Jelšingrad	4	4	0	0	7:1	8
2. Omladinac	4	2	1	1	8:3	5
3. Udarnik	4	2	1	1	7:4	5
4. Polet	4	2	1	1	6:3	5
5. Sloga	4	2	1	1	4:2	5
6. Jedinstvo	4	2	0	2	9:8	4
7. Progres	4	1	2	1	4:3	4
8. Krajišnik	3	1	1	1	6:6	3
9. Željezničar	4	1	1	2	5:7	3
10. Vrbas	3	1	1	1	4:6	3
11. Gorica	4	1	1	2	5:8	3
12. Sloboda	3	1	0	2	2:4	2
13. Mladost	4	0	2	2	3:7	2
14. Bratstvo	3	0	0	3	0:9	0

IDUĆE KOLO: BUDŽAK: Jelšingrad — Omladinac, Česma: Bratstvo — Mladost

IVANJSKA: Sloga — Jedinstvo, ŠEHER: Vrbas — Progres, PREDGRADE: Željezničar — Sloboda, RAMIĆI: Polet — Krajišnik, ŠIPOVO: Gorica — Udarnik.

Ž. TICA

GRUPNA LICA „LIJEVČE"

BOSANSKA GRADIŠKA — „Vruće" je bilo u Bosanskom Aleksandrovcu, gdje je slabim suđenjem sudija Gigović isključio dvojicu igrača Sloge iz Trna, a po tvrđenju delegata goste je oštetio nedosudivši jedanaesterac. Ljedno za sudiju Gigovića je ubilježena slaba ocjena od delegata i predstavnika obje ekipe. Komšijski derbi u Rovinama pripao je starijim Dubravama, koje su uz Slogu iz Srpca i dalje bez poraza. Raduje činjenica da su strijelci bili efikasni postigavši ukupno 28 golova, odnosno četiri po utakmici.

POTKOZARJE (BA) — SLOGA (T) 2:2 (1:1)

BOSANSKI ALEKSANDROVAC.— strijelci: Štupar i Smiljanić za Potkozarje, a Cota i Momić za Slogu, sudija: Gigović (Trebovljani) gledalaca: 300.

POTKOZARJE: Todorović, Z. Štupar, Lakić, Sajić, Šorak, Suručić (Smiljanić), Atanacković, Kovač, R. Štupar, Petković, Tadić.

SLOGA: S. Orlovac, Cota, Vukojević, Grizelj, Vodović, Kodžoman, I. Lagundžija (Momić) I. Orlovac, A. Lagundžija, Račić, Kosić.

VETERANI — MLADOST (L) 2:4 (1:1)

BOK JANKOVAC — strijelci: Duraković i Timarac za Veterane, Kozak 2, S. Novaković i Đukić za Mladost, sudija: Borojević (Jablan), gledalaca: 150.

VETERANI: Šepić, Raca, Đurić, Kovačević, Đogić, Timarac, Tomazić, Rizvanović, Ilić, Duraković, Parać.

MLADOST: Trivunić, R. Novaković, Rakić, Z. Bbić, B. Babić, Smiljanić, V. Novaković, Kozak, Đukić, B. Trivunić, S. Novaković

RATAR — BRATSTVO (P) 3:1 (1:0)

STARA TOPOLA, strijelci: Šmitran, Stijaković i Trkulja za Ratar, a Babić za Bratstvo, sudija: Božić (Bosanski Aleksandrovac gledalaca: 200.

RATAR: Stijaković, Kozić, Kecman, Todorović, Kukrić, Gligorić, Vidović, Gajić, Šmitran, Mirjanić, Vukelić

BRATSTVO: Lepir, Grabić, Vučenović, Tomić, Ćosić, Vranić, Gavranović, Nježić, Babić, Ivanović, Sarajlić

ŽUPA — BRATSTVO (O) 1:1 (1:0)

KRIŠKOVCI — strijelci: Kavržić za Župu, a Softić za bratstvo, sudija: Marić (Srbac), gledalaca: 100

ŽUPA: Bundal, Crnadak, Vrhovac, Radeljić, Dobrljac, Guduraš, Kavržić, Popović, Vranješ, Jakovljević, Borovnica

BRATSTVO: Z. Huremović, Lojić, Tahić, Škorić, S. Huremović, Dž. Huremović, SOftić, Alijatić, Kupinić, Imširević Dajić

SLOGA (S) — POTKOZARJE (D) 3:2
MLADOST (B) — TERMAL 3:3
VIHOR — DUBRAVE 0:1

TEBELA

1. Sloga (S)	3	3	0	0	10: 2	6
2. Dubrave	3	3	0	0	9: 1	6
3. Župa	3	1	2	0	4: 3	4
4. Mladost (B)	2	1	1	0	6: 4	3
5. Mladost (L)	3	1	1	1	6: 6	3
6. Sloga (T)	3	0	3	0	5: 5	3
7. Potkozarje (BA)	3	1	1	1	3: 4	3
8. Ratar	3	1	1	1	5: 8	3
9. Vihor	3	1	0	2	4: 4	2
10. Potkozarje (D)	3	1	0	2	4: 5	2
11. Bratstvo P	3	0	2	1	4: 6	2
12. Bratstvo (O)	2	0	1	1	1: 4	1
13. Veterani	3	0	1	2	4: 8	1
14. Termal	3	0	1	2	4:11	1

U četvrtom kolu igraju: Bratstvo (P) — Mladost (L), Bratstvo (O) — Veterani, Termal — Župa, Potkozarje (D) — Mladost (B), Dubrave — Sloga (S), Sloga (T) — Vihor, Ratar — Potkozarje (BA)

D. STARČEVIĆ

koji se dogodio po isteku 90 minuta igre. Klub je dužan da dostavi izjavu u vezi sa ovim neredima, a takođe u njegov član **Mladen Kalabić**, kome suspenzija teče od 6. septembra. Isključenom fudbaleru Poleta **Darku Brikuću** na istoj utakmici suspenzija teče takođe od 6. septembra. Zatražen je i izvještaj Stanice milicije „Budžak" u vezi sa neredima poslije meča.

Ivica Lopar, član Krajišnika iz Ramića, zbog isključenja u utakmici protiv Bratstva iz Česme, kažnjen je zabranom igranja na dvije prvesntvene utakmice, **Vladimir Majdandžić**, član Sloge iz Ivanjske zbog isključenja u susretu porotiv Udarnika, sa tri utakmice neigranja. Takođe je pokrenut postupak i protiv Fudbalskog kluba Jedinstvo zbog loše organizacije utakmice prvog kola.

Pet klubova: Gorica, Jedinstvo, Udarnik, Polet i Mladost ako do 5. kola prvenstva ne otklone nedostatke na svojim stadionima, na njima neće moći uopšte igrati prvenstvene mečeve.

M.J.

POD LUPOM

MEĐUOPŠTINSKA LIGA BANJALUKA

PET MINUTA... POSLIJE UTAKMICE

LIJEVČE — MLADOST 2:1

Goran Paspalj, igrač Lijevča:
Prvo poluvrijeme ekipa Mladosti je bila bolja, a već od samog početka nastavka preuzeli smo inicijativu i zasluženo osvojili nove bodove.

Nermin Halilović, igrač Mladosti:
— Čestitam ekipi Lijevča na zasluženoj pobjedi.

OMLADINAC — JEDISNTVO 3:1

Muharem Čaušević, trener Jedinstva:
I pored inicijative koju smo imali, nesretno smo izgubili ovaj susret zbog grešaka odbrane i golmana.

Adem Babović, trener Omladinca:
Pobijedili smo zasluženo, ali je rezultat zalaganja svih fudbalera. Gosti su se predstavili kao kvalitetan kolektiv.

OBRADOVAC — ŠATOR 2:1

Adem Ramić, trener Obrdovca:
— Teško je bilo izaći nakraj sa odličnom ekipom gostiju. Ipak, po šansama koje smo imali mislim da su bodovi pripali boljoj ekipi.

Boro Jovičić, trener Šatora:
— Zaslužena pobjeda domaćih u utakmici gdje su pretjerali sa oštrinom, pačak i prelazili granice dozvoljenog.

SLOBODA — „RADE LIČINA" 1:0

Miloš Conjić, trener Slobode:
— Zaslužena pobjeda u izuzetnoj korektnoj igri oba sastava.

Miroslav Dakić, kapiten „Rade Ličine":
— Obje ekipe su igrale fer, ali je sudija kod prvog gola pogriješio. Prije toga bio je faul nad golmanom Lovrićem.

NAPRIJED — SLOGA 0:0

Osman Memić, bek Naprijeda:
— Igrali smo ispod svojih mogućnosti i gosti zasluženo nose bod. Naši napadači nisu stvorili šanse iz koje bi postigli pobjedu.

Miro MALETIĆ, kapiten Sloge:
— Zasluženo smo osvojili bod, ali nismo zadovoljni suđenjem Jeftića koji je oštetio obje ekipe. Bila je ovo korektna utakmica, a isključenja su prestroga.

OMARSKA — BRATSTVO 2:0

Zoran Smileski, trener Omarske:
— Zadovoljan sam rezultatom, gosti su jak i uigran sastav.

Ratko Buvač, trener Bratstva:
Bolji je zaslužno pobjedio. Međutim, sudija nije bio na visini zadatka, jer prvi gol je bio iz nedozvoljene pozicije.

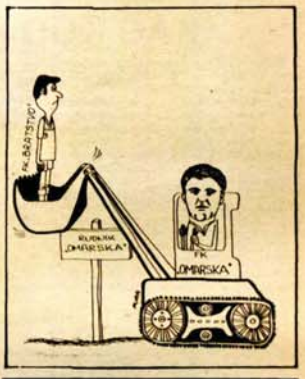

NAJBOLJI SASTAVI

„A" TIM"

Jerbić (Sloga) 8, Lisica (Lijevče) 8, Rosić (Omarska) 8, E. Čano (Sloboda) 8, N. Andžić (Omarska) 8, Nušinović (Mladost) 8, Mijatović (Omarska) 8, Z. Romanić (Omarska) 8, Delić (Trgoprodaja) 8, M. Romanić (Omarska) 9, Paspalj (Lijevče) 9.

„B TIM"

D. Andžić (Omarska) 8, R. Krecelj (Omarska) 8, Heremić (Sloboda) 8, F. Jakupović (Bratstvo) 8, Medić (Omladinac) 8, Mehmedović (Bratstvo) 8, Maletić (Sloga) 8, Savić (Trgoprodaja) 7, S. Krecelj (Omarska) 8, Beharić (Naprijed) 7, Halilović (Mladost) 8.

LISTA STRIJELACA

3 gola: Beharić (Naprijed), Turšić (Šator), Anušić (Rade Ličina"), S. Krecelj (Omarska), Paspalj (Lijevče)

2. gola: Vojvodić ("Rade Ličina"), Popović (Mladost), Šponja (Šator), Zgonjanin, Delić (Trgoprodaja), Jungić (Sloga), S. Bešić (Obradovac)...

KOŠARKA — KRAJIŠKA REGIONALNA LIGA

BORAC — KOMBINAT KRAJINA 59:9 (27:37)

SUDIJE: Popović i Zukanović.

BORAC: Kecman 3, Macanović 5, Materić 12, Trikić 2, Javora, Zrolić 25, Markovniković 12, Bosnić, Marčeta.

KOMBINAT KRAJINA: Miljuš 15, Majstrović 9, Mešić 13, Hamzić, Stojić, Begić 2, Mujić, Zorić, Kišmić, Gračanin 2, Medenica 40, Orešković 8.

TITOV DRVAR — Bišćani ruše sve prepreke, a poslije pobjede u susretu sa Borcem i poraza BSK-, stekli su nedostižnu prednost i sada misli mogu usmjeriti ka Republičkoj ligi.

SLOBODA (MG) — PLIVA 55:93 (28:45)

SUDIJE: Bubalo i Sarajlić.

SLOBODA: Vasić, Seferović 4, Čulum 14, Kovačević, Herenić 3, Ljubinac 5, Kačar 2, Cano 3, Heganović 4, Omerspahić 20.

PLIVA: Prole 6, Drljača 18, Sakan 8, Pačavar 2, Gromila 6, Firić 2, Topić 8, Mašić 10, Aganović 8, Hadžiosmanović 21, Zijalo 6.

MRKONJIĆ—GRAD — U komšijskom susretu gosti iz Jajca cijelim tokom susreta imali su potpnu inicijativu, stalno vodstvo, tako da nijednoga trenutka nije bilo sporno pitanje pobjednika.

„R. LIČINA" — SANA 75:76 (44: 29)

SUDIJE: Radić i Pečanac.

„RADE LIČINA": Despanić 9, Osmančević 8, Mičić 4, Konstantinović 14, Slamnjaković, Zagorac 11, Danilović 15, Kasapović 6, Dojčinović 8.

SANA: Kesić 30, Talić 20, Stepić, Stanić, Šabić 2, Ačić, Praštalo 12, Babić 2, Jakupović 10, Bilbija, Hrnčić, Milosavljević.

BANJALUKA — Studenti nastavljaju seriju poraza: ni u susretu sa Sanom kao domaćini, nisu osvojili bodove. U prvom poluvremenu „R. Ličina" je imao 17 poena prednosti, očekivala se ubjedljiva pobjeda, a onda su Sanjani finiš učinili dramatičnim, izjednačili su rezultat, da bi Jakupović dvije sekunde prije završetka susreta iz slobodnog bacanja postigao pobjedonosni poen.

ŠATOR — BSK 76:55 (38:18)

SUDIJE: Jakovljević i Husić.

ŠATOR: Duganhodžić, Petrović 4, N. Hodžić, Krčmar 9, Subašić 15, Đukić, V. Ćurković, M. Ćurković, P. Ćurković 19, K. Hodžić 27.

BSK: Šućur, Puhalić 3, Kondić 7, Radošević 11, Pajić, Dobraš 22, Gašpar, Ćovičković, Karalić 7, Vučković 6.

GLAMOČ — Košarkaši Šatora nižu pobjede, iznenadili su i BSK jednog od kandidata za prvo mjesto. Odluka o pobjedniku pala je već u prvom poluvremenu: domaćin je stekao prednost od 20 poena i znalački sačuvao vodstvo i - pobjedu.

SLOBODA (BN) — POTKOZARJE 94:91

TABELA

1. K. Krajina	13	13	0	1400: 901		26
2. BSK	13	13	3	1110: 948		23
3. „R. Ličina"	13	8	5	1089:1006		21
4. Sloboda (BN)	13	7	6	1135:1071		20
5. Potkozarje	13	6	7	1063:1033		19
6. Borac	13	6	7	1014:1067		19
7. Šator (—1)	13	6	7	869: 859		18
8. Pliva	13	5	8	933:11	25	18
9. Sana	13	4	9	9 2	2:1086	17
10. Sloboda (MG)	13	0	13	87	2:1311	13

SLJEDEĆE KOLO (14.9.): Kombinat Krajina - Sloboda (BN), Pliva - Borac, BSK — „Rade Ličina", Sana - Sloboda (MG), Potkozarje - Šator.

REPUBLIČKA LIGA — ŽENE — GRUPA ZAPAD

NOVLJANKE PRVE

BANJALUKA — Košarkašice su završile takmičenje: najzadovoljnija je Sana iz Bosanskog Novog, koja je prema očekivanju osvojila titulu prvaka grupe i sada je očekuju kvalifikacije za naslov republičkog prvaka i plasman u Drugu saveznu ligu.

Završiti takmičenje bez poraza znači superiornost u odnosu na druge ekipe, a košrkašice trenera Azema Ibrišimovića, su pokazale najviše i zasluženo osvojile titulu prvaka.

Mladost iz Prijedora je najprijatnije iznenađenje. Drugo mjesto, samo dva poraza i to u susretu sa Sanom, potvrda je vrijednosti Prijedorčanki i njihovog stalnog napredovanja. Najviše je razočarala Dervneta; do ovog prvenstva uvijek prva, sada se morala zadvoljiti s četvrtim mjestom. Istina, u Derventi je izvršena smjena generacija i treba se nadati da će Dervneta uskoro povratiti izgubljene pozicije.

REZULTATI 10 (POSLJEDNJEG) KOLA: Bosanski Aleksandrovac: Potkozarje-Sana (BN) 41:58, Bihać: Kombinat Krajina-Sana (SM) 54:22, Derventa: Derventa-Mladost 26:49.

TABELA

1. Sana (BN)	10	10	0	767:4	2 2	20
2. Mladost	10	8	2	613:411		18
3. K. Krajina	10	5	5	5 29:565		15
4. Derventa	10	4	6	488:414		14
5. Potkozarje	10	3	7	454:555		13
6. Sana (SM)	10	0	10	307:690		10

ZONSKA LIGA BANJALUKA

KAO KOD KUĆE

BANJALUKA — Iako su u proteklom kolu tri ekipe u gostima zabilježile pobjede, većih iznenađenja nije bilo. Istina, uzbuđenja nisu izostala, prije svega u Bosanskoj Dubici, Bosanskoj Kostajnici i Vrbanji. Rekordnu pobjedu u ovom kolu zabilježili su košarkaši Mladosti iz Prnjavora, a lako do bodova je došlo Bratstvo i lider prvenstva, Mladost iz Kotor-Varoša.

REZULTATI 15. KOLA: Nova Topola: Lijevče - Bratstvo 54:82 (33:39), Bosanska Dubica: Una - Čelinac 74:68 (40:32), Gornji Podgradci: Sloga - Mladost (KV) 70:93 (23:50), Prnjavor: Mladost - BSK 119:55 (63:20), Vrbanja: Partizan - Mrakovica II 60:67 (40:33), Bosanska Kostajnica: Partizan - Kozara 98:104 (44:53).

TABELA

1. Mladost (KV)	15	15	0	1385:1185	30
2. Kozara	15	12	3	1108:1031	27
3. Partizan (V)	15	11	4	1176:1081	26
4. Una		15	105	1250:1017	25
5. Čelinac	15	10	5	1233:1095	25
6. Mladost (P)	14	9	5	1141:1058	23
7. Bratstvo	15	6	9	1101:1059	21
8. Mrakovica II	15	4	11	1034:1058	18
9. BSK II	14	3	11	953:1123	17
10. Partizan (BK)	15	2	12	907:1163	16
11. Sloga	14	4	10	826:1187	17
12. Lijevče	14	2	12	753:1023	16

SLIJEDEĆE KOLO (15.9.): Kozara - Sloga, Mladost (KV) - Lijevče, Bratstvo - Una, Čelinac - Partizan (V), Mrakovica II - Mladost (P), BSK II - Partizan (BK).

ZONSKA LIGA BIHAĆ

MLADOST VODI

BIHAĆ — Nakon 11 odigranih kola u prvenstvu Zonske košarkaške lige Bihać vodi Mladost iz Bosanskog Petrovca sa 21 bodom. Mladost je pred svojom publikom pobijedila ekipu Uzora iz Ključa sa 91:68. Sasvim je sigurno da Petrvčani neće propustiti šansu da već naredne sezone igraju u Regionalnoj košarkaškoj ligi.

REZULTATI 11. KOLA: ŠIPOVO: Krila - Krajišnik 83:45, BOSANSKI PETROVAC: Mladost - Uzor 91:68, BOSANSKI NOVI: Sloboda II - Zdrelovac 0:20 (bez borbe), BOSANSKA KRUPA: Bratstvo - 25. maj 71:70.

TABELA

Mladost	11	10	1	871:640	21
Pliva	11	8	3	716:610	19
25.maj	11	7	4	81 2:7 26	18
Uzor	11	6	5	933:701	17
Bratstvo	11	5	6	696:647	16
Zdralovac(-1)	11	6	5	645:661	16
Krajišnik (-1)	11	1	10	5 25:793	11
Sloboda II	11	0	11	0: 2 20	0

U 12. kolu se sastaju BOSANSKO GRAHOVO: Zdralovac - Bratstvo, CAZIN: B 25. maj - Mladost, KLJUČ: Uzor - Pliva.

BORAC SE VRATIO IZ TRNOVA

USPJEŠNE PRIPREME

BANJALUKA — Košarkaši Borca vratili su se sa semodnevnih priprema koje su imali u Trnovu, planinskom mjestu 40 km udaljenom od Sarajeva.

- Uslovi za rad bili su odlični, sve se odvijalo po planu, tako da smo od priprema imali velikku korist. Jedina nezgoda je povreda Sojtarića rekao nam je trener **Đorđe Mikeš.**

Borac je iskoristio priliku i u Sarajevu odigrao tri prijateljske utakmice. Prvi susret imao je sa ekipom Sarajeva i Banjalučani su zabilježili visoku pobjedu - 116:68. U tom susretu strijelci su bili: Vuković 24, Sojtarić 23, Drljača 20, Danilović 20, marić 12, Adamović 12, Stojaković 4, Žižić 2. Nakon toga uslijedilo je odmjeravanje snaga sa ekipom Novog Grada, gotovo sigurnim prvakom Regionalne lige i učesnikom u Republičkoj ligi. Borac je pobedio rezultatom 106:92, a koševe su psotigli: Drljača 28, Bečić 2, Žižić 2, Adamović 15, Vuković 23, Marić 16, Danilović 16. Posljednju provjeru Borac je imao sa Igmanom. I u tom susretu Banjalučani su zabilježili pobjedu - 95:86. Koševe za Borac postigli su: Stojaković 4, Drljača 27, Bečić 5, Vuković 23, Adamović 13, Danilović 24.

Do starta u Republičkoj ligi preostalo je nešto više od mjesec dana i taj period iskoristiće se za odigravanje utkamica.

E.G.

ZAVRŠEN MEMORIJALNI SPUST „HOTIĆ—ISLAMOVIĆ" NA UNI

ADA BEZ PREMCA

BOSANSKI NOVI — Na drugom poredu kajak-kanu spustu „Memorijal Hotić-Islamović", održanom u Bosanskom Novom, najviše uspjeha imali su domaćini. Oni su na ovom takmičenju, posvećenom asovima Dervišu Dedi Hotiću, nekadašnjem državnom reprezentativcu i Hazimu Islamoviću dugogodišnjem treneru i utemeljivaču kajakaškog sporta u Bosanskom Novom, na vodenoj stazi dugoj sedam kilometara osvojili prva mjesta u seniorskoj pionirskoj i pojedinačnoj konkurenciji i tako postali ukupni pobjednici te sportske priredbe.

Pored domaće Ade, koja je organizator turnira, učestvovale su još ekipe Mladost iz Zavidovića, Vrbas iz Banjaluke Slavija iz Zagreba i Neretva iz Mostara. U juniorskoj konkurenciji od Adinih mladića bili su bolji kajakaši iz Zavidovića. Njabolji senior na stazi od Rakana do Bosanskog Novog bio je Kemal Arnautović, a njegov brat Jusuf Dizdarević, takođe član Ade, stigao je drugi. Mensur Saletović iz Zavidovića bio je treći. Haris Domuzin iz novljanske Ade prvak je u juniorskoj konkurenciji, a dvojica kajakaša zavidovićke Mladosti, Amir Muratagić i Marin Bartolović, plasirali su se na drugo, odnosno treće mjesto. U pionirskom nadmetanju Ivan Stefanov i Omer Abazagić iz Kajak-kanu kluba Ada kroz cilj su prošli prije ostalih, a odmah iza njih Mario Jurić iz Zavidovića.

Zanimljivo je istaći da su nekadašnji proslavljeni asovi ovog sporta Banjalučanin Rauf i Zlatan Ibrahimbegović i Zagrepčanin Zdravko Dumara, na cilj stigli među posljednjima.

Ovaj kajak-spust i sječanje na rano preminule Dedu i Hazima pomogli su financijski pored glavnog pokrovitelja, Radne organizacije „Lignošper" i ugostitelji-vlasnici novljanskih kafića „Devetka", „Gool", „Picerija" „MS" i „Derdan". Sve pohvale i organizatorima-marljivim članovima Kajakaškog kluba Ada za besprijekornu organizaciju takmičenja.

F. KORAJAC

SPORTSKE IGRE ZDRAVSTVENIH RADNIKA BANJALUČKE REGIJE

DOMAĆIN NAJUSPJEŠNIJI

BANJALUKA — Na sportskim igrama zdravstvenih radnika regije Banjaluka nastupilo je više od 350 sportista iz Prijedora, Bosanske Gradiške, Jajca, Sanskog Mosta, Mrkonjić-Grada, Ključa, Laktaša, Srpca, Prnjavora i Banjaluke. Muškarci su se na terenima sportskog poligona u „Boriku" borili u šest, a žene u pet disciplina.

U ukupnom poretku najuspješniji je bio domaćin, Dom zdravlja iz Banjaluke. Njegovi takmičari su osvojili 100,5 bodova. Drugi je Kliničko-bolenički centar Banjaluka sa 95, a treći Medicinski centar iz jajca sa 66,5 bodova. U malom fudbalu najuspješniji su bili radnici Bolnice Prijedor, drugi je Kliničko-bolnički centar Banjaluka, dok su treće mjesto podijelili domovi zdravlja iz Banjaluke i Prnjavora. Stonoteniseri iz Laktaša predvođeni izvanrednim Veliborom Dračinom nisu imali dostojnih protivnika, sigurno i ubjedljivo su osvojili prvo mjesto, ispred radnika domova zdravlja iz Banjaluke i Prnajvora. U takmičenju pružanja prve pomoći prvo mjesto ravnopravno su podijelili Kliničko-bolnički centar i Dom zdravlja iz Banjaluke, te Dom zdravlja iz Laktaša.

REDOSLIJED: malf fudbal: 1. Bolnica Prijedor, 2. Kliničko-bolnički centar Banjaluka, 3. I 4. Dom zdravlja Banjaluka i Dom zdravlja Prijedor. Streljaštvo: 1. Dom zdravlja Banjaluka, 2. KBS Banjaluka, 3. Bolnica Prijedor. Odbojka: 1. Dom zdravlja Banjaluka, 2. KBC Banjaluka, 3. Bolnica Prijedor. Šah: 1. KBC Banjaluka, 2. Mrkonjić-Grad, 3. Sanski Most. Stoni tenis: 1. Laktaši, 2. Dom zdravlja Banjaluka, 3. Prnjavor. Žene, odbojka: 1. KBC Banjaluka, 2. Bosanska Gradiška, 3. Laktaši. Šah: 1. Dom zdravlja Banjaluka, 2. KBC Banjaluka, 3. Bosanska Gradiška. UKUPNI POREDAK: 1. Dom zdravlja Banjaluka 100,5 bodova, 2. Kliničko-bolnički centar Banjaluka 95, 3. Medicinski centar Jajce 66,5 bodova.

M. JOKSIMOVIĆ

DRUGA SAVEZNA LIGA — GRUPA ZAPAD

DVIJE POBJEDE U JEDNOM DANU

ŠAH

● U prijepodnevnim nastavcima šahisti „Nikice Pavlića" osigurali pobjedu protiv Subotičana, a u trećem kolu vode sa 7,5:1,5 protiv Radničkog iz Bajmoka, uz jednu prekinutu partiju ● Vodi ekipa Montinga

PULA, 10. septembra - REZULTATI TREĆEG KOLA: „Nikica Pavlić" - Radnički (Bajmok) 7,5:1,5 (1), (seniori: Filipović - Vujović remi, S. Mihaljčišin - Dimitrijević remi, Šibarević - Nikolić 1:0, Lakić - Popov prekinuto, Malešević - Cvjetković 1:0, Komić - Novoth 1:0, šahistkinje: Kržišnik - Bukić - Božović 1:0, Jokanović - Đukić, remi; omladinci: Novković - Juketić 1:0, Lekić - Subašić 1:0), Iskra (LJ) - Murka 2:5 (3), Spartak - Kvarner 2:3 (5), Novosadski šahovski klub - Iskra (b) 3,5:3,5 (3), Monting - Partizan 5:3 (2) i Tuzlanski šahovski klub - Metalac 3:3 (4).

REZULTATI PREKINUTIH MEČEVA IZ DRUGOG KOLA: Kvarner - Novosadski šahovski klub 7:4, Partizan - Iskra (LJ) 8,5:2,5, Murka - Radnički 8:3, Nikica Pavlić - Spartak 5,5:3,5 (1), Filipović - Raičević ponovo prekinuto u remi poziciji; Malešević - Mukić 1:0, Novković - Jesenski remi, Lekić - Jurček 1:0), Iskra (B) - Tuzlanski šahovski klub 4,5:6,5, i Metalac - Monting 4:7.

STANJE NA TABELI NAKON TREĆEG KOLA: Monting 19 (2 poena), Tuzlanski šahovski klub 16,5 (4), Nikica Pavlić 16,5 (2), Partizan 16 (2), Novosadski šahovski klub 15 (3), Kvanrer 14 (5), Spartak 13,5 (6 poena itd).

U vodstvu se nalazi ekipa zagrebačkog Montinga, ali je situacija na tabeli dosta neizvjesna zbog velikog broja prekinutih partija.

Nakon visokog poraza u prvom kolu protiv Novosađana Banjalučani su se trgnuli i u naredna dva susreta zabilježili dvije visoke pobjede, nakon čega su zauzeli treću poziciju na tabelu. U susretu protv ekipe Radničkog iz Bajmoka, nakon prvih pat sati igre, vode visokim rezultatom 7,5:1,5, uz jednu prekinutu partiju u kojoj se očekuje neriješen ishod, što će im uz poen bonifikacije, donijeti rekordnu pobjedu od 9:2. Junaci pobjede bili su seniori **Šibarević, Malešević i Komić,** šahistkinja **Vera Kržišnik - Bukić** te omladinci **Novković i Lekić.** Pravo otkrovenje u dosadašnja tri kola predstavlja nastup i igra poletarca **Dušana Lekića** koji je zabilježio tri pobjede i ima trenutno najbolji pojedinačni rezultat.

Nakon trećeg kola ovdje su doputovale i ekipi se pridružile iskusne takmičarke **Mina Karabegović, i Branka Memon,** dok se u Banjaluku, zbog obaveza u školi, vraća **Nataša Jokanović.** Ona je u tri nastupa sakupila 1,5 poen i uspješno je obavila zadatak koji je joj povjerio kapiten Milenko Šibarević.

Sinoć je ekipa „Nikice Pavlića" igrala protiv ljubljanske Iskre, dok se u današnjem petom kolu (srijeda), sastaju sa Murkom iz Lesca. Sutra je slobodan dan i igraće se prekinute partije iz prethodnih kola.

Nikola LAKIĆ

POČINJE REPUBLIČKA LIGA — ZAPAD

KVALITET I NEIZVJESNOST

U nedjelju se igra prvo kolo Republičke lige - grupa Zapad. Dvanaest klubova sa područja Bosanske krajine, kroz 11 prvenstvenih kola treba da riješi pitanje pobjednika, koji će steći pravo učešća u kvalifikacijama za Drugu saveznu ligu. **Uz prošlogodišnji sastav Liga, banjalučke klubove „Petar Mećava", „Rade Ličina", „Braća Mažar" i „Jelšingrad", bihaćko Bratstvo, „Jajce", ljubljski Rudar i „Mladost" iz Glamoča igraće novi članovi „Pobjeda" iz Ključa, „Borac" iz Titovog Drvara, „Željezničar" iz Dobrljina kod Bosanske Kostajnice, te „Čajavec" koji se nije uspio održati u drugoligaškom društvu.**

Tri najbolje plasirane ekipe postaće članice jedinstvene republičke lige čije je formiranje predviđeno iduće godine, dok će se četiri kluba sa dna tablice preseliti u niži rang, odnosno pet ukoliko prvak ne izbori plasman u Drugu ligu. Kao što je to i do sada bila praksa igraće se po jednostrukom kružnom sistemu (Berger), uz pridržavanje pravila za ekipna takmičenja Šahovskog saveza Jugoslavije.

Očekuje se kvalitetno prvenstvo u kome je pitanje prvaka vrlo neizvjesno. Poznavaoci krajiškog šaha kao najozbiljnije kandidate za vrh tablice pominju „Čajavec", „Jajce", „Bratstvo" i „Radu Ličinu". Prošlogodišnji prvak i učesnik u kvalifikacijama za Drugu ligu „Petar Mećava" je znatno oslabljen prelaskom majstorskih kandidata Talića i Mačkića, te šahistkinja Ćatićeva i Semizove u redove „Čajaveca". Već u prvom kolu iz pomenute četvorke sastaju se „Čajavec" i „Rade Ličina".

N.D.

OTVORENO PRVENSTVO „RUDIJA ČAJAVECA"

JURAČIĆ I ROKNIĆ

BANJALUKA — Na otvorenom pojedinačnom šahovskom prvenstvu SOUR-a „Rudi Čajaveca" nastupio je 21 šahista iz svih radnih organizacija unutar složene organizacije udruženog rada. Turnir je imao kvalifikacioni karakter, a četvorica najboljih pojedinaca sačinjavaće ekipu „Čajavec" na radničkoj olimpijadi Jugoslavije, koja će se održati u Puli. Na ovom takmičenju nisu nastupili članovi prve ekipe „Rudija Čajaveca" a turnir je igran u sedam kola po švajcarskom sistemu.

Nikola Juračić: dioba prvog mjesta

REDOSLIJED: Roknić i Jurančić po 5,5, Miličević Vučenović, Ćorković i Paštar po 5, Guzijan i Šarević 4,51. Javor, Ćorda, Maglov i Zlokapa po 3,5, Malčić, Dobraš i M. Jvor po 3, Pena 2,5 Kerkez 1,5, Šmitran, Kelečević, Pajić i Stanivuković po 1. poen.

Prema tome, ekipu SOUR-a na radničkoj olimpijadi će predstavljati: Nikola Juračić, Đorđe Roknić, Ljubo Miličević i Petar Vučenović.

D.V.

ŠAHOVSKI ZADATAK

BROJ 952

Priprema: Nikola Lakić, šahovski majstor

Bijeli: Kh2, Dd2, Tb1, Tf8, pješaci a4, a5, g3, h4 (8:
Crni: Kh7, Dc4, La7, Lg4, Sc6, pješaci b7, g7, g6 (8)
Bijeli vuče i dobija!

Ova neobično oštra pozicija nastala je u susretu Popov - Novopašin (SSSR, 1979) u kojoj je bijeli odigrao samo jedna razoran potez nakon čega je crni pred matnim prijetnjama predoa.

Rješenje prošlog zadatka: 1... Td 2 i bijeli je predao, jer na 2. Dd 2 slijedi 2... Td8, dok na 2. Kd 2 lde 2... Df4.

Javljamo tužnu vijest da je dana 6. septembra 1985. godine u 69. godini preminuo naš dragi suprug, otac i djed

HUSEIN GOTOVUŠA

Sahrana je obavljena dana 9. septembra 1985. godine (ponedjeljak) u 15 sati na Novom groblju u Banjaluci.

OŽALOŠĆENI: supruga Senija, sinovi: Kemal, Ishak, Faik i Fahrudin, snahe: Fatima, Faketa, Šida i Sonja, unuci i ostala rodbina i prijatelji.

U preteškom bolu proteklo je sedam tužnih dana od smrti našeg voljenog supruga, oca, brata i djeda

DANE (MARKA) DOŠENA

U nemogućnosti da svima koji su se u ovim teškim trenucima našli uz nas pojedinačno zahvalimo, želimo to učiniti ovom prilikom, u dubokoj tuzi izražavamo neizmjernu zahvalnost rodbini, radnicima Medicinskog centra, RO „Rotas" Banjaluka, RO „Autoprevoz" Banjaluka i drugim radnim kolektivima prijateljima, komšijama, poznanicima, na brojnim usmenim i pismenim izrazima saučešća.

Hvala svima koji su svojim prisustvom uveličali posljednji ispraćaj.

Vječno ožalošćena porodica

050429

IN MEMORIAM

SLAVKO SULJO BABIĆ

12.9.1980. - 12.9.1985.

supruga SMILJA, kćerka SANELA i sin SAŠA

050489

Dana 12. septembra 1985. godine navršavaju se dvije godine od iznenadne smrti našeg dragog

RANKA (RISTE) ZDJELARA

OŽALOŠĆENA PORODICA

050500

Izvinjavamo se porodicama Gotovuša i Došen zbog grube greške nastale u procesu izrade lista

---

Dana 11. septembra 1985. godine navršava se godinu dana od smrti našeg dragog

JOVANA (ILIJE) SAVIĆA

VJEČNO OŽALOŠĆENI:

supruga PERSA, sinovi: SVETO i ZORAN, kćerka BEBA, zet MLADEN, snahe: SLOBODANKA i VIDA, unuci: NEDJELJKO i JOVAN

050502

RO Zavodi za rehabilitaciju, fizikalnu medicinu i proizvodnju ortopedskih pomagala „Dr Miroslav Zotović" - Banjaluka, OOUR Zavod za rehabilitaciju, fizikalnu medicinu i balneoterapiju na osnovu odluke Komisije za radne odnose od 9.9.1985. godine objavljuje

OGLAS

za prijem na neodređeno vrijeme

1. viši radni terapeut... 1 izvršilac

Uslovi: Pored opštih uslova predviđenih zakonom kandidati treba da ispunjavaju posebne uslove i to:

- završena viša medicinska škola, smjer radnih tarapeuta,
- položen stručni ispit.

Oglas ostaje otvoren 8 dana od dana objavljivanja.

Uz prijavu sa dokazima o ispunjavanju posebnih uslova oglasa dostaviti izvod iz matične knjige rođenih i uvjerenje o radnoj i zdravstvenoj sposobnosti na gornju adresu.

Nepotpune i neblagovremene prijave neće se uzimati u razmatranje.

SOUR GIK „KOZARA" BANJALUKA
RO „GRADIP" PRNJAVOR

Na osnovu odluke Radničkog savjeta Komisija za radne odnose objavljuje

OGLAS

Za prijem u radni odnos radnika za obavljanje poslova i radnih zadataka:

1. Inženjer na gradilištu - 2 izvršioca na neodređeno vrijeme.

Pored opštih uslova propisanih zakonom kandidati treba da ispunjavaju i posebne uslove i to:

Pod 1. diplomirani građevinski inženjer ili građevinski inženjer.

Uz prijavu kandidati treba da prilože dokaz o školskoj spremi.

Rok za podnošenje prijava po ovom oglasu je 8 dana od dana objavljivanja oglasa.

Prijave sa dokazima o ispunjavanju usloga dostaviti na adresu RO „Gradip" Prnjavor, - Komisija za radne odnose.-

Neblagovremeno podnesene prijave i prijave bez dokaza o ispunjavanju uslova neće se razmatrati.

KOMUNALNA RADNA ORGANIZACIJA
„BANJALUKA"
OOUR „PUT"
BANJALUKA
Ul. braće Podgornika bb.

OBJAVLJUJE
JAVNU

LICITACIJU

O PRODAJI OSNOVNOG SREDSTVA

1. PUTNIČKO VOZILO „LADA—KARAVAN" 1198 cm³ havarisano, proizvedeno 1982. godine.

Početna cijena 200.000 dinara.

Licitacija će se održati dana 16. septembra 1985. godine u prostorijama OOUR-a u Ulici braće Podgornika bb, Banjaluka, sa početkom u 12,00 sati, a ukoliko prava licitacija ne uspije, zakazuje se druga za 23. septembar 1985. godine u isto vrijeme.

Pravo na licitaciju imaju sva pravna i fizička lica, s tim da prije početka licitacije na blagovremeni OOUR-a polože kauciju 10% na početnu cijenu, odnosno polože pismeno ovlaštenje radne organizacije za koju licitiraju. Vozilo se prodaje po viđenju.

Na licitaciju vrijednost-cijenu kupac je dužan platiti i odgovarajući porez na promet.

Vozilo se nalazi u krugu Osnovne organizacije u Ulici braće Podgornika bb Banjaluka i može se pogledati svakog dana od 7,00 do 14,00 sati.

SOUR GIK „KOZARA" BANJALUKA
GRO „INŽENJERING" ČELINAC
OOUR „25. NOVEMBAR" ČELINAC

Na osnovu člana 8. Pravilnika o radnim odnosima OOUR-a „25. novembar" Čelinac, Komisija za radne odnose objavljuje

OGLAS

za obavljanje poslova i radnih zadataka na neodređeno radno vrijeme

1. Tehničkog rukovodioca objekta... 2 izvršioca

za obavljanje poslova i radnih zadataka pripravnika na određeno radno vrijeme.

2. Diplomiranog inženjera građevinarstva... 1 izvršilac

Uslovi: Pod 1. građevinski tehničar sa 1 godinom radnog iskustva u struci.

Pod 2. diplomirani inženjer građevinarstva.

Oglas je otvoren 8 dana od dana objavljivanja, lični dohodak prema Pravilniku o osnovama i mjerilima o sticanju i raspoređivanju sredstava za lične dohotke i zajedničku potrošnju.

---

mali oglasi

34-448

VESELINA MASLEŠE 13

RADNO VRIJEME:
OD 7,00 do 15,00
I SUBOTOM
OD 8,00 do 11,30

PRODAJA AUTOMOBILA

PRODAJEM automobil fiat 126, p, telefon broj 49-839, Banjaluka.
050484

PRODAJEM automobil zastavu 101, godina proizvodnje 1979, mjesec juli, pitati na telefon broj 35-233, Ulica Mirka Višnjića broj 19/16, Banjaluka.
050487

KUĆE

PRODAJEM kuću s lokalom u centru grada, zvati na telefon broj 30-220 poslije 16 sati. Banjaluka.
1-2
050382

PRODAJEM kuću, 16 dunuma zemlje s šumom i voćnjakom, priključak struje u dvorištu, cijena po dogovoru, selo Ružići kod Mišin Hana. Pitati na telefon broj 40-174, Banjaluka.
050480

RAZNO

PRODAJEM bife „Sana" Ulica Mirka Kovačevića broj 35. telefon broj 47-711, Banjaluka.
1-2
050458-459-460

PRODAJEM dijelove rashodovanog automobila reno 4, pitati poslije podne na telefon broj 45-330, Banjaluka.
050501

PRODAJEM veći šator sa dvije spavaće pregrade, telefon broj 54-658, Banjaluka.
050496

PRODAJEM povoljno nov kuhinjski sudoper, informacije na telefon broj 31-263 od 16,00 do 20,00 sati, Banjaluka.
050488

SOBE (PONUDE)

IZDAJEM namještenu dvokrevetnu sobu s centralnim grijanjem za dvije studentice u Ulici Rade Vranješevića broj 67 stan 22, Borik, Banjaluka.
050497

IZDAJEM namještenu dvokrevetnu sobu samicama u Ulici Antuna Gustava Matoša broj 12/18, Banjaluka.
050495

IZDAJEM namještenu jednokrevetnu sobu s centralnim grijanjem u Ulici Dušana Jokića broj 43, Banjaluka.
050498

IZDAJEM namještenu sobu studentu muškarcu u Ulici Slaviše Vajnera Čiče broj 39, Banjaluka.
050494

IZDAJEM namještenu dvokrevetnu sobu s centralnim grijanjem djevojkama studentima u Ulici Slaviše Vajnera Čiče broj 147, Banjaluka.
050503

STANOVI (POTRAŽNJA)

Bračni par bez djece hitno traži jednosoban stan ili veću garsonijeru bliže centru grada, javiti na telefon broj 756-037, Banjaluka.
050493

STANOVI(ZAMJENA)

MIJENJAM veći jednosoban stan na Hisetima, mogućnost vlastitog grijanja za odgovarajući stan, telefon broj 22-519 poslije 16,00 sati, Banjaluka.
050492

SARAJEVO-BANJALUKA

MIJENJAM dvosoban stan u fazi izgradnje u Sarajevu za odgovarajući ili veći u Banjaluci. Telefon broj 072/36-486, Zenica.
050499

KUPOVINA

KUPUJEM automobil „folksvagen" 1200 ili 1300 u nevoznom stanju s dobro očuvanom školjkom, javiti na telefon broj 35-482, Banjlauka.
050450

RADNA MJESTA

Samostalnaj ugostiteljskoj radnji „Balkan" Memići kod Skender-Vakufa, vlasništvo Milenka Žutića, hitno je potreban KV konobar u stalni radni odnos. Oglas ostaje otvoren do popune, Memići, kod Skender-Vakufa.
050490

Samostalna ugostiteljska radnja bife „Željo", na stadionu „Željezničara", vlasništvo Milorada Dejanovića, na Predgrađu, Banjaluka, traži 2 KV-ugostiteljska radnika i jednog NK, oglas ostaje otvoren do popune, Banjaluka.
050398

Samostalna mašinbravarsko-alatničarska radnja „San", vlasništvo Ante Ivaniša, Ulica Milana Radmana broj 59, Banjaluka, prima u radni odnos 1 početnika KV-alatničara i 1 KV-alatničara sa šest mjeseci staža, prijem odmah, Banjaluka.
050402

Samostalna ugostiteljska radnja bife „Primus", u Jošavci, vlasništvo Danila Ostojića, prima 1 radnika na neodređeno radno vrijeme završena osnovna škola i da je obaveza, oglas je otvoren do popune, Jošavka.
050405

Samostalna građevinska radnja, vlasništvo Milorada Ostojića, Čelinac, BB, objavljuje slobodna radna mjesta za radnika građevinske struke, oglas je otvoren do popune, Čelinac.
050409

Samostalna ugostiteljska radnja gril „Dado" Ulica Veselina Masleše broj 25, Banjaluka, vlasništvo Alije Insanića, traži jednog NK-radnika na neodređeno vrijeme, oglas ostaje otvoren do popune, Banjaluka.
050379

DOKTOR U KUĆI

Priprema: dr Božidar Balaban, spec. opšte medicine

Šećerna bolest

● Bolest se može javiti već u dječijem dobu, ali češće u zrelijem. Bolesnik počinje da žedni, apetit mu se povećava, ali i pored toga slabi, gubi na težini i osjeća se malaksalo

To je hronična metabolička bolest kod koje prvenstveno dominira poremećaj metabolizma ugljikohidrata. Ovo oboljenje je dosta često u civilizovanom svijetu. Smatra se da je porastom standarda i ova bolest u porastu. Statistike govore da oko 2% stanovništva boluje od ove bolesti, a u populaciji stanovnika iznad 40 godina starosti ovaj procenat je znatno veći — oko 4-6%.

Uzrok nastajanja ove bolesti nije u potpunosti razjašnjen. Smatra se da nasljednost ima veoma važnu ulogu u nastajanju ovog oboljenja. Međutim uz postojanje genetske predispozicije potrebni su i drugi faktori da bi se razvila šećerna bolest. Tu se u prvom redu misli na dugotrajnu gojaznost. Takođe, psihička prenapetost i način života imaju značajnu ulogu u nastajanju ove bolesti. Smatra se da i neki infekti mogu razoriti insularni aparat gušterače i tako dovesti do pojave šećerne bolesti. Isto, i neke bolesti endokrinog aparata (hipofize, nadbubrežne žlijezde, štitnjače) dovode do šećerne bolesti.

Osnovni patogenski mehanizam je poremećaj metabolizma ugljikohidrata. Insulin je bjelančevina koja se proizvodi u ćelijama gušterače, a reguliše nivo šećera u krvi. Čim se koncentracija šećera povisuje, insulin se iz gušterače više luči u krv. Kod bolesnika od šećerne bolesti ovaj mehanizam zataji.

POZIV ČITAOCIMA

Pozivamo čitaoce koje zanimaju pitanja iz oblasti medicine da nam se jave. Pokušaćemo obezbijediti odgovore stručnih lica, banjalučkih ljekara iz svih medicinskih grana. Svoja pitanja čitaoci mogu dostaviti na adresu: Redakcija „Glasa", Ul. AVNOJ-a 93, Banjaluka — za rubriku: Doktor u kući

Prema razvoju oboljenja, može se razlikovati više stadija. Tako imamo fazu predijabetesa, kad se biohemijskim pretragama ne može dokazati šećerna boleste, zatim latentni dijabetes kod kojeg postoje dokazive biohemijske abnormalnosti i faza kliničkog dijabetesa sa svim manifetacijama i biohemijskim i kliničkim.

Šećerna bolest može da se pojavi već u dječijoj dobi, a znatno je češće u zrelijoj životnoj dobi. Ako se pojavi u dječijoj dobi obično počinje naglo. Bolesnik počinje često da žedni, apetit mu se znatno poveća, a i pored toga slabi, malaksava i gubi na tjelesnoj težini i postaje razdražljiv.

Obično se stanje još više pogorša nakon neke prehlade ili infekcije probavnih, odnosno mokraćnih organa. Pregledom krvi se dokaže povišena količina šećera, a takođe postojanje istog u mokraći, te pojave ketonskih supstancija u mokraći.

Kod odraslih, bolest počinje uglavnom postepeno. Najčešće se radi o gojaznim osobama, a slučajnim pregledom krvi i mokraće otkriju se povišene koncentracije šećera. Bolesnici jako žedne, mnogo piju tečnosti, apetit im je povećan, a osjećaju se malaksalo i nemočno. Kod mnogih postoji pojava ispadanja zuba radi paradentoze. Mnoge bolesnike ljekaru dovode tek komplikacije, kao što su retinopatija, nefropatija i neuropatija. Stanje i klinička slika zavise od faze u kojoj je dijabetes otkriven a prognoza je isključivo zavisna od blagovremenog i adekvatnog liječenja, te pridržavanja dijetetskih mjera.

(nastaviće se)

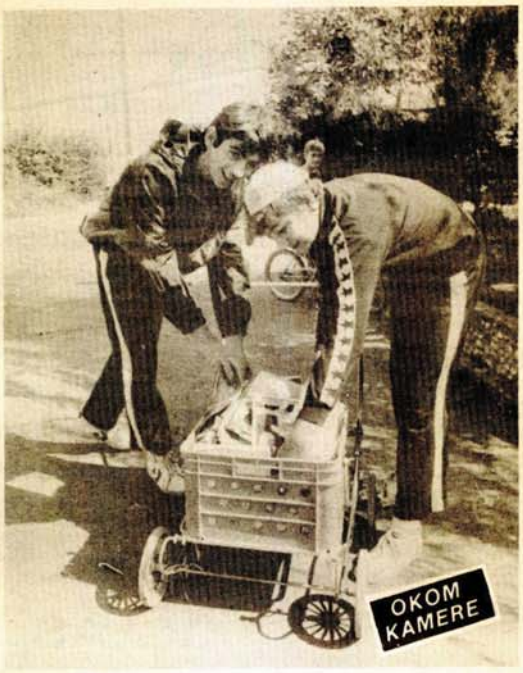

OKOM KAMERE

ISTRAŽIVANJA

Ljudske škrge – za budućnost

Za sada, čovjek može izdržati pod vodom nekoliko sekundi, a rijetki su koji mogu koju minutu. Želi li ostati duže, neophodna mu je cjelokupna ronilačka oprema, posebno boca sa kiseonikom.

Ali, početkom 21. vijeka možda ćemo živjeti pod vodom bez problema, baš kao i ribe i ostala vodena stvorenja. Kako tvrdi dr Volter Rob, sa instituta u Skotiji, u američkoj državi Njujork, ideja je sasvim ostvariva. On već uveliko radi na izradi vještačkih škrga od plastike, koje će čovjeku omogućiti da ostane pod vodom koliko želi. Dr Rob ne otkriva detalje svog projekta, ali tvrdi da će do kraja ovog vijeka „ljudske škrge" biti upotrebljive.

Istovremeno kad i u Americi i u SSSR-u rade na ovoj ideji. Naučnik Aleksandar Černjov izjavljuje: — Vjerujem da nije daleko vrijeme kada će ljudi moći da žive pod vodom. Gradiće gradove mnogo lakše nego na kopnu. Neće kuburiti sa prenaseljenošću, jer morska prostranstva zauzimaju 70 odsto Zemljine površine.

D. T.

Bratski džeparac

BANJALUKA — Braća Davor i Bruno Kelava su proteklog vikenda bili izuzetno vrijedni. U naselju Ante Jakić sakupili su mnogo starog papira pa su se morali snaći — za prevoz: stara dječja kolica i jedna dobra gajba i bez mnogo muke se sa teškim teretom lako dođe do mjesta za otkup. U toku ljeta, kažu braća Kelava, svu ušteđevinu su potrošili na sladolede i hladne sokove. Kako sada više vrijeme i nije za kupanje, bolje je vikend iskoristiti ovako, da se malo poprave finansije.

Snimio D. RELJIĆ

IZ PJESME POLA MAKARTNIJA

„Divna Rita" otišla u penziju

● Gospođa Mita Dejvis kaznila je Pola Makartnija za pogrešno parkiranje, prije 19 godina. Poslije tog običnog susreta Pol je napisao neobičnu, ljepu pjesmu „Divna Rita" koja je preko noći postala hit, pa je i ozbiljni BBC napravio portret stroge službenice

LONDON — Junakinja čuvene pjesme „Divna Rita" legendarnih „Bitlsa", 65. godišnja Mita Dejvis koja je prije 19 godina inspirisala Pola Makartnija kada mu je na vjetrobran automobila zakačila kaznu za pogrešno parkiranje, otišla je u penziju, ispraćena danas gromoglasno i uz dobre želje svih londonskih listova i radio-televizijskih programa.

Ime gospođe Dejvis, koja je ovdje bila među prvim ženama službenicima za kažnjavanje vozača nepropisno parkiranih vozila, izgovara se, naime isto kao i „metar" (parking-metar), čiji je sad podigao crvenu zastavicu za Polov automobil ispred studija Bitlsa u nadaleko poznatoj „Ulici Ebi", u sjeverozapadnom dijelu Londona. Pol je naišao dok mu je službenica ispisivala kaznu. Slavni kompozitor i basista Bitlsa vratio se u studio i — stvorio hit. U pjesmi se (izmišljeno) ime Rita kombinuje sa Mita. Čak je i ozbiljni BBC dao portret gospođe Mite, dok se u pozadini čula „Divna Rita".

Mita Dejvis ima samo jednu primjedbu: pred kraj kompozicije Pol pjeva da je Ritu izveo na večeru. Za njegovu umjetničku slobodu da tu i tamo nešto doda ona ne mari, ali kaže da bi bilo lijepo da je to zaista učinio".

AKO NISTE ZNALI 10

DANA 31. avgusta 1971. godine ameriki astronaut Dejvid Skot, pošto se iskrcao na Mjesec, sjeo je za volan „mjesečevog modula" i bezbrižno se provozao po ovoj planeti, lišen straha da bi mogao biti kažnjen zbog nepridržavanja saobraćajnih propisa! „Mjesečev modul" kretao se brzinom ne većom od osam kilometara na sat.

ANDORA, koja zauzima tri planinske doline u istočnim Pirinejima, republika je pod španskim i francuskim starateljstvom. Ova minijaturna državica prostire se na samo 453 kvadratna kilometra, ima oko 20.000 stanovnika, a glavni grad je Andora, sa 6.000 žitelja.

NAJVEĆA je radost ona koju nismo očekivali! — misao je koju je izrekao Sofoklo.

ZAHVALJUJUĆI dijelu skeleta koji je svojevremeno pronađen na tlu SR Njemačke, antropolozi su ustanovili da je prije više miliona godina na tlu Evrope živio slon, istinski gorostas: bio je visok, tvrde naučnici, preko 4,5 metra!

KURARE je otrov koji upotrebljavaju urođenici Južne Amerike. Oni ovim otrovom premazuju vrhove strijela, prije odlaska u lov. Međutim, kurare ne djeluje na centralni nervni sistem, već djeluje na mišiće, a smrt nastaje usljed prestanka disanja.

GODINE 1950. na tlu Burme, izvjesni Pejnu pronašao je najveći primjerak kristala na svijetu, a po njemu je prozvan „peinit".

ŠVAJCARSKA konfederacija nastala je iz takozvanog „vječnog saveza" triju kantona: Uri, Švic i Nidvalden, 1291. godine. Do 1815. godine ovoj konfederaciji dobrovoljno je pristupilo još 19 kantona, tako da Švajcarska danas ima 22 kantona.

PRVA šahovska olimpijada poslije završetka drugog svjetskog rata održana je od 19. avgusta do 10. septembra 1950. godine u Dubrovniku, pod pokroviteljstvom Josipa Broza Tita. Učestvovalo je 16 zemalja, a prvo mjesto osvojila je selekcija Jugoslavije (Svetozar Gligorić, Vasja Pirc, dr Petar Trifunović, Braslav Rabar, inž. Milan Vidmar i Stojan Puc) sa 45,5 poena. Drugo mjesto pripalo je reprezentaciji Argentine sa 43,5 poena, treće ekipi SR Njemačke 40,5 poena, četvrto SAD 40, itd. Na ovim igrama nisu sudjelovale reprezentacije takozvanog istočnog bloka zbog poznatih političkih događaja.

Brusiti pamćenje

Svakome od nas to se sigurno već jednom dogodilo: odjednom se javila praznina u sjećanju. Nije to nikakav razlog za uznemirenost, ako se dogodilo jednom u dužem vremenskom periodu. Međutim, ako se poremećaji u pamćenju javljaju češće i traju duže, treba obavezno potražiti ljekara.

Može, na primjer, da bude u pitanju neki poremećaj u cirkulaciji u stražnjoj moždanoj arteriji. Ovo, takođe, može da bude simptom nekog epileptičkog oboljenja. Smetnje u pamćenju mogu da budu i posljedice sindroma šoka, doživljenog u toku nekog udesa. U svakom slučaju treba se obratiti ljekaru za savjet, i to bez odugovlačenja.

D. T.

I TO SE DOGAĐA

Slijepa — zbog zuba!

Prije 23 godine izvjesna Gun Torenson, iz švedskog grada Burea, oslijepila je iz neobjašnjivih razloga. Sada je, isto tako — iz neobjašnjivih razloga, i neočekivano, progledala — zahvaljujući oboljelim zubima.

Ljekar, koji je izvadio tri zuba, misli da je pronašao rješenje i objašnjenje ove „zagonetke" — na zubima su bile plombe od materijala sa velikim procentom žive. Na još neobjašnjen način te su plombe trovale Gun Torenson i ona je zbog toga više od dvije decenije bila slijepa.

D. T.

SATIRIKON

● Obale nikako da se slože na čijoj je strani most!
● Kad vidim kako smo uprskali stvari, strah me da ne uprščemo i ideje!
● Svjedoci smo pozitivnih kretanja! — kažu drugovi koji se ne pomjeraju s mjesta!
● Izbor po ključu nije lak. Treba zadovoljiti tolike brave!

Borislav MITROVIĆ

	IME OD MILJA ZA MUŽA	ULICA	UMOR	MJESTO U SLOVENAČKOM PRIMORJU	AKT SPIS	KRAĆI OBLIK PRIJEDLOGA	TURSKI VOJNIK (AŠČER)	OTAJA	KRLETKA	ODJEKIVATI	HEMIJSKI ELEMENT (Li)	GRAD U HUMBULJI		DONJI DIO POSUDE	VRSTA KOLAČA, ROLADA	BRDO KRAJ BEOGRADA	PNEUMA	NEOTUĐIVA IMOVINA (mn)
USTANOVA ZA MUZIČKO OBRAZOVANJE													VRSTA LITERARNOG DJELA 1. SLOVO					
VRATA (mn)						JUNAK NAŠIH EPSKIH PJESAMA TRENEN TOPLAK												
POSLJEDNJE SLOVO		FALIJARSKA FILMSKA GLUMICA DOROJ											PRILIČNO LAKA					
KUHIR					TELEŠKI NESO KALIJ									FUDBALSKI "OSLJEKA" GORAN				
"SLIJEPI" METAL						MUSLIMANSKO ŽENSKO IME							MATORI					

Rješenje iz prošlog broja (vodoravno) vinogradnjak, uštapi, atest, treni-rati, az, kaki, elegija, onamo, Al, polako, Edi Fišer, Tatić, Savović, sati.

IZJAVITE ZA ŠTAMPU

BANJALUKA: Da li ste zadovoljni odvozom smeća i pranjem ulica?

NEUREDNO PRANJE ULICA

Miljević Radoslava, trgovac:

Što se tiče odvoza smeća zadovoljna sam , ali kad je u pitanju pranje ulica, to se radi veoma neuredno. Samo „poliju" ulice vodom i to tako ostave iza sebe. Djeca koja ionako nemaju gdje da se igraju brčkaju se u prljavim lokvama. Takvo naselje Hiseta ostaje do sljedećeg pranja.

OSTAVLJAJU PRLJAVO

Božo Ćuk, konobar kafića „Ring":

Odvoz smeća je uredan, ali pranje i čišćenja ostataka je nemarno. Sve smeće se skupi zajedno sa onim muljem sa ulice na jedno mjesto i to tako stoji. Kasnije se od toga širi neugodan miris po čitavom naselju Ante Jakića.

RAZBACANO SMEĆE

Radenka Zrnić, medicinska sestra:

Nisam zadovoljna odvozom smeća jer se ponekad ostave kese koje nakon dan-dva budu razderane i smeće viri iz njih ili je razbacano okolo. To je ružno a ima i nemarnih koji smeće jednostavno razbacaju ili ga samo iznesu i ostave bilo gdje.

ODVOZ UREDAN

Branko Ćurić, privatni mesar:

Zadovoljan sam komunalnim uslugama zato što se smeće uredno odveze i to onim danima kad je i potrebno. Samo sam nezadovoljan peračima ulica. Oni se neodgovorno ponašaju prema svom poslu i ostavljaju prljave ulice i lokve pune mulja tako da nas vozači zapljuskuju.

RIJETKO ODVOZE

Muris Porić, radnik:

U naselju Karla Rojca nemamo smeće gdje da držimo. Odvozi se dva puta sedmično i smatram da to nije dovoljno s obzirom na to da je naselje veliko. Smeće držimo ispred zgrade koje mačke i psi lutalice raspu. To onda stoji dok ne dođu komunalci i ne odvezu.

M. Vesić
Snimio: R. Ostojić

ZANIMLJIVOSTI

ZEMLJA NA NIŠANU

Šta se na svijetu najbrže mijenja?

Ovo nije pitanje iz neke vrckaste zagonetke na koje se dobija manje ili više neočekivan, duhovit odgovor, nego pokušaj da se svijet pogleda sa neuobičajene strane, pa i paradoksalnog ugla.

Šta se to u svijetu posljednjih decenija najviše izmijenilo?

Jedno od prvih mjesta, svakako, zauzima odgovor: načini na koje hiljade svakodnevno okončavaju život. Kojom se samo brzinom smjenjuju razne bolesti (samo je glad vječito prisutna)? Još brže se množe varijante istog ishoda koje čovjek sam sebi smišlja. Od trovanja olovom u raznim oblicima, do trovanja (paradoksalnih!) vodom i vazduhom! Hiljadama godina umiralo se od noža, sjekire, koplja i strijele, stotinama godina od baruta i eksploziva najrazličitijeg porijekla — pravljenog uz pomoć sumpora, pačijeg perja ili atoma, svejedno.

Ali, došao je, izgleda, trenutak povratka koplju, strijeli, čemu li? Iz štaba američkog predsjednika Ronalda Regana je saopšteno da će se na „nepoznatom mjestu" obaviti proba novog antisatelitskog oružja. Biće to raketa bez imalo eksploziva koja će jednostavno probušiti neprijateljski satelit i tako ga uništiti.

Ne samo da je za posljednjih 20-30 godina izmišljeno sijaset novih oruzja, nego su, manje-više, sva ona isprobana na živim ciljevima, koji to, naravno, više nisu: od Vijetnama do Kampučije, od Bliskog istoka do Avganistana, od terorističkih grupa do Nikaragve... Sada počinju, dakle, da buše satelite.

Postavimo hipotetično, paradoksalno, ali logički sasvim zasnovano pitanje: i Zemlja je samo satelit, satelit Sunca? Kako sve ovo ide - a ide sve brže — da čovjek jednog dana ne probuši i vlastitu planetu. S obzirom šta se na Zemlji sve radi, ova opaska i ne zvuči tako hipotetično, zar ne?

D.T.

RADIO-PROGRAM

BANJALUKA
SRIJEDA, 11. SEPTEMBRA

Od 5,00 do 9,00 — JUTARNJI PROGRAM RADIO—BANJALUKE
(5,30 Vijesti, 6,00 Jutarnji dnevnik RS, 7,30 JUTARNJA HRONIKA,
8,00 IZ MJESNIH ZAJEDNICA, 8,30 VIJESTI)
Od 12,00 do 14,00 — ZAJEDNIČKI PROGRAM RADIO—STANICA BiH
14,00 — Početak programa
14,05 — REVIJA NA 33 i 45 (Vijesti u 14,30, Oglasi i obavještenja u 15,00)
15,30 — DNEVNIK
15,45 — Intermeco
16,00 — Dnevnik Radio Sarajeva
16,30 — OTVORENI STUDIO (VIJESI i 17,30)
18,00 — Završetak programa
Od 18,00 do 01,00 — PRVI PROGRAM RADIO—SARAJEVA

BOSANSKA GRADIŠKA

5,00 — 7,00 — JUTARNJI PROGRAM (Vijesti u 5,30 i 6,30)
12,00 — 14,00 — ZAJEDNIČKI PROGRAM RADIO STANICA BiH
14,00 — POČETAK EMITOVANJA I NAJAVA POPODNEVNOG PROGRAMA
14,05 — Muzika —informacije-muzika
15,00 — ROK—RANDEVU
15,30 — IZ UDRUŽENOG RADA I MJESNIH ZAJEDNICA, Informativno-politička emisija
15,45 — U narodnom tonu
16,00 — Dnevnik Prvog programa Radio-Sarajeva
16,30 — Snimajte — emitujemo, odabrane melodije
16,55 — Vijesti
17,00 — Odjava i završetak popodnevnog programa

SRBAC

11,00 — Početak emitovanja
11,05 — Danas na talasima Radio-Srpca
11,10 — Sa domaće zabavno-muzičke scene
11,30 — Novi zvuci narodne muzike
12,00 — Zajednički program RS BiH
14,00 — Ponovo zajedno
14,05 — Magazin 85
15,30 — Hronika srbačke komune
15,45 — Disko-noviteti
16,00 — Odjava i završetak programa

BOSANSKA DUBICA

12,00 — Zajednički program RS BiH
14,00 — Najava i pregled programa
14,05 — Naša top-lista
14,30 — VIJESTI
14,33 — Imam jednu želju (stare gradske pjesme)
15,00 — IZ UDRUŽENOG RADA
15,25 — Muzički intermeco
15,30 — HRONIKA KOMUNE I UDRUŽENOG RADA
15,45 — Obavještenja, muzika, oglasi
16,00 — Dnevnik RS
16,30 — Tamburalo momče uz tamburu — emisija narodne muzike
17, 00 — Odjava programa

JAJCE

14,00 — Najava programa
14,10 — Vijesti
14,15 — EPP
14,30 — Uključite svoje magnetofone (narodna muzika-noviteti)
15,00 — Klasika za sve (emisija umjetničke ozbiljne muzike)
15,10 — Zabavna muzika — sjeći sa informacijama iz TANJUG—ovog Pres-biltena i drugim zanimljivostima
15,30 — Hronika komune
16,00 — Odjava programa

BOSANSKI NOVI

12,00 — Susret na talasu (Zajednički program RSA H i ORSBiH)
14,00 — I danas smo zajedno (najava, vijesti, melodija dana)
14,10 — Mladi za mlade (muzički program)
14,30 — Aktuelni razgovori (susreti u udruženom radu)
15,00 — Od zlata jabuka (emisija entnomuzičkog blagaja jugoslovenskih naroda i narodnosti)
15,30 — Novosti dana
15,45 — EP — prospekt
16,00 — Dnevnik RSA I i odjava programa

PRIJEDOR

12,00 — Zajednički talas
13,00 — Najava programa
13,02 — Vijesti
13,05 — Čestitke, želje, pozdravi
14,00 — AKTUELNO U OOUR—ima
14,55 — Muzika - slušane melodije
15,30 — Instrumentalna muzika
16,00 — Odjava programa

SARAJEVO

PRVI PROGRAM Od 21,15 22,00 SATI

ZVUČNI ATLAS

Ove srijede slušaoci „Zvučnog atlasa" provešće 45, minuta uz zabavnu muziku susjedne Mađarske. Izbor melodija predviđen za ovu emisiju je veoma interesantan po svojim zvučnim osobenostima, i u svakom slučaju veoma slušljiv. Pomenimo neke od ovih melodija, „Dođi veoma brzo", „Sve je predivno", „Ova pjesma će ove noći biti tvoja" i tako dalje. Što se tiče izvođača, u pitanju su i starija i novija imena sa mađarske zabavno-muzičke scene, a sva uglavnom poznata i van granica zemlje.

INFORMATOR

BANJALUKA

KOZARA — Sazrijevanje (američki) — 11, 16 18 i 20 sati.
VRBAS — Moje pjesme, moji snovi(američki) u 16, i 19 sati.
PALAS — velika sala — FUTLUZ (američki) u 10, 16, 18, 20 sati, mala sala — Prvi ponedjeljak u oktobru (američki) u 16,30, 18,30 i 20,30 sati.

NARODNO POZORIŠTE

Nema predstave.

DJEČIJE POZORIŠTE

Nema predstave.

DOM KULTURE
UMJETNIČKA GALERIJA
Stalna postavka. Izložba poljskog plakata iz kolekcije slikara Mihaila Rakite.

UMJETNIČKA GALERIJA

Izložba poljskog plakata iz kolekcije slikara Mihaila Rakite

STALNA POSTAVKA SPOMEN-ZBIRKE DRAGINJE I VOJE TERZIĆ nalazi se u Ulici Vladimira Nazora 19

MUZEJ BOSANSKE KRAJINE

Stalna izložbena postavka Muzeja je otvorena svakog radnog dana osim ponedjeljka od 9 do 13 i od 17 do 19 sati, subotom, nedjeljom i praznicima od 9 do 13 sati.

Do 22. septembra otvorena je etnološka izložba „Zmijanje"

BIBLIOTEKA

Odjeljenja u Domu radničke solidarnosti rade svaki dan, osim subote i nedjelje, od 7,30 do 19 sati.

Odjeljenje u Mejdanu radi svaki dan, osim subote i nedjelje, od 7,30 do 19 sati.

Odjeljenje u Budžaku radi ponedjeljkom i utorkom od 15 do 19, srijedom, četvrtkom i petkom od 10 do 15 sati.

DEŽURNA APOTEKA

Noćno dežurstvo ima apoteka 1. maj u Ulici Vladimira Nazora 21, telefon 21-914.

VAŽNIJI TELEFONI:

SUP 92
Vatrogasci 93
Hitna pomoć 94
Bolnica 33-725 (stara lokacija) i 38-111 (Paprikovac).
Autobuska stanica 45-355
Željeznička stanica 31-229
Taksi-stanica 22-222
Inspekcija 32-100
Dežurna inspekcija 32-354
Elektrobanjaluka 42-555
Servis za hitne popravke stanova 45-404
Atlas 31-995
Inex-turist 21-261
Putnik 43-900
Turist-biro 35-082
Slavnik Koper 31-113
Mladost BiH 39-835
Opštinski sekretarijat za narodnu odbranu
— Centar za obavještenja 985.

POLASCI VOZOVA

Izmijenjeni red vožnje željeznice važi od 2. 6.1985. godine.

Za Sarajevo: 0,56 (brzi), 02,00 (brzi) 06,07 (olimpik), 9,26 (brzi), 13,15 (brzi), 16,05 (brzi) i 18,10 (poslovni).

Za Zagreb: O1,11, 03,13, 04,12, 09,57 (poslovni), 15,06 i 16,22.

Za Beograd: 06,53 (poslovni, a od Rume se odvaja za Novi Sad), 10,01 (putnički do Doboja, iz Doboja brzi u 14,00), 14,50 (putnički do Doboja, iz Doboja u 17,32), 22,45 putnički do Doboja, iz Doboja u 01,38.

DOLASCI VOZOVA

Iz Sarajeva: 01,08, 03,00 (brzi), 09,55 (poslovni), 15,04 (brzi), 16,16 (brzi), 20,10 (poslovni).

Iz Zagreba: 00,42, 01,52, 13,12, 16,02 (brzi), 18,08 (poslovni), 21,42 (ubrzani).

Iz Beograda: 05,35, 08,25, 13,28, 16,16, 19,05, 21,57.

VANREDNI VOZOVI

Svake nedjelje BANJALUKA — MARIBOR u 13,25 i DOBOJ — BANJALUKA — LJUBLJANA u 14,01...

POLASCI AUTOBUSA IZ BANJALUKE

ZA ZAGREB: 01,20, 02,00, 03,00, 05,30, 06,00, 07,45, 08,30, 09,30, 11,00, 12,00, 12,40, 13,15, 14,30, 15,10, 15,20, 17,00, 18,15, 19,24, 20,00.

ZA BEOGRAD: 05,00, 06,00, 09,30, 15,00, 17,00, 23,30

ZA LJUBLJANU: 01,20, 08,20, 12,00, 13,15, 15,10, 19,25.

ZA SARAJEVO: 00,30, 08,00, 12,00, 00,45 (u prolazu u 10,00, 13,35 i 15,15).

ZA KRANJSKU GORU: 13,15.

ZA TUZLU 05,35 i 15,45

ZA DUBROVNIK: 20,20, 22,00, 24,00 (polasci u prolazu)

ZA MOSTAR: 06,00, 13,00 (preko Bugojna, Prozora i Jablanice) 11,26 (u prolazu) 22,00.

ZA BIJELJINU: u 11,00 (iz Prnjavora u 12,15 i Dervente u 14,40 sati).

ZA NOVI SAD: u 13,00 (u 14,05 iz Prnjavora, iz Dervente u 14,40).

ZA DERVENTU: u 12,00 sati.

ZA PRIJEDOR: u 4,45 sati.

ZA KUKOLJE i SRBAC: u 6,15 u povratak iz Srpca u 11 sati.

ZA SRBAC: u 17,15.

AUTOBUS NA RELACIJI BANJALUKA — LUŠCI-PALANKA u povratku saobraća preko PRIJEDORA umjesto BRONZANOG MAJDANA sa polaskom iz LUŠCI-PALANKE u 5,45, SANSKOG MOSTA 6,35 i PRIJEDORA u 7,10 sati.

ZA ROVINJ: 7,45, 19,45

ZA RIJEKU: 6,00, 7,45, 22,00.

ZA UMAG: 6,00.

ZA SPLIT: 6,40, 21,15, 8,30 (u prolazu)

ZA ŠIBENIK: 7,30, 22,30.

BOSANSKA GRADIŠKA

U Domu kulture prikazuje se film KAMION SMRTI.

NARODNA BIBLIOTEKA u gradskom Domu kulture otvorena je ponedjeljkom i srijedom od 10 do 17 sati, a utorkom, četvrtkom i petkom od 10 do 14 sati. GRADSKA ČITAONICA u Bosanskoj Gradišci radi od 10 do 18 sati, a subotom od 7 do 13 sati. Odjeljenje biblioteke u Novoj Topoli (u zgradi SUBNOR-a) radi ponedjeljkom, srijedom i petkom od 12 do 15 sati. Istim danima knjige se izdaju i u odjeljenju biblioteke u Orahovi (Domu kulture) od 17 do 20 sati.

Stalna izložba „Putevi pobjede" otvorena je od 10 do 13 u Radničkom domu. U Spomen-domu „Lepa Radić" u Gornjim Podgradcima postavljena je izložba „Revolucionarna prošlost Gornjih Podgradaca".

APOTEKA u Ulici maršala Tita broj 11 (telefon 813-130) radi od 7 do 19 sati. Otvara se i u 21 sat za hitne slučajeve. Apoteka kod bolnice radi od 7 do 14 sati. Nedjeljom i praznikom apoteka radi od 9 do 11 sati, otvara se i u 13, 16, 19 i 21 sat.

Medicinski centar u Bosanskoj Gradišci — 813-433.
Autobuska stanica u Bosanskoj Gradišci — 813-500.
Turist-biro 813-080
Taksi-stanica 811-716.
„Elektro-Bosanska Gradiška" 813-344.

ČELINAC

U Domu kulture u 13,20 i 20 sati prikazuje se film MEDENI MJESEC.

Dežurna apoteka Doma zdravlja radi od 7 do 15 sati, osim subote, telefon 850-047. Hitna pomoć Doma zdravlja radi od 15 do 07. Dom zdravlja radi od 7 do 15 sati svaki dan osim nedjelje i državnih praznika. Telefon 850-015 — Narodna biblioteka „Ivo Andrić" radi svaki dan od 7 do 15 sati, osim nedjelje i državnih praznik- Telefon 850-013. Autobuska stanic 850-139.

KOTOR-VAROŠ

U kino-sali 25. maj prikazuje se film HORVATOV IZBOR.

Apoteka radi od 7 do 19 sati, a subotom od 7 do 14 sati. Hitna pomoć Doma zdravlja 880-001. Dežurna vatrogasna služba 880-104. Biblioteka radi od 7 do 19 sati.

LAKTAŠI

Nema kino-predstave

Narodna biblioteka „Veselin Masleša" radi od 7 do 15 sati, a nedjeljom ne radi. Hitna pomoć Doma zdravlja, telefon broj 830-250. Apoteka radi od 7 do 19 sati, subotom od 7 do 14 sati, telefon 830-030. Dobrovoljno vatrogasno društvo 830-006.

SKENDER-VAKUF

Nema kino-predstave.

Biblioteka, pozajmno odjeljenje, radi svaki dan od 7,30 do 15,30 sati, a ponedjeljkom od 10 do 16 sati. Dom zdravlja radi od 7,30 do 15,30 sati, telefon 890-611. Opštinski centar za obavještenje radi od 00 do 24 sata, telefon 890-620.

SRBAC

Apoteka 840-003. Dobrovoljno vatrogasno društvo 840-150. Biblioteka 840-038.

PRNJAVOR

Stanica za hitnu pomoć 860-190. SUP 860-001. Autobuska stanica 860-462.

DEŽURNA STRANA

SJEDNICA PREDSJEDNIŠTVA CK SKJ

OBAVEZA BRŽEG USAGLAŠAVANJA

BEOGRAD, 10. septembra (Tanjug) - Predsjedništvo CK SKJ, na sjednici **kojoj je** predsjedavao Vidoje Žarković, razmatralo je ostvarivanje stavova Predsjedništva o razradi sistema i politike podsticanja bržeg razvoja privredno nedovoljno razvijenih republika i SAP Kosova. Predsjedništvo je konstatovalo da su stavovi Predsjedništva prihvaćeni kao osnova i okvir za regulisanje pitanja iz ove oblasti. Aktivnost je u osnovi u skladu sa stavovima Predsjedništva i utvrđenim društvenim obavezama u vezi sa donošenjem društvenog plana razvoja zemlje za sljedeći srednjoročni period.

Predsjedništvo je upozorilo da ima i pojava jednostranog tumačenja i iskrivljavanja njegovih stavova, pa je u vezi s tim insistiralo da se aktivnošću svih društvenih subjekata **obezbijedi dosljedno ostvarivanje** cjeline ovih stavova.

Predsjedništvo je **obavezalo komuniste u** organima i organizacijama Federacije i republika i pokrajina da učine dalje napore na usaglašavanju gledišta o pojedinim preostalim pitanjima kako bi se u predviđenim rokovima usvojila zakonska rješenja i stvorili uslovi za ostvarenje sistema i politike u ovoj oblasti na liniji stavova SKJ.

ZADRUŽNI SAVEZ JUGOSLAVIJE

ZABRANA IZVOZA — NEUSTAVNA?

BEOGRAD, 10. septembra (Tanjug) - Ukoliko odredba iz novog zakona o prometu robe i usluga sa inostranstvom, po kojoj se poslovnim zajednicama, zadrugama i zadružnim savezima zabranjuje da se bave izvozom, ne bude brisana, Zadružni savez Jugoslavije će pokrenuti postupak za utvrđivanje ustavnosti ovog člana.

Dan jugoslovenske privrede na teheranskom sajmu svečano su otvorili jugoslovenski ambasador u Iranu Mirko Žarić i zamjenik iranskog ministra privrede i finansija Tutučijan. Pored uvjeravanja da još postoje neiskorišćene mogućnosti za razvoj međusobne privredne saradnje i domaći i gosti su upozorili na opadanje jugoslovensko-iranske robne razmjene.

GOSTOVANJA

UKUD „IVICA MAŽAR" U ITALIJI

BANJALUKA, 10. septembra - Folklorist. KUDA-a „Ivica Mažar" održaće sutra, 11. septembra, koncert u italijanskom gradu Basano del Grapa u blizini Venecije. Banjalučki amateri učestvuju prvi put na ovom međunarodnom festivalu folklora i muzike koji traje u toku ljeta i okuplja ansamble i grupe iz čitavog svijeta. J.P.

U ZAGREBU OD 15 DO 22. SEPTEMBRA

SUSRET PRIVREDNIKA IZ 64 ZEMLJE

ZAGREB, 10. septembra (Tanjug) - Od 15. do 22. ovog mjeseca u Zagrebu će se održati Jesenji međunarodni velesajam, najveća sajamska izložba u zemlji i jedna od vodećih u svijetu. Na toj smotri okupiće se 3.210 izlagača iz 64 zemlje svijeta, od kojih 2.050 domaćih.

Ovu značajnu privrednu smotru-kako je rečeno na današnjoj konferenciji za novinare-otvoriće potpredsjednik Saveznog izvršnog vijeća Borislav Srebrić.

REKORDNA PROIZVODNJA U KUTINI

DOVOLJNO UMJETNIH GNOJIVA

ZAGREB, 10. septembra (Tanjug) - „Sina petrokemija" u Kutini proizvela je za osam mjeseci ove godine rekordnih 812.000 tona umjetnih gnojiva, što je za 17 posto više nego u istom razdoblju lani. Istovremeno Tvornica iz Kutine je plasirala na tržište 763.000 tona gnojiva, što je 21 posto više nego prošle godine u istom periodu. Na strana tržišta izvezeno je 175.000 tona čime je količinski dostignut izvoz koji je ostvaren u cijeloj 1984 godini.

Taj kolektiv planira da do kraja godine izveze ukupno oko 300.000 tona gnojiva što je znatno iznad planiranih količina.

Gnojiva ima dovoljno, ali iz „INA-Petrokemije" upozoravaju da ga potrošači ne preuzimaju sada, već čekaju gnojidbe**nu sezonu. Tada, međutim,** zbog ograničenih transportnih mogućnosti, neće se moći namiriti sve potrebe na vrijeme.

PREVODI

„ISTORIJA SFRJ" NA KINESKOM

PEKING, 10. septembra (Tanjug) - Još jedna značajna knjiga o Jugoslaviji pojavila se u prevodu na kineskom jeziku. To je „Istorija Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije" Dušana Bilandžića.

U kineskoj verziji knjiga ima 750 stranica. Izdavač je zavod „Narod" iz grada Tjendina.

U BIHAĆU 12. SEPTEMBRA

STARTUJE GORENJE - BIRA"

BIHAĆ, 10. septembra - U Bihaću je već sve spremno za početak rada nove Tvornice rashladnih aparata „Gorenje - BIRA". Za izgradnju Tvornice rashladnih aparata „BIRA" utrošeno je pet milijardi i 620 miliona dinara. Kada bude radila punim kapacitetom, tvornica će tržištu isporučivati 600.000 rashladnih aparata. U Bihaću će se proizvoditi čak 41 tip frižidera i zamrzivača, a računa se da će više od 60 odsto cjelokupne proizvodnje biti plasiran na inostrano tržište.

Tvornica rashladnih aparata „Gorenje-BIRA" izvozić na tržište Francuske, Njemačke, Austrije i Italije. Uz to već sada se vrše pregovori o izvozu rashladnih aparata na tržište SAD, Australije, Novog Zelanda, pa i Kine. U izradi frižidera učestvovaće i veliki broj kooperanata, od čega 80 odsto njih su iz SR Bosne i Hercegovine. Već je obuku u „Gorenju" u Titovom Velenju završilo 250 radnika iz Bihaća. Oni će u početku biti glavna radna snaga u novoj fabrici u Bihaću. Tvornica rashladnih aparata „BIRA" imaće i veliki značaj i sa aspekta zapošljavanja. Pod krovom ove tvornice biće 1.100 radnika, uglavnom kvalifikovane stručne radne snage. Na taj način umnogome će ova tvornica doprinijeti rješavanju problema nezaposlenih u Bihaću, gdje posao čeka više od 4.000 radnika.

D. MUTIĆ

MEĐU 200 NAJVEĆIH KOLEKTIVA U JUGOSLAVIJI

INA I DALJE PRVA

BEOGRAD, 10. septembra (Tanjug) - Zagrebačka INA je u 1984. godini bila najveća organizacija udruženog rada u zemlji. S ukupnim prihodom od 675,463.000 dinara zadržala je prvo mjesto u najnovijoj, tradicionalnoj, publikaciji beogradske Ekonomske politike „200 najvećih". Na ovoj rang listi, na kojoj je 441 organizacija s ukupnim prihodom iznad pet milijardi dinara, nema velikih promjena.

Na drugom mjestu je novosadski „Naftagas" s ukupnim prihodom od 576,890.640.000 dinara, a na trećem RMK Zenica, čiji je ukupan prihod iznosio 355,705.204.000 dinara. Četvrtu poziciju zadržao je sarajevski „Energoinvest", dok je na petoj ponovo jedan „naftaš" - SOUR „Jugopetrol" - Beograd.

S pretprošlogodišnjeg osmog, lani je na šesto mjesto izbila Poslovna zajednica basen-Bor, a PKB je ostao na sedmom. Poslovna zajednica Inex-Beograd spustila se s šestog na osmo, dok se sarajevski SOUR „Šipad" popeo s desetog na deveto mjesto. Na desetoj poziciji je UPI-Sarajevo, koji je 1983. godine bio deveti.

TEHERAN

DAN JUGOSLOVENSKE PRIVREDE

TEHERAN, 10. septembra (Tanjug) - Više od sto jugoslovenskih radnih organizacija predstavljeno je danas na međunarodnom sajmu trgovine u Teheranu. Prikazani su proizvodi mašinogradnje, elektronske industrije, brodogradnje, hemijske industrije, medicinska oprema, sanitetski materijal i drugi proizvodi.

KURSNA LISTA

(formirana 10. septembra 1985. godine)

OSNOVNA BANKA „BANJALUKA"

KURSNA LISTA

Zemlja	Valuta	Kupovni za efektivu	Kupovni za devize	Prodajni za devize
Austrija	100 šilinga	1422,72	1459,20	1461,58
Belgija	100 franaka	488,00	501,79	503,30
Danska	100 kruna	2746,04	2823,68	2832,17
Francuska	100 franaka	3250,51	3352,71	3362,78
Holandija	100 florina	8847,45	9097,63	9124,96
Italija	100 lira	14,94	15,33	15,37
Norveška	100 kruna	3416,56	3513,17	3523,73
SR Njemačka	100 maraka	9976,28	10232,08	10262,82
Švajcarska	100 franaka	12123,34	12434,20	12471,55
Švedska	100 kruna	3387,20	3482,98	3453,44
Japan	100 jena	116,93	122,43	122,80
V. Britanija	1 funta	379,81	390,74	391,72
Kanada	1 dolar	203,40	212,98	213,62
SAD	1 dolar	290,94	299,16	300,06
Australija	1 dolar	193,79	202,92	203,53

Kupovni i prodajni kursevi za devize primjenjuju se od 14,00 sati 10. septembra 1985, a kursevi za efektivu od 11. septembra 1985.

TV

SRIJEDA, 11. SEPTEMBRA

PRVI PROGRAM

8, 20 - Pregled programa
8, 25 - TV kalendar
8,35 - Mapet šou, repriza
OBRAZOVNI PROGRAM
10,30 - Vijesti
10,35 - Školski program
1 2,35 - Vijesti
15,00 - Školski program - repriza
17, 20 - Pregled programa
17, 25 - Vijesti
17,30 - Hronika zajednice opština Prijedor
17,45 - Mapet šou
18,15 - Tokovi samoupravljanja - obrazovni program
18,45 - Balkanski folklorni festival narodna muzika
19,15 - Crtani film
19,30 - Dnevnik II
19,55 - TV spot
20,00 - KINO—OKO: uvod, TEMA: O zloj sudbini djece „MUŠET"- francuski igrani film
Kino-oko - diskusija
2 2,30 - Dnevnik III
2 2,50 - Pregled programa za četvrtak

DRUGI PROGRAM

18,55 - Pregled programa
19,00 - Tribina
19,30 - Dnevnik
19,55 - Lajpcing: fudbal - kvalifikacije za svjetski kup 1986. DR NJEMAČKA — FRANCUSKA, I poluvrijeme
21,00 - Fudbal: II poluvrijeme
21,45 - EPP
21,50 - Vićenca: PE u košarci (Ž): JUGOSLAVIJA - ČSSR, II poluvrijeme
2 2,30 - Studio 2
2 2,45 - Džez iz studija
23,30 - PE u gađanju malokalibarskim oružjem - reportaža
23,40 - Pregled programa za četvrtak

TOKOVI SAMOUPRAVLJANJA

obrazovni program

Druga emisija iz serije „Participacija u svijetu" posvećena je radničkoj kontroli u Velikoj Britaniji.

Kolijevka savremenog radničkog pokreta prave industrijske revolucije, klasične političke ekonomije, Velika Britanija dala je niz teorija, ali i praktičnih ostvarenja nekih oblika učešća radnika u upravljanju.

Drugi, dvanaestomjesečni štrajk 160.000 britanskih rudara nije, i pored mnogih očekivanja, označio prekretnicu u borbi za prava radnika u upravljanju, ali je ovo pitanje doveo u žižu interesovanja i ponovo ga pokrenuo.

O koncepcijama laburističke ljevice o radničkoj kontroli govore upravo njeni tvorci Ken Kouts i Toni Tophem, koji ujedno sa Entoni Benom odgovaraju na pitanja o perspektivama sa kojima je suočen savremeni britanski radnički pokret.

VRIJEME

IZVJEŠTAJ REPUBLIČKOG HIDROMETEOROLOŠKOG ZAVODA BiH

SUNČANO

ZA BOSANSKU KRAJINU: Biće vrlo svježe, mjestimično i maglovito a preko dana pretežno sunčano i malo toplije. Najviše temperature kretaće se do 18 do 22 stepena.

ZA BANJALUKU: Ujutru prohladno a tokom dana pretežno sunčano i nešto toplije. Najviša temperatura oko 21 stepen.

ZA NAREDNA DVA-TRI DANA: Preovladavaće suho i pretežno sunčano i nešto toplije vrijeme. Jedino u jutarnjim satima i dalje će biti prohladno, a po kotlinama ponegdje i maglovito.

VODOSTAJ: Una - Bihać 7 cm, bistra temperatura vode 14,1 stepeni. Una-BosanskiNovi - 12, cm, bistra, temperatura vode 11,8 stepeni. Sana - Sanski most 126 cm, bistra, temperatura vode 13,2 stepeni. Vrbas-Banjaluka 91 cm, bistra, temperatura vode 15,6 stepeni. Na svim rijekama vodostaj u stagnaciji.

DAVID ŠTRBAC

Miro Mladenović

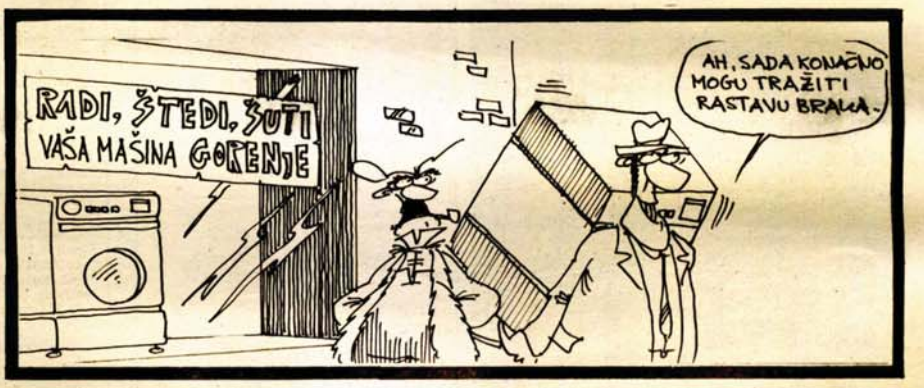

GLAS

REDAKCIJA Ulica AVNOJ-a 93. Telefon: direktor i odgovorni urednik 34-417. Redakcija 37-979, 37-977, dakti lografi 34-449. Oglasno u Ulici Veselina Masleše 13, telefon 34-448. Teleks 45-208 YU GLAS, OOUR Novinska djelatnost Banjaluka, žiro-račun broj: 10500-603-4106 kod SDK Banjaluka. Pretplata za SFRJ: jednomjesečna 800 dinara, tromjesečna 2.400 dinara, polugodišnja 4.800 dinara, godišnja 9.600 dinara, samo za „Nedjeljni Glas" 1.660 dinara godišnje. Pretplata za inostranstvo: jednomjesečna 1.600 dinara, tromjesečna 4.800 dinara, polugodišnja 9.600 dinara, godišnja 19.200 dinara, samo za „Nedjeljni Glas" 3.320 dinara. Uplate na devizni račun broj: 10500-620-71000-552 kod Privredne banke Sarajevo, Osnovne banke Banjaluka. Rješenjem Republičkog komiteta za obrazovanje, nauku, kulturu i fizičku kulturu SR BiH broj 02-4153/82 „Glas" je oslobođen plaćanja poreza na promet.